

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
❖ ❖ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ ❖ ❖

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΥΤΗΙ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ

ΤΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

(1834-1934)

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1934

496

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
❖❖ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ ❖❖

ΕΠΙ ΤΗ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΥΤΗΙ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ

ΤΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
(1834-1934)

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1934

SISMANOGLIO
MUSEUM

Τύποις «Φαζίλετ»

ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΟΥ

Η Α. Ε. Ο ΛΑΟΦΙΛΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΓΑΖΗ ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΚΕΜΑΛ ΠΑΣΑΣ

«Χίλια ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου ὡς ἡμέρα μία,
ἥτις διήλθε καὶ φυλακὴ ἐν νυκτί».

Ἐκατὸν ἀκριβῶς διέρρευσαν ἔτη ἀπὸ τοῦ σωτηρίου ἔτους 1834, ὅτε καθηγιάσθη ἐπὶ τοῦ αἰδίου Πατριάρχου Κωνσταντίου τοῦ Α' ὁ ἱερὸς ναὸς τῆς ἡμετέρας Ὁρθοδόξου κοινότητος τοῦ Βαφειχωρίου. Τὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τιμώμενον ναὸν μας ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων ἢ εὐσέβεια καὶ ἡ πρὸς τὴν πατρῴαν πίστιν ἀφοσίωσις καὶ προσκόλλησις τῶν προγόνων ἡμῶν, ἅμα τῇ πλήρει καὶ ὀριστικῇ ἐγκαταστάσει των ἐδῶ εἰς τὴν ὡραίαν Βοσπορίτιδα ἀκτὴν, εἰς τὴν παρὰ τὴν ἀρχαίαν μονὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου μαγευτικὴν τοποθεσίαν.

Περὶ τῆς μετοικεσίας ταύτης τῶν προπάππων ἡμῶν ἀναφέρει ἐν ἐκτάσει ὁ τὸ ἱστορικὸν μέρος τοῦ παρόντος τεύχους φιλοτεχνήσας ἐλλόγιμος καθηγητὴς κ. Ι. Παναγιωτίδης, προσφιλὴς βλαστὸς τοῦ Βαφειχωρίου, καθὼς καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς μετὰ πάροδον τριάκοντα περίπου ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς των ἐσκέφθησαν νὰ ἀνεγείρουν ἰδίαν κοινοτικὴν Ἐκκλησίαν. Ἡμεῖς ἀνεφερόμεθα ἀπλῶς εἰς τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι διὰ θυσιῶν καὶ κόπων οὐχὶ μικρῶν ἐνισχυμένοι ὑπὸ τῆς ἀκραδάντου πίστεως αὐτῶν εἰς τὸν Θεόν, τὸν τύπτοντα καὶ πάλιν ἰώμενον, καὶ τοῦ

ὁποίου ἡ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται, ἀνήγειραν τὸ σεμνὸν τοῦτο τῆς θρησκείας ἡμῶν σκῆνωμα, ὑπὸ τοὺς θόλους τοῦ ὁποίου δοξάζεται καὶ ὑμνεῖται τὸ Πανάγιον ὄνομα τοῦ Μεγάλου Θεοῦ, καὶ τὰ περὶ αὐτὸ λοιπὰ εὐαγῆ καθιδρύματα, ἐν τοῖς ὁποίοις σφυρηλατεῖται ἡ εὐσέβεια καὶ αἱ ἄλλαι μεγάλαι ἀρεταὶ καὶ μορφοῦνται τὰ τέκνα ἡμῶν.

Ἐὰν εἰς τὴν κοινοτικὴν μας ζωὴν πολὺ ἥττονος σημασίας γεγονότα ἐξαίρωνται καὶ πανηγυρίζονται, ἦτο φυσικὸν τὸ γεγονὸς τῆς ἐκατονταετηρίδος τοῦ ἡμετέρου Ναοῦ νὰ ἐορτασθῇ καὶ νὰ πανηγυρισθῇ δεόντως διὰ θρησκευτικῶν ἐκδηλώσεων καὶ τελετῶν καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς σταθμὸς πρὸς ἀνασκόπησιν τοῦ ἐκατονταετοῦς βίου τῆς κοινότητός μας, πρὸς μελέτην ἐν ταῖς γενικαῖς γραμμαῖς τῶν ὑπὸ τῶν ἀειμνήστων προγόνων ἡμῶν πεπραγμένων καὶ πρὸς καθοδήγησιν ἡμῶν καὶ τῶν ἐπιγιγνομένων.

Εἴμεθα εὐτυχεῖς διότι ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ εὐρισκώμεθα ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Κοινότητος κατὰ τὰς ἱστορικὰς αὐτὰς στιγμὰς τῆς ζωῆς τοῦ προαστείου ἡμῶν. Στῶμεν λοιπὸν καλῶς καὶ μετὰ φόβου. Ρίψωμεν ἐν βλέμμα πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ ἀναμνησθῶμεν εὐλαβῶς ἐκ τῶν ἔργων πάντων τῶν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τῶν ἐσχάτων διαφοροτρόπως ὑπηρετησάντων τὸν ἱερὸν ἡμῶν Ναὸν καὶ τὴν κοινότητα γνωστῶν καὶ ἀγνώστων ἡμῖν, φανερῶν καὶ ἀφανῶν, ὧν τὰ ὀνόματα γινώσκει ὁ Κύριος. Ὑποκλιθῶμεν εὐγνωμόνως πρὸ τῆς φιλογενοῦς καὶ φιλοθρήσκου δράσεως αὐτῶν, εἰς ἣν καὶ μόνην ὀφείλομεν πᾶν ὅ,τι κατέχομεν κοινοτικόν, εἰς Ναόν, εἰς Σχολάς, εἰς ἄλλα εὐαγῆ καθιδρύματα καὶ εἰς περιουσίαν.

Γνωρίζοντες καλῶς διὰ ποίων κόπων καὶ θυσιῶν ἀνεγείρονται καὶ συντηροῦνται τὰ καθιδρύματα, καθ' ὅλην τὴν μακρὰν ἡμῶν σταδιοδρομίαν φιλοτίμους

κατεβάλομεν προσπαθείας διὰ νὰ ὑπεκκαύσωμεν καὶ διατηρήσωμεν ἄσβεστον τὸ ἐνδιαφέρον πάντων, καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐνοριτῶν, εἰς τὸ καθῆκον τῆς εὐπρεποῦς συντηρήσεως καὶ προόδου τῶν Ἱδρυμάτων εἰς τρόπον ὥστε σήμερον νὰ εἶναι ἰσάξιοι τῶν ἱδρυτῶν αὐτῶν.

Τὸ αἶσθημα τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὰ Κοινά, τὸ ὁποῖον ἐκληρονομήσαμεν ἀπὸ τῶν ζῶν παράδειγμα τῶν ἡμετέρων εὐσεβῶν πατέρων θέλομεν νὰ τὸ ἐμπνεύσωμεν εἰς τοὺς συγχρόνους καὶ μεταγενεστέρους, καλοῦντες αὐτοὺς νὰ συνεχίσωσι μετὰ τῆς ἰδίας ζέσεως τὸ βαρὺ καὶ δύσκολον, ἀλλὰ καὶ ὑψηλὸν καὶ ἀνθρωπιστικὸν καθῆκον τῆς διατηρήσεως εὐκτηρίου οἴκου καὶ σχολῆς ἐν ἐπιζήλῳ θέσει. Θέλομεν νὰ τονώσωμεν τὸ εὐγενὲς αἶσθημα τῆς φιλαλληλίας, ἐκδηλούμενον διὰ τῆς ἐνεργοῦ βοηθείας τῶν πασχόντων ἀδελφῶν καὶ λοιπῶν συνανθρώπων τῆς περιφερείας μας.

Διπλοῦς ὄθεν ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος λευκώματος: παράταξις καὶ ἐξιστόρησις καὶ ἐξύμνησις τῶν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων προγόνων κατὰ τὸ ἐκατονταετὲς τοῦτο διάστημα συντελεσθέντων καὶ ἐκδήλωσις εὐγνωμοσύνης εἰς τὴν ἱερὰν μνήμην αὐτῶν, ἀνθ' ὧν καθ' ἓνα οἷονδήποτε τρόπον εἰργάσαντο διὰ τὸ κοινὸν ἀγαθόν, παρότρυνσις δὲ τῶν ἐπιζώντων ἀδελφῶν καὶ πάντων ἐν γένει τῶν φίλων τοῦ προαστείου καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐγχωρίων καὶ ἐνοριτῶν, ὅπως ἐνισχύσωσι τὴν κοινότητα αὐτῶν βαδίζοντες ἐπὶ τὰ ἔχνη τῶν εὐσεβῶν προγόνων αὐτῶν.

Ὅταν δὲ λέγωμεν συνεγχωρίους καὶ ἐνορίτας δὲν ἀπευθυνόμεθα μόνον πρὸς τοὺς ὀλιγαριθμούς, δυστυχῶς, κατοίκους τοῦ προαστείου ἀλλὰ πρὸς ἀπαξάπαντα τὰ εὐσεβῆ καὶ φιλότιμα τέκνα αὐτοῦ, τὰ ἀνὰ τὴν ὑφήλιον πᾶσαν ἐγκατεσπαρμένα, τὰ ὁποῖα εἶδον τὸ φῶς εἰς τὸ μικρὸν αὐτὸ χωρίον, ἐγνώρισαν αὐτό,

ἔζησαν ἐν αὐτῷ, πολὺ ἢ ὀλίγον ἀδιάφορον, ἐξεπαιδεύθησαν ἐν τοῖς πάντοτε μὲν ἀλλὰ καὶ σήμερον ἔτι ἀκμαίοις ἐκπαιδευτηρίοις αὐτοῦ.

Πρὸς πάντας τοὺς ἀνωτέρω ἐν συγκινήσει στρέφομεν τὰ βλέμματα καὶ κάμνομεν ἔκκλησιν θερμὴν εἰς τὸ στοργικόν των ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς κοινότητος Βαφειχωρίου, ὑπὲρ τοῦ Ναοῦ της, τῆς σχολῆς της, τοῦ νεκροταφείου της, ἔνθα ἀναπαύονται ἐν γαλήνῃ προσφιλῇ αὐτοῖς πρόσωπα καὶ οἰκεῖοι τῆς πίστεως ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς καλῆς ὀργανώσεως τῆς φιλανθρωπίας καὶ μερίμνης ὑπὲρ τῶν ἀπόρων καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ ὑπὲρ πασῶν τῶν κοινοτικῶν ἀναγκῶν, αἵτινες παρὰ τὰ συντελεσθέντα ἀξιωματημόνευτα ἔκτακτα ἔργα καὶ πολλὰ εἶναι ἀκόμῃ καὶ ἐπείγουσαι.

Βαφειχώριον, Ἰούλιος 1934.

Ἡ Ἐφοροεπιτροπὴ :

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΕΒΕΤΖΗΣ
ΙΩΑΚΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΝΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΙΑΓΚΟΓΛΟΥΣ
ΦΩΤΙΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΒΑΒΑΚΟΣ
ΦΩΤΙΟΣ ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΣ

Η Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΣ Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΚΥΡΙΟΣ ΚΥΡΙΟΣ ΦΩΤΙΟΣ Ο Β΄
Ο ΤΡΙΣΕΒΑΣΤΟΣ ΠΑΤΗΡ ΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΜΕΝΑΡΧΗΣ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

ΚΑΤ' Αύγουστον τοῦ 1912 ἐπεσκέφθην τὸν ἀοίδιμον Πατριάρχην Ἰωακεῖμ τὸν Γ' εἰς τὸν ἐν Βαφειχωρίῳ ἐξοχικὸν οἶκόν του. Ἦτο ἐγγυητὴς καὶ προστάτης μου κατὰ τὴν φοίτησίν μου ἐν τῇ Θεολογικῇ τῆς Χάλκης Σχολῇ.

Τὸν ἐπεσκέφθην κατὰ καθήκον, διὰ νὰ φιλήσω τὸ πατρικὸ καὶ γενναιόδωρο χέρι Του καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὰς εὐχὰς Του προκειμένου νὰ μεταβῶ εἰς τὴν Σχολήν, ὅπως διανύσω τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς μαθητείας μου.

Τὴν φορὰν ταύτην ὁ Πατριάρχης εὐηρεστήθη νὰ μὲ κρατήσῃ παρ' αὐτῷ περισσότερον τοῦ συνήθους. Μὲ ἔδωκε σόφας συμβουλὰς καὶ ὑποθήκας. Ἐξῆρεν εἰς τόνον λυρικὸν τὴν ὑψηλὴν κλήσιν τῶν μαθητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς. Τὸν ἤκουα μὲ εὐλαβῇ προσήλωσιν. Ἐξαφνα ἔστρεψε τὸν λόγον πρὸς τὸ ἀγαπημένο Του χωριό. Πρὸ καιροῦ εἶχε συστήσει σὲ δύο-τρεῖς μορφωμένους ἀνθρώπους τοῦ χωριοῦ νὰ περισυλλέξουν ἀπὸ τοὺς γεροντιότερους τὰς προφορικὰς παραδόσεις περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ συνοικισμοῦ τοῦ Βαφειχωρίου, νὰ συμβουλευθοῦν συγχρόνως καὶ τὰ διασωζόμενα, τυχόν, ἔγγραφα καὶ νὰ καταρτίσουν μικρὰν ἱστορικὴν μελέτην. Καὶ μὲ παράπονο ἐπεσφράγισεν ὡς ἐξῆς: «Ἐκεῖνοι εἰς τοὺς ὁποίους ὑπελόγιζα διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ πόθου μου δυστυχῶς δὲν ὑπάρχουν πλέον ἐν τῇ ζωῇ. Κύριος οἶδε, ἂν θὰ γραφῇ καὶ ἐφ' ὅσον ἀκόμα ζῶ....».

Ὁ Πατριάρχης ἐμελαγχόλησε, προαισθανόμενος ἐγγίζον τὸ τέλος τοῦ ἐπιγείου βίου Του. Ἔχω λόγον νὰ τὸ πιστεύω καὶ ἀπὸ ἓνα ἄλλο ἀξιομνημόνευτον περιστατικόν. Δύο μῆνας πρὸ τῆς

συννομιλίας ταύτης—κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1912— τὴν ἐπομένην τῆς τελετῆς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς ὁ αἰμίμηστος Πατριάρχης Ἰωακείμ, μὲ συγκίνησιν προφανῇ ἀποχαιρετῶν τοὺς προέμποντας Αὐτὸν μαθητὰς τῆς Σχολῆς, ἐδάκρυσε καὶ εἶπε: «Ἐχω τὴν προαίσθησιν, τεκνία μου, ὅτι δὲν θὰ σᾶς ξαναδῶ».

Ἡ πατριαρχικὴ προαίσθησις, δυστυχῶς, ἐπηλήθευσε. Οἱ ἱεροσπουδασταὶ τῆς Χάλκης μετὰ 4 μῆνας εἶδομεν καὶ πάλιν τὸν Μέγαν Πατριάρχην ἐπὶ θρόνον καθήμενον, ἀλλὰ δι' ὑστάτην φορὴν, διότι δὲν εἶχε πλέον πνοήν.

*
* *

Τὸ παράπονον τοῦ Πατριάρχου, ποῦ διετύπωσε κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸς αὐτὸν ἐπίσκεψίν μου, τὸ ἐξέλαβα ὡς ὑπόμνησιν ἢ μᾶλλον ἐντολήν, ἀπευθυνομένην πρὸς ἓνα πνευματικὸν τέκνον Του, ποῦ τόσον πολλὰ χρεωστεῖ εἰς τὴν ἀνεξάντλητον καλωσύνην τοῦ μεγάλου προστάτου. Δυστυχῶς περιστάσεις ἀντίξοοι δὲν ἠδυνόησαν μέχρι τοῦδε τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σεπτοῦ πόθου Ἰωακείμ τοῦ Γ', οὐδὲ τὴν ἀπότισιν τῆς ὀφειλῆς τοῦ γράφοντος τὰς λιπὰς ταύτας γραμμάς.

Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ἐξέλιπον, ἀτυχῶς, καὶ πολλαὶ ζωνταναὶ πηγαὶ πληροφοριῶν περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ Βαφειχωρίου, τὰ δὲ διασωζόμενα γραπτὰ μνημεῖα εἶναι σχετικῶς πενιχρά.

Ἡ ἀξιέπαινος ὁμῶς ἀπόφασις τῆς ἀξιοτίμου Ἐφοροεπιτροπῆς Βαφειχωρίου, ὅπως ἐορτάσῃ πανηγυρικῶς τὴν **ἐκατονταετηρίδα** (1834-1934) τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ κοινοτικοῦ ναοῦ καὶ ἡ προθυμία αὐτῆς, ὅπως ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ προβῇ εἰς τὴν ἐκτύπωσιν καταλλήλου τῇ περιστάσει τεύχους μὲ δίδει τὴν ποθητὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀποτίσω ἱερὰν ὀφειλὴν εἰς τὴν μνήμην σεπτοῦ Πατρὸς πνευματικοῦ, ἅμα δὲ καὶ μικρὸν φόρον ἀγάπης πρὸς τὴν προσφιλῆ μου γενέτειραν.

Καὶ συναισθάνομαι μὲν τὰς ἐλλείψεις τῆς παρούσης ἱστορικῆς σκιαγραφίας, γενομένης ἐν μέσῳ πολλῶν καὶ ποικίλων ἐπιβεβλημένων ἀσχολιῶν, πέποιθα ὁμῶς ὅτι ἡ μεγάλη ψυχὴ Ἰωακείμ τοῦ Γ', πρὸς τὴν σεπτὴν μνήμην τοῦ ὁποίου ἐπὶ τῇ ἐκατονταετηρίδι ἀπὸ τῆς γεννήσεώς Του (1834-1934) ἀφιερῶται ἡ πενιχρά μου προσπάθεια, μεγαλοφρόνως θ' ἀποδεχθῇ αὐτήν, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν εὐγνώμονα τοῦ γράψαντος πρόθεσιν.

Ἰούλιος, 1934.

Ι. Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ

Ο ΑΙΔΙΜΟΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ Ο Γ' ΕΥΚΛΕΗΣ ΓΟΝΟΣ ΤΟΥ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ. ΓΕΝΝΗΘΕΙΣ ΤΟ 1834

Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ

❖ ❖ ❖ ❖ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ ❖ ❖ ❖ ❖

ΚΑΤΑ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ 19^{ου} αἰῶνος ἱκαναὶ οἰκογένειαι ὁμογενῶν, ὁρμώμεναι ἐκ τῆς περιφερείας τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν τῆς διοικήσεως Μπουνάρ Χισάρ καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν κωμοπόλεων Εὐκαρίου καὶ Ἀζαρᾶ καὶ τῶν χωρίων Σκοποῦ καὶ Σκεπαστοῦ, τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς αὐτῶν θέσεως ἐπιθυμοῦσαι, ἐτράπησαν πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Αὕτη ἦτο ἤδη γνωστὴ εἰς πολλοὺς κατοίκους τῶν κωμοπόλεων Εὐκαρίου καὶ Ἀζαρᾶ, οἵτινες τὸν βαφέα ἐπαγγελλόμενοι ἤρχοντο κατὰ προτίμησιν ἐδῶ καὶ ἐξήσκουν τὸ ἐπικερδὲς εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπάγγελμα αὐτῶν.

Οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν ἐλθόντων εἰς τὴν Κων/πολιν, τυχόντες ἀδείας κυβερνητικῆς, ἐγκατεστάθησαν περὶ τὸ 1805 ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ ὁχθῇ τοῦ Βοσπόρου ἐπὶ τοῦ Κυπαρώδους λόφου μετὰ τοῦ κολπίσκου τοῦ Μπαλτᾶ-λιμάν καὶ τοῦ χωρίου Ἐμιργκιάν. Ἐκεῖ ἵδρυσαν συνοικισμόν, ὁ ὁποῖος ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν ὠνομάσθη Βαφέων χώρα ἢ **Βαφεοχώριον**, τουρκιστὶ δὲ Μπογιατζή-κιοϊ.

Ἄγνωστος παραμένει ὁ ἀριθμὸς τῶν οἰκογενειῶν αἱ ὁποῖαι ἀπήρτισαν τὸν πυρῆνα τοῦ συνοικισμοῦ. Οἰοσδήποτε ὅμως καὶ ἂν ἦτο ὁ ἀρχικὸς ἀριθμὸς αὐτῶν ταχέως ηὐξήθη διὰ τῆς προσελεύσεως καὶ ἄλλων ἀποίκων ἐκ τῆς διοικήσεως Μπουνάρ Χισάρ. Οἱ ἐν τῷ νεοπαγεῖ Βαφεοχωρίῳ ἐγκατασταθέντες ἐγνωστοποίησαν, φαίνεται, εἰς τοὺς ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν ὑπολειφθέντας συγγενεῖς καὶ φίλους των τὰς εὐνοϊκὰς

συνθήκας τῆς ζωῆς ἐν τῇ νέᾳ πατρίδι των, συνεπεία δὲ τούτου δεύτερον καραβάνιον μεταναστῶν ἐξεκίνησεν ἐκ τῶν χωρίων τοῦ καζᾶ Μπουναρ Χισάρ. Ἐξ αὐτῶν δὲ 55 οἰκογένειαι ἤλθον καὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς τὸν νεοσύστατον τοῦ Βαφεοχωρίου συνοικισμόν. Ἡ πληροφορία αὕτη ὀφείλεται εἰς τὸ ὑπάρχον ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς κοινότητος αὐτοκρατορικὸν **φιρμάνιον** ὑπὸ χρονολογίαν 24 Δζεμαζί-ουλ-ἄχῆρ τοῦ 1223 (=1807). Τὸ φιρμάνιον τοῦτο διαλαμβάνει ὅτι αἱ ἐκ διαφόρων χωρίων τοῦ καζᾶ Μπουναρ Χισάρ ἐλθοῦσαι εἰς Κων/πολιν 55 οἰκογένειαι Ρωμηῶν ἀδεία σουλτανικῇ ἐγκατεστάθησαν ἐν τῷ χωρίῳ Μιργκιούν-ογλοῦ, τὸ ὅποιον ἀνήκει εἰς τὰ βακουφικὰ κτήματα τοῦ σουλτάνου Ἀβδουλ Χαμήτ τοῦ Α'. Μολονότι δὲ οἱ μουτεβελῆδες τῶν χωρίων τοῦ καζᾶ Μπουναρ Χισάρ ἔκαμαν διαβήματα ἵνα αἱ μεταναστεύσασαι οἰκογένειαι ἐξαναγκασθοῦν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς ἐστίας των καὶ νὰ πληρώσουν τοὺς καθυστερουμένους φόρους των, τὸ σουλτανικὸν ὅμως φιρμάνιον ἀποφαίνεται ὅπως οἱ μεταναστεύσαντες ἀφεθοῦν ἀνενόχλητοι εἰς τὴν νέαν αὐτῶν ἐγκατάστασιν.

Τὸ ἐν λόγῳ φιρμάνιον, ἐκδοθὲν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς βασιλείας Σελίμ τοῦ Γ' (1789-1807), ἀποτελεῖ ἔνδειξιν ὑψηλῆς κρατικῆς προστασίας εἰς τοὺς καλλιτέραν τύχην ζητήσαντας Ρωμηοὺς ὑπηκόους τοῦ Κράτους, οἱ ὅποιοι παρὰ τὰς ὀχθας τοῦ Βοσπόρου εὗρον διαμονὴν ἐπιζήλον.

Τρανοτέραν ἐκδήλωσιν τῆς κρατικῆς εὐνοίας ἔλαβον κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος οἱ τοῦ Βαφεοχωρίου πρῶτοι ἐποικισταὶ διὰ τοῦ ὑπὸ χρονολ. 11 Ρεβι-ουλ-Αχῆρ 1224 (=1808) ὑψηλοῦ **φιρμάνιου**, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς:

«Οἱ ἐν τῇ θέσει Μπαλτᾶ Λιμὰν ἐν Μιργκιούν Ὀγλοῦ ἐγκατεστημένοι ραγιάδες εἶναι ἀπηλλαγμένοι ὅλων τῶν φόρων τῶν ἐπιβεβλημένων κατ' ἀποκοπὴν καὶ δικαιοῦνται εἰς ὅλας τὰς προνομίας καὶ ἐλευθερίας, ὧν ἀπολαύουν οἱ ραγιάδες τῶν ἄλλων σουλτανικῶν βακουφίων. Ὅλαι αἱ ὑποθέσεις των ἐξετάζονται ὑπὸ τοῦ βακουφίου, αἱ δὲ ἀγωγαὶ αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Μουφετίση τοῦ Χαρεμείν Σεριφεῖν, (τουτέστι τῶν ἱερῶν πόλεων Μέκκας καὶ Μεδίνας). Οἱ ζαμπίτηδες καὶ οἱ ἄλλοι κατ' οὐδένα τρόπον δικαιοῦνται νὰ ἐπεμβαίνουν, ἐὰν δὲ κανεὶς ἀποπειραθῇ νὰ ἐπέμβῃ, νὰ ἐμποδίζεται. Πρὸς διηνεκὴ αὐτῶν ἡσυχίαν καὶ ἀνεσιν ἐδόθη εἰς χεῖρας αὐτῶν αὐτοκρατορικὸν ἔγγραφον ἐλευθερίας καὶ ἀσυδοσίας, διὰ νὰ εἶναι ἀνενόχλητοι ἐπὶ τῶν βακουφικῶν γηπέδων, τὰ ὁποῖα νέμονται».

Τὸ ἄνωθι φιρμάνιον ἐξεδόθη κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς βασιλείας Μαχμούτ τοῦ Β' (1808-1839), διασώζεται δὲ καὶ τοῦτο εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς κοινότητος.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΤΟΥ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ

❖❖❖❖❖❖ ΝΑΟΣ ❖❖❖❖❖❖

Οὕτω λοιπὸν οἱ μετανάσται τῶν χωρίων τῆς Θράκης Εὐκαρίου, Ἀζαρά, Σκοποῦ καὶ Σκεπαστοῦ ἐγκατασταθέντες ἐπὶ τῆς μαγικῆς ὀχθῆς τοῦ Βοσπόρου ἐπὶ λόφου καταφύτου, τοῦ ὁποίου τὰ κράσπεδα θωπεύουν τὰ κύματα «ἄλὸς πολυφλοίσβοιο», τὴν δὲ κορυφὴν δροσίζουν αἱ περιώνυμοι Βοσπορίτιδες αὖραι, ἀξιωθέντες δὲ ἐνδείξεων δαψιλῶν εὐμενείας κρατικῆς, ἤρχισαν νὰ φροντίζουν διὰ τὴν κοινοτικὴν αὐτῶν ὁργάνωσιν. Πρῶτιστον μέλημα αὐτῶν ὑπῆρξεν ἡ ἐξασφάλις κοινοτικοῦ ναοῦ, ὡς ὄρατοῦ κέντρου τῆς θρησκευτικῆς καὶ κοινοτικῆς αὐτῶν ζωῆς.

Κατ' εὐμενῇ συγκυρίαν ἐπὶ τοῦ Κυπαρώδους λόφου ἠγείρετο ναῖσκος «ἐκ παλαιοῦ», τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου **Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου**.

Κατὰ τὸν Σκαρλάτον Βυζάντιον ὁ εἰρημένος ναῖσκος ἀνῆκεν εἰς ἀρχαίαν μονήν, ἣτις διεδέχθη τὸ ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὑπάρχον ἐπὶ τοῦ Κυπαρώδους λόφου εἰδωλεῖον τῆς θεᾶς Ἑκάτης.

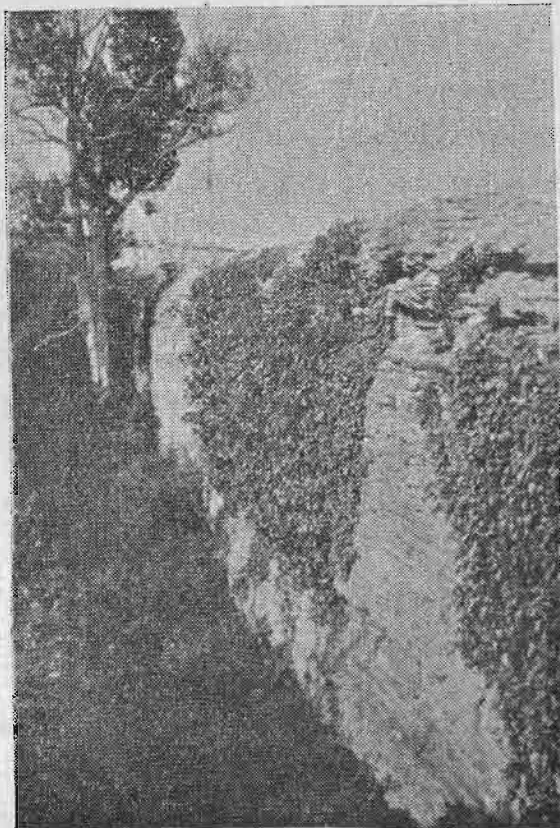
Ὁ ναῖσκος διὰ τὴν ἑλλειψιν χριστιανῶν εἰς τὰ περὶ χώρα ἔμεινεν ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἀλειτούργητος. Ἐνεκα δὲ τῆς μακροχρονίου ἐγκαταλείψεώς του ἐστερεῖτο μὲν τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ «ιερῶν εἰκόνων καὶ σκευῶν καὶ βιβλίων καὶ ἀμφίων ἱερατικῶν», ἔχρηζε δὲ καὶ σοβαρᾶς ἐπισκευῆς, διότι ἐκινδύνευε νὰ κατερειπωθῇ.

Πρὸς παντὸς ὅμως ἔπρεπε νὰ ληφθῇ ἄδεια κυβερνητικὴ διὰ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτοῦ, παρεχωρήθη δὲ ἡ ζητηθεῖσα ἄδεια εἰς τοὺς ἐνορίτας «κατὰ ἔλεος μέγα βασιλικὸν καὶ εὐσπλαγχνίαν τῶν εὐμενεστάτων αὐθεντῶν».

Οἱ Βαφεοχωρίται, ἐξασφαλίσαντες τὴν κυβερνητικὴν ἄδειαν διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ναῖσκου τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ὑπέβαλον ἀναφορὰν πρὸς τὸν Πατριάρχην **Καλλίνικον τὸν Ε'** (1801—6), παρακαλοῦντες αὐτὸν ὅπως ἀπαλλάξῃ ἀπὸ πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ κοινὸν Ταμεῖον τὰς εἰσπρά-

ξεις τοῦ παγκαρίου τοῦ ναοῦ, διότι μόνον διὰ τοιαύτης χρηματικῆς ἀνακουφίσεως ἀπὸ μέρους τοῦ Πατριαρχείου θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ διάσωσις καὶ διακόσμησις τοῦ παλαιοῦ καὶ γυμνοῦ ναΐσκου, ὅστις ἔχρηζε γενναίας ἐπισκευῆς καὶ ὀλικῆς διακοσμῆσεως.

Ὁ πατριάρχης Καλλίνικος μετὰ διάσκεψιν συνοδικὴν ἱκανοποίησε τὴν παράκλησιν τῶν Βαφειχωριτῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως οἱ ἐπίτροποι τοῦ ναοῦ πληρώνουν ἐτησίως 30 μὲν γρόσια ¹⁾

ΤΑ ΕΡΕΠΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ Ι. ΝΑΟΥ ΤΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΕΝ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΩ

Τὸ σχετικὸν πατριαρχικὸν γράμμα, δι' οὗ ἐρρυθμίζοντο αἱ σχέσεις τοῦ ἱερέως καὶ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ναοῦ πρὸς τὸ θρησκευτικὸν κέντρον αὐτῶν ἐξεδόθη κατὰ μῆνα Ἰούνιον τοῦ 1806, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Καλλινίκου καὶ 16 ἀρχιερέων συνοδικῶν.

Τοιουτοτρόπως εὐλογία τῆς Ἐκκλησίας ἤρχισεν ἡ λειτουργία τοῦ πρώτου ναοῦ τῆς κοινότητος Βαφειχωρίου.

εἰς τὸν κατὰ καιρὸν Πατριάρχην, ἰσάριθμα δὲ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν πρόσληψιν ἱερέως διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ναοῦ παρείχετο εἰς τοὺς ἐνορίτας τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐκλέγωσι «τὸν ἄξιον καὶ ἀνεπίληπτον», κατόπιν ἀδείας καὶ συναινέσεως ἐκκλησιαστικῆς. Ὁ ἱερεὺς, ἔχων τὴν τάξιν «προεστῶτος», ἀπηλάσσετο ἀπὸ πάσης χρηματικῆς ἐπιχορηγήσεως πρὸς τὸ Πατριαρχικὸν ταμεῖον λόγῳ διορισμοῦ καὶ ἀποκαταστάσεως.

Τὸ σχετικὸν πατριαρχικὸν γράμμα, δι' οὗ ἐρρυθμίζοντο αἱ σχέσεις τοῦ ἱερέως καὶ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ναοῦ πρὸς τὸ θρησκευτικὸν κέντρον αὐτῶν ἐξεδόθη κατὰ μῆνα Ἰούνιον τοῦ 1806, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Καλλινίκου καὶ 16 ἀρχιερέων συνοδικῶν.

Τοιουτοτρόπως εὐλογία τῆς Ἐκκλησίας ἤρχισεν ἡ λειτουργία τοῦ πρώτου ναοῦ τῆς κοινότητος Βαφειχωρίου.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Μετὰ παρέλευσιν ὅμως ἔτους ἐπῆλθεν ἀλλαγὴ εἰς τὸ καθεστὼς τοῦ ναοῦ. Τὴν μεταβολὴν ταύτην πληροφορούμεθα ἐξ ἑνὸς πατριαρχικοῦ γραμματος **Γρηγορίου τοῦ Ε'**, ἐκδοθέντος κατὰ μῆνα Αὐγούστου τοῦ 1807 πρὸς τὴν κοινότητα Βαφειχωρίου καὶ πρὸς τὴν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει μονὴν τοῦ ἁγ. Παντελεήμονος. Ἡ μονὴ αὕτη ἐπάλαιεν ἐναντίον δυσυπερβλήτων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, ἀπὸ τῶν ὁποίων προσκαίρως μόνον ἀνεκούφισαν αὐτὴν αἱ γενναῖαι χορηγίαι τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδοβλαχίας Ἰωάννου Καλλιμάχη καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου. Περιπεσοῦσα ἡ μονὴ εἰς χρεὴ ὑπέρογκα κατέπεσεν εἰς τόσον οἰκτρὰν κατάστασιν, ὥστε τὸ μὲν καθολικὸν αὐτῆς ἡπεῖλει κατάρρευσιν, οἱ δὲ κοινοβιάται Πατέρες, θλιβόμενοι καὶ κακουχούμενοι, ἔσπευσαν νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἐκ τῆς σαθρᾶς οἰκοδομῆς. Νέα ἡγεμονικὴ δωρεὰ τοῦ Σκαρλάτου Καλλιμάχη ἐξησφάλισε τὴν ἐπισκευὴν τοῦ Καθολικοῦ καὶ τὴν ἀνέγερσιν τῶν παρακειμένων αὐτῷ παρεκκλησιῶν καὶ οἰκημάτων.

Ἡ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, θελήσασα νὰ ἔλθῃ συνεπίκουρος εἰς τὴν δεινοπαθοῦσαν μονήν, ἀπεφάσισε νὰ προσαρτήσῃ εἰς αὐτὴν «ὡς ἀναπόσπαστον ἀφίερωσιν» τὴν ἐν Βαφειχωρίῳ ἀνακαινισθεῖσαν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου μετὰ τῆς συνημμένης αὐτῆς ἐνορίας «ὥστε εἶναι καὶ λέγεσθαι καὶ παρὰ πάντων γινώσκεσθαι μετόχιον τοῦ ἱεροῦ κοινοβίου τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος».

Παρεχωρήθη λοιπὸν εἰς τὴν μονὴν ταύτην τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ ἐν τῷ μετοχίῳ τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἡγούμενον, ὅπως φροντίζῃ μὲν διὰ τὴν εὐπρέπειαν καὶ εὐταξίαν τοῦ ναοῦ, ἐκτελῇ δὲ συγχρόνως ἱερατικὰ καθήκοντα ἐν τε τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ ἐνορίᾳ. Ὁ ἡγούμενος τοῦ μετοχίου καὶ προεστὼς ἅμα τῆς Ἐνορίας ἐδικαιοῦτο νὰ νέμῃται τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ ἐνοριακὰ δικαιώματα καὶ τυχηρά, ὑπεχρεοῦτο δὲ νὰ καταβάλλῃ

¹⁾ Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τὸ γρόσιον ἰσοδυνάμει πρὸς 2 περίπου φράγκα.

ἑτησίως 50 γρόσια εἰς τὸν κατὰ καιρὸν Πατριάρχην τῆς Κων-
σταντινουπόλεως.

Ἡ τοιαύτη ὁμως τοῦ καθεστῶτος μεταβολὴ ἐδημιούργησε
δυσαρρεσκείας καὶ παράπονα μεταξὺ τῶν ἐνοριτῶν, οἵτινες ἐστε-
ρήθησαν τοῦ δικαιώματος νὰ ἐκλέγωσι τὸν ἱερέα αὐτῶν, ἐφ' ὅσον
οὗτος θὰ διωρίζετο ἐφεξῆς ὑπὸ τῆς κυριάρχου μονῆς τοῦ ἁγ.
Παντελεήμονος. Ἴσως ὁ πρῶτος διορισθὲς ὡς ἡγούμενος τοῦ
μετοχίου καὶ συγχρόνως ἐνοριακὸς προεστὼς νὰ μὴ κατάρθωσεν
νὰ προσελκύσῃ τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην τῶν ἐνοριτῶν. Ὅπως
καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, φαίνεται ὅτι τὰ παράπονα τῶν ἐνορι-
τῶν διετυπώθησαν εἰς ἥχον οὐχὶ πλάγιον, ἀλλὰ βαρύν, ἀφοῦ
ἀπήχησις αὐτῶν ἔφθασεν ἕως τὰ ὦτα τῆς Κυβερνήσεως. Αὕτη
δὲ δὲν παρέμεινεν ἀδιάφορος, καθὼς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἀνωθι
μνημονευθέντος αὐτοκρατορικοῦ φιρμανίου τοῦ ἔτους 1224(= 1808). Ἐπειδὴ—λέγει τὸ φιρμάνιον—ἀνευ τῆς γνώσεως τῶν
ἐνοριτῶν διώρισάν τινες ὡς ἱερέα αὐτῶν ἄνθρωπον ἐξ Ἀγίου
Ὁρους ἀγνώστου διαγωγῆς, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ ἐνοριῖται δὲν
ἔχουσιν ἐμπιστοσύνην, δίδεται ἐντολὴ ὅπως ἀντὶ τοῦ ἀνεπιθυ-
μήτου ἁγιορείτου ἐκλέξωσιν οἱ ἐνοριῖται οἷονδήποτε ἄλλον θέ-
λουσι, διότι ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς παύσεως
τοῦ ἱερέως αὐτῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ πληρώνωσιν εἰς τὸν κατὰ
καιρὸν Πατριάρχην τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ δικαιώματα αὐτοῦ.

Μολονότι δὲ οὐδεμίαν ἔχομεν πληροφορίαν περὶ τῶν ἐφε-
ξῆς σχέσεων τῶν ἐνοριτῶν πρὸς τὸν ἱερέα αὐτῶν, δὲν εἶναι
ἀπίθανον, ὅτι κατόπιν τῆς ρητῆς τοῦ φιρμανίου προσταγῆς αἱ
ἀνωμαλίας ἐξωμαλύνθησαν καὶ τὰ παράπονα κατέπαυσαν, οἱ δὲ
ἐνοριῖται ἐπεδόθησαν ἀπερίσπαστοι εἰς τὴν θεραπείαν τῶν πολ-
λῶν ἀναγκῶν, τὰς ὁποίας εἶχεν ἡ κοινότης αὐτῶν.

❖❖❖ Η ΑΝΕΓΕΡΣΙΣ ❖❖❖ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΙΝΟΥ ΝΑΟΥ

Μετὰ μίαν ὁμως εἰκοσιπενταετίαν ἀπὸ τῆς ἀνακαινίσεως
αὐτοῦ ὁ ναῖσκος τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀπεδείχθη
ἀνεπαρκὴς ὅπως περιλάβῃ τοὺς ἐν τῷ μεταξὺ πολλαπλασιασθέν-
τας ἐνορίτας. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς

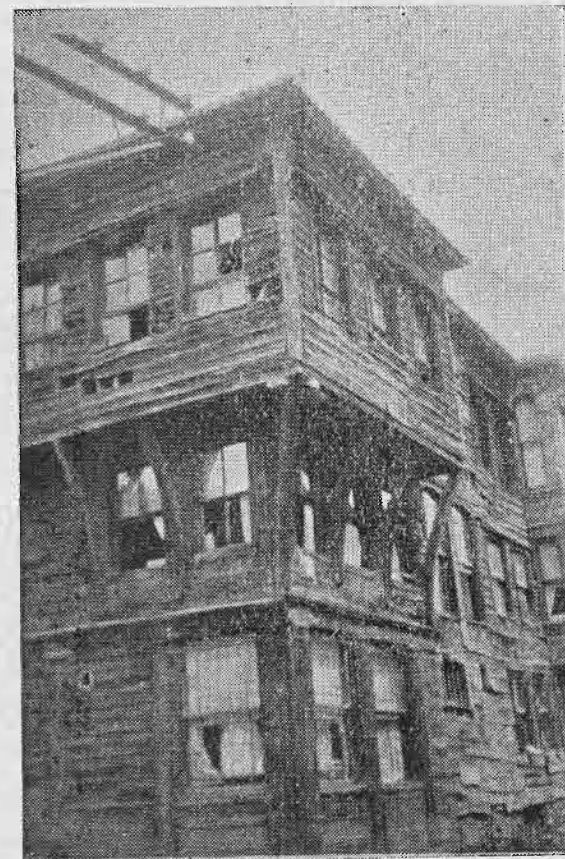
κοινότητος χάρις εἰς τὴν συνετὴν καὶ οἰκοκυρευμένην διαχείρισιν
τῶν κοινοτικῶν εἰσοδημάτων ἀπέβη εὐχάριστος, διὸ ἤρχισε νὰ
καλλιεργῇται ἡ σκέψις περὶ ἀνεγέρσεως εὐρυχωροτέρου ναοῦ
πρὸς ἄνετον ἐκπλήρωσιν τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν τῶν ἐνο-
ριτῶν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ναῖσκος τοῦ ἁγ. Ἰωάννου εὐρίσκετο εἰς μέρος
ἀπόκεντρον, ἐκρίθη σκόπιμος ἡ ἐξεύρεσις καταλλήλου γηπέδου
εἰς μέρος κεντρικώτερον. Ὡς τοιοῦτος δὲ προεκρίθη ὁ χώρος
ἐνθα ἐγείρεται ὁ σημερινὸς ναός.

Ἀφοῦ ἐξευρέθη τὸ
γῆπεδον πρὸς οἰκοδο-
μὴν νέου ναοῦ ἐλήφθη
δὲ καὶ ἡ σχετικὴ κυβερ-
νητικὴ ἄδεια, ἥνοιξε
κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ
1833 κατάλογος συν-
δρομῶν μεταξὺ τῶν ἐνο-
ριτῶν, ἀποδώσας ποσὸν
ἐκ Γροσίων 11.793.

Ἀγνωστον εἶναι εἰς
τὶ ποσὸν ἀνῆλθον αἱ
δαπάναι διὰ τὴν οἰκο-
δομὴν τοῦ ναοῦ καὶ
πῶς ἐξευρέθησαν τὰ ἐλ-
λείποντα. Ἄν κρίνῃ τις
ὅμως ἐκ τῶν ἀπολογι-
σμῶν τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ.
Ἰωάννου, τῶν διασωζο-
μένων εἰς τὸν ἀρχαιό-
τερον κώδικα τῆς κοι-
νότητος, ἐνθα ἀναγράφ-
ονται κονδύλια μισθο-
δοσίας πνευματικοῦ, ἐφημερίου καὶ διακόνου καὶ ἂν λάβῃ ὑπ'
ὄψιν, ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ βαφέως κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην
ἦτο ἀρκετὰ ἐπικερδές, δικαιоῦται νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι τὸ κοινοτι-
κὸν ταμεῖον εὐρίσκετο εἰς κατάστασιν ὅπωςδήποτε ἀνθηρὰν καὶ
ἐπομένως ἀντιμετώπισεν καὶ ἐκάλυψε τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν
δαπανῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ὁ εὐμενὴς ἀναγνώστης ἂς μὲ ἐπιτρέψῃ
μικρὰν παρέκβασιν διὰ νὰ ἀναφέρω γεγονός, τὸ ὁποῖον ἡ μνή-

Ο ΓΕΝΕΘΛΙΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΙΩΑΚΕΙΜ ΤΟΥ Γ' ΕΝ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΩΙ

μη τριῶν ἤδη γενεῶν τῆς πατρίδος μου εὐλαβῶς διεφύλαξεν.

Τὴν 18ην Ἰανουαρίου 1834, καθ' ὃν χρόνον ἐκτίζετο ὁ σημερινὸς ναός, εἶδε τὸ φῶς ἐν Βαφειχωρίῳ ἄρρεν τέκνον ἐκ γονέων Δημητρίου Δεβετζῆ καὶ Θεοδώρας. Μετὰ σαράντα ἡμέρας ἡ εὐσεβὴς μήτηρ τοῦ βρέφους ἔφερεν αὐτὸ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου διὰ νὰ λάβῃ τὴν εὐχὴν τοῦ σαραντισμοῦ. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἡ κυρὰ Θεοδώρα, διερχομένη πρὸ τοῦ νεοκτίστου ναοῦ, τοῦ εὐτρεπιζομένου διὰ τὸν ἐγγίζοντα ἐγκαινιασμόν, ἐσταμάτησε πρὸ αὐτοῦ καὶ ἔκαμε «τάξιμο» εἰς τὴν Παναγίαν, εἰς μνήμην τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς ὁποίας θὰ ἀφιεροῦτο ὁ νεόκτιστος ναός, ὅπως ἀξιῶσῃ τὸ τέκνον τῆς «νὰ γίνῃ καλὸς ἄνθρωπος». Καὶ ἡ προσευχὴ τῆς μάννας εἰσηκούσθη ἀπὸ τὴν Θεομήτορα.

Εἶναι ἄρα γε παράτολμον νὰ παραδεχθῇ τις, ὅτι **Ἰωακείμ δ Γ'** εἰς τὴν ἐγκάρδιον προσευχὴν τῆς εὐσεβοῦς μητρὸς αὐτοῦ ὥφειλε τὴν ὑψίστην ἐκκλησιαστικὴν διακονίαν, εἰς τὴν ὁποίαν βραδύτερον εἶχε κληθῇ;

Κατὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ ἐνετειχίσθη ὑπεράνω τῆς κυρίας πύλης αὐτοῦ μαρμαρίνη πλάξ, παριστῶσα τὸν Εὐαγγελισμόν καὶ εἰς τὸ δεξιὸν αὐτῆς μέρος ἔχουσα κεχαραγμένον τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα:

Τοὺς τὸν ναόν σου, ἄχραντε, ἐγείραντες ἐκ βάθρων,
παντὸς κινδύνου λύτρωσαι καὶ χαλεπῶν βαράθρων,
οὓς δὴ καὶ διαφύλαττε ἀπήμονας ἐν βίῳ
σὺν Θεολόγῳ τῷ σεπτῷ κλεινῷ ἐπιστηθίῳ,
ὧν νῦν καὶ τὰ αἰτήματα πάντα πρὸς σωτηρίαν
δίδου αὐτοῖς, Πανάχραντε, πρὸς δόξαν σου ἁγίαν
καὶ πάντας καταξίωσον τῆς τοῦ Υἱοῦ σου θείας
Ἀγνῆς, μακαριότητος καὶ θείας βασιλείας.

1833, Δεκεμβρίου 3.

Εἰς τὸ δεξιὸν κλίτος τοῦ ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ πρώτου κοινοτικοῦ ναοῦ ἐκτίσθη παρεκκλήσιον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἐν τῷ ὁποίῳ δις τοῦ ἔτους τελεῖται ἡ ἱ. λειτουργία.

Συμπληρωθείσης τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ ἐτελέσθησαν ἐκκλησιαστικῇ εὐλογίᾳ τὰ ἐγκαίνια αὐτοῦ, πατριαρχεύοντος **Κωνσταντίου τοῦ Α'** τοῦ ἀπὸ Σιναίου (1830—1834) ἐν ἡμέρᾳ Κυρια-

κῇ τῇ 4 Μαρτίου τοῦ 1834, καθὼς φαίνεται ἐκ τῆς κατωτέρω φωτοτυπίας:

1834, Μαρτ. 4 ἡμ. Κυρ.
Καὶ ὡς ἐνταῦθα ἡ κατ' ἐμὴν ἐνταῦθα ἐκκλησία ἡς νὰ ἐγκαινίῃς, Θεοτῶν.
ἐν τῇ ἐνταῦθα.

Ἡ γραφὶς ἡ χαράξασα τὴν ἀνωτέρω χρονολογίαν τῶν ἐγκαινίων τῆς ἐκκλησίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐπὶ τινος τῶν κωδίκων αὐτῆς, ὑπῆρξε δυστυχῶς λίαν φειδωλή, ἀφοῦ δὲν μᾶς διέσωσε καμμίαν λεπτομέρειαν περὶ τῆς τελετῆς τῶν ἐγκαινίων τοῦ ναοῦ.

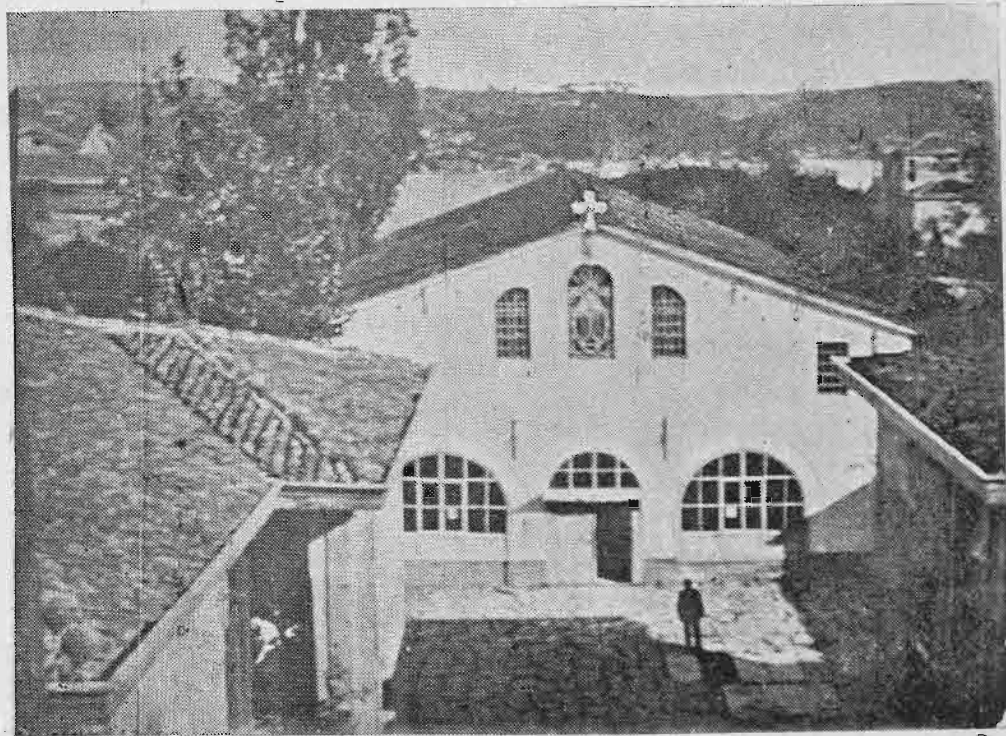
Καὶ ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ ἡ κοινότης, καθὼς εἴπομεν ἤδη, ἐκάλυψε τὰς σχετικὰς δαπάνας ἐν μέρει μὲν ἐκ τοῦ περισσεύματος τοῦ ταμείου αὐτῆς, ἐν μέρει δὲ διὰ συνεισφορῶν τῶν ἐνοριτῶν καὶ διὰ μικροδανείων, διότι εἰς τὸν ἀπολογισμόν τοῦ 1834 ἀναγράφεται κονδύλιον ἐκ 5.000 γρ. ληφθέντων δανειακῶς. Εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς ὅμως τῶν ἀμέσως

Ο ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΥΣ Ο Α
Ο ΑΠΟ ΣΙΝΑΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΑΣ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ
ΕΤΕΛΕΣΘΗΣΑΝ ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ Ι. ΝΑΟΥ 6 ΜΑΡΤΙΟΥ 1834

ἐπομένων ἐτῶν σημειοῦται ὅτι συνήφθησαν σημαντικὰ δάνεια ἐκ γρ. 16.000 κατὰ τὸ ἔτος 1835, γρ. 75.000 κατὰ τὸ 1836 καὶ γρ. 50.000 κατὰ τὸ 1837. Μὴ δυνάμενος νὰ ἐξηγήσω ἄλλως τὴν μετὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ σύναψιν ἐντὸς 3 ἐτῶν ἁλλεπαλλήλων δανείων ἐκ γρ. 126.000, ὑποθέτω ὅτι ἡ

κοινότης ἐχρειάσθη τὸ ἀνωτέρω ποσὸν πρὸς συμπλήρωσιν ἐλλείψεων τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ, πρὸς διακόσμησιν αὐτοῦ, περιτειχισμόν, κατασκευὴν κελλίων κ. τ. τ. Ἰδιαιτέραν ἐντύλωσιν προξενεῖ ἡ πληροφορία τοῦ κοινοτικοῦ κώδικος, ὅτι ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν 126.000 γροσίων, 50.000 μὲν γρόσια ἐδανείσθη ἡ κοινότης παρὰ τοῦ Μουσταφᾶ Ναλμπούρη, ἑτέρας δὲ 50.000 παρὰ τοῦ Σιλιχτὰρ Ἰσμαήλ ἀγᾶ.

ΠΡΟΣΩΠΙΣ ΤΗΣ Ι. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΩΣ ΕΚΤΙΣΘΗ ΑΥΤΗ ΕΝ ΕΤΕΙ 1834

Πρὸς τιμὴν τῶν Βαφεοχωριτῶν ἄς τονισθῇ ἔδῳ ἡ μεγάλη ἐμπιστοσύνη τὴν ὁποίαν ἐνέπνεον καὶ εἰς τοὺς Μουσουλμάνους συμπολίτας αὐτῶν.

ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΝΑΟΥ

Ὁ εἰς μνήμην τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καθιερωθεὶς ναὸς ἐκτὸς μικροεπισκευῶν, γενομένων εἰς διαφόρους ἐποχάς, μίαν καὶ μόνην ὑπέστη γενναίαν ἐπισκευὴν ἅμα καὶ κατασκευὴν, γενομένην ἐπ' ἐσχάτων καὶ διὰ λόγους οἰκονομικοὺς παραταθεῖσαν ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ ἔτη τέσσαρα (1925—1928). Ἡ ἐπισκευὴ αὕτη ἦτο ἀπαραίτητος, διότι ἀπὸ ἱκανῶν ἐτῶν ἡ στέγη

τοῦ ναοῦ ἤρχισε νὰ παρουσιάζῃ ἐνιαχοῦ λοξοδρομίας ἀπὸ τὰς ἀρχικὰς τῆς γραμμᾶς. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἐσωτερικὸν μέρος αὐτοῦ ὁ ναὸς ἔχρηζε σπουδαίας ἐπισκευῆς. Ἦδη Ἰωακεῖμ ὁ Γ' εἶχε κατὰ νοῦν καὶ συνίστα εἰς τοὺς προύχοντας τὴν ριζικὴν ἀνακαίνισιν τοῦ ναοῦ, ἐλυπεῖτο δὲ καιρίως, διότι τὸ ὑπὸ πλείστον ὑποχρεώσεων βεβαρυμένον ταμεῖόν του δὲν ἀντεῖχεν εἰς γενναίαν χορηγίαν, ἱκανὴν κατὰ μέγα μέρος νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πραγματοποιήσιν τοῦ ἀνωτέρω πόθου του.

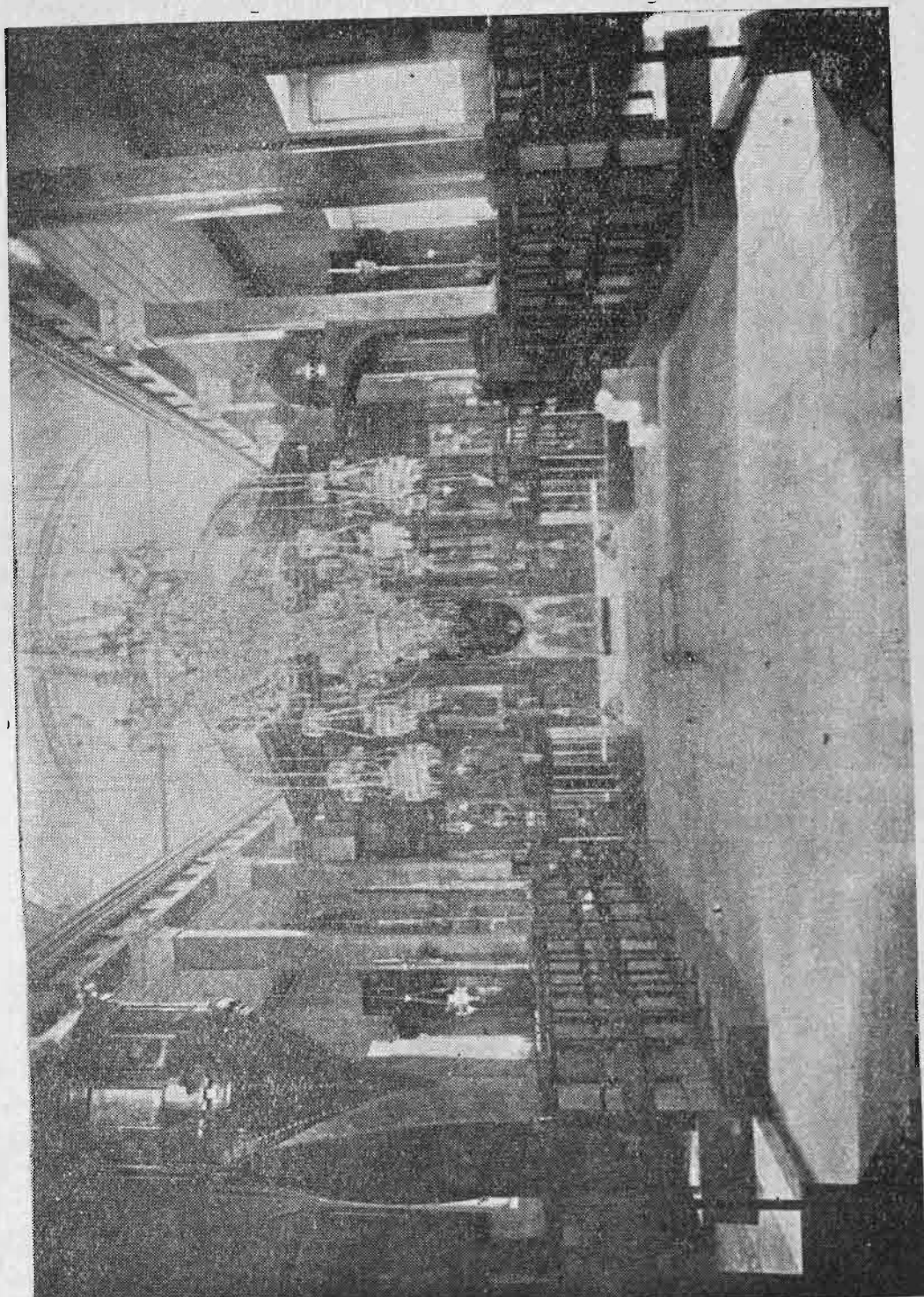

ΠΡΟΣΩΠΙΣ ΤΟΥ Ι. ΝΑΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗΝ ΤΟΥ 1925

Τὴν πραγματοποιήσιν ὅμως τῆς ἐπιθυμίας τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου κατ' ἐμπνευσιν ἀγαθὴν ἀπὸ ἱκανῶν ἤδη ἐτῶν ἐμελέτα καὶ ἐστοχάζετο ὁ φιλογενὴς καὶ παντὸς καλοῦ ζηλωτῆς ἀνεπιρὸς Ἐκείνου, ὁ κ. Δημήτριος Δεβετζῆς, ὅστις πολλάκις ἐφορεύσας καὶ ἐπιτροπεύσας ἐν τῇ κοινότητι, πάντοτε ἀόκνως εἰργάσθη διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς.

Οὕτω διὰ τῆς πρωτοβουλίας τοῦ κ. Δημητρίου Δεβετζῆ καὶ διὰ τοῦ ζήλου καὶ τῆς δραστηριότητος αὐτοῦ τε καὶ τῶν καλῶν συνεργατῶν αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφοροεπιτροπῇ κ. κ. Ἰωακεῖμ Κωνσταντινίδου, Ἀνδρέου Ἀνδρεάδου καὶ Γεωργίου Λαγούρου ἀπεφασίσθη (τῇ 5 Ἰουνίου 1925 ὑπὸ τῶν ἐνοριτῶν), διεξήχθῃ καὶ συνετελέσθῃ σπουδαιοτάτῃ ἐπισκευῇ τοῦ ι. ναοῦ, ἡ ὁποία εἶναι δυνατόν καὶ ὥς ἀνακαίνισις νὰ χαρακτηρισθῇ.

Τὸ σχέδιον τῆς ἀνακαινιστικῆς ἐπισκευῆς λίαν ἀφιλοκερδῶς ἐξεπόνησαν καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐπεστάτησαν οἱ φιλογενεῖς ἀρχιτέκτονες κ. κ. Δ. Πετσίλας καὶ Β. Ἀδαμαντίδης. Αἶδα-

ΤΟ ΕΙΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΜΠΛΟΝ ΤΟΥ Ι. ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ

πάναι τῶν ἐπισκευῶν ἔφθασαν εἰς σεβαστὸν ποσόν, τὸ ὅποιον ἐξησφαλίσθη ἐκ προαιρετικῶν προσφορῶν τῶν ἐνταῦθα καὶ ἐν τῇ ξένῃ βιούντων Βαφειχωριτῶν, καθὼς καὶ ἄλλων φιλο-
θρήσκων ὁμογενῶν, εἰς τοὺς ὁποίους μυρῖαι ὀφείλονται χάριτες.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ μνήμη τῶν τεθνεώτων εἶναι πάντοτε σεβαστὴ ἐν τῇ μεγαθύμῳ ψυχῇ τῶν ἐπιζώντων, εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ προκαλέσω τὰ παράπονα τῶν τελευταίων, ἂν περιορισθῶ μόνον εἰς τὴν μνείαν τῶν ὀνομάτων τῶν ἀειμνήστων Θεοπίστης Χ. Μιχαηλίδου, Ζηνοβίας Α. Ἀνδρεάδου καὶ Ἰωάννου Α. Δεβεδζῆ, οἵτινες διὰ γενναίας σχετικῶς χρηματικῆς προσφορᾶς ἐβοήθησαν εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ κοινοτικοῦ ναοῦ.

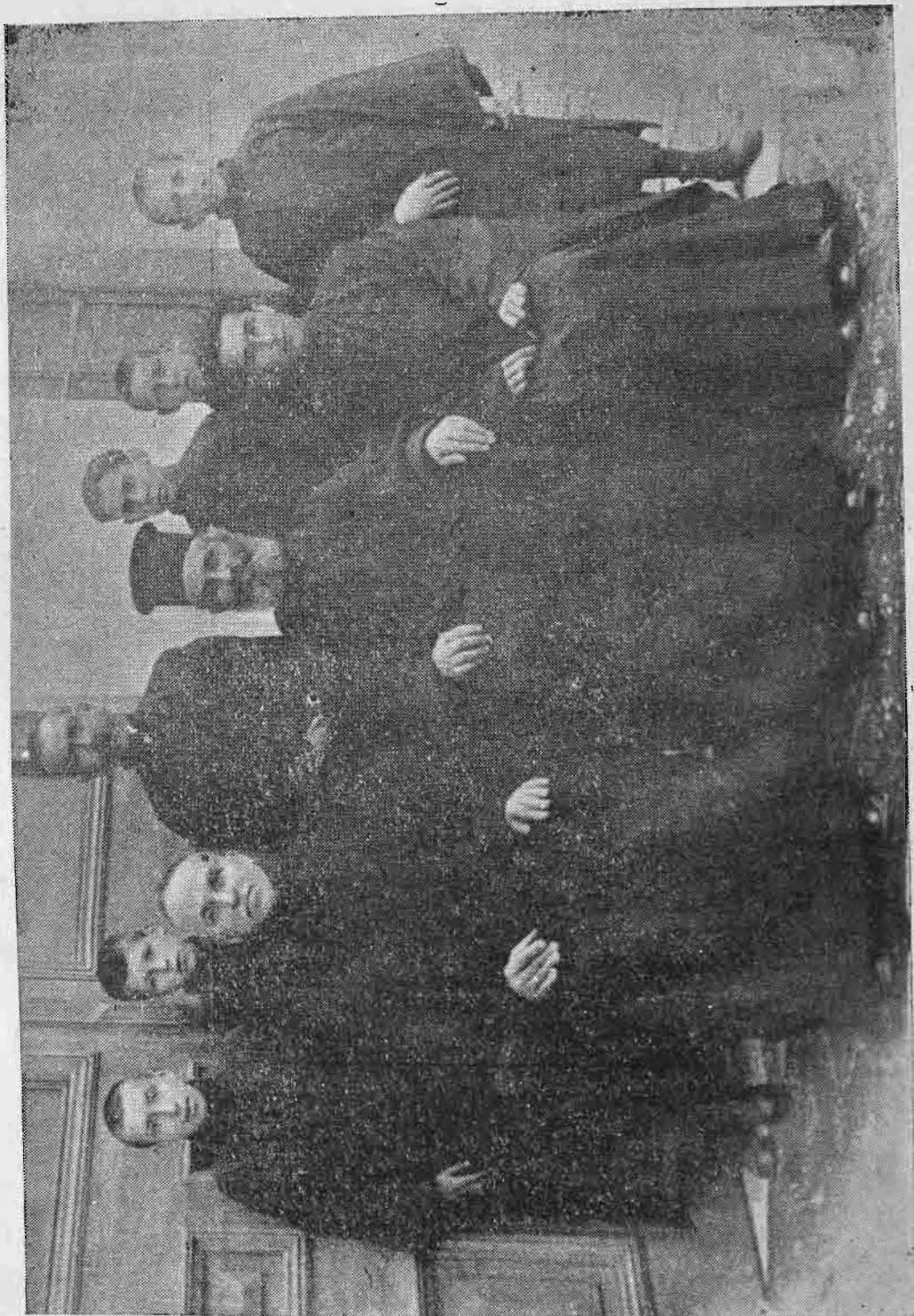
Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δι' ἀγιογραφιῶν διακόσμησιν τοῦ Ι. ναοῦ,

Ἡ ΕΝ ΤΩΙ ΑΡΙΣΤΕΡΩΙ ΚΛΙΤΕΙ ΤΟΥ ΝΑΟΥ
ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

αὕτη μέχρι τῆς τελευταίας ἐπισκευῆς, ἐκτὸς 4-5 εἰκόνων συγχρόνων μὲ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ, συνίστατο κυρίως ἐξ εἰκόνων ἀφιερωθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ', τὰς ὁποίας ἐκαλλιτέχνησαν οἱ Ἀγιορεῖται Ἰωσαφαῖοι, λίαν γνωστοὶ ἀγιογράφοι, καὶ οἱ Βαφειχωριῖται ἀγιογράφοι ἀδελφοὶ Κ. καὶ Δ. Φραγκόπουλοι. Συνεπληρώθη ὅμως ἡ καλλι-

τεχνική διακόσμησης τοῦ ναοῦ κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπισκευὴν δι' εἰκόνων, τὰς ὁποίας ἱστόρησεν ὁ καλλιτέχνης κ. Κ. Βασματζίδης, ἀφιέρωσαν δὲ εὐσεβεῖς Χριστιανοί.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΤΗΣ Ι. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ, Ν. ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Α΄ ΨΑΛΤΗΣ, Π. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΕΜΕΣΤΙΧΟΣ, Δ. ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΑΝΔΑΛΑΠΤΗΣ
ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΙΕΡΑΤ. ΚΑΝΟΝΑΡΧΑΙ

Πάντως ἡ μεγάλη ἐπισκευὴ τῶν ἐτῶν 1925 - 1928 ὑπῆρξεν ἔργον μνημειῶδες καὶ καθ' ἑαυτὸ θεωρούμενον καὶ κατὰ τὰς δυσχερεῖς οἰκονομικὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς συνετελέσθη, ἀφοῦ τὸ

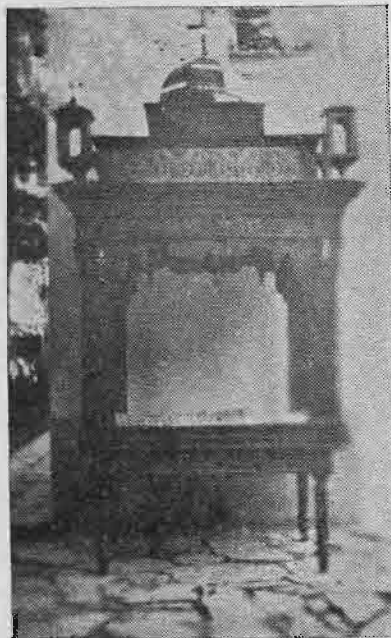
κοινοτικὸν ταμεῖον δὲν διέθεσεν εἰμὴ ἐλάχιστον μέρος τοῦ δαπανηθέντος γενναίου ποσοῦ! Ἄλλ' ὁ παντὸς ἐπαίνου ἀνώτερος ζῆλος καὶ ἡ δραστηριότης τῆς φιλοτίμου Ἐφοροεπιτροπῆς καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ προέδρου αὐτῆς. κ. Δ. Δεβετζῆ ἔφερεν εἰς αἴσιον πέρας ἔργον, τὸ ὁποῖον εἰς ἄλλους θὰ προεκάλει δυσυπερβλήτους δισταγμοὺς καὶ πικρὰς ἀπογοητεύσεις.

Τὰ «ἐγκαίνια» —ἐπιτραπήτω ἡ λέξις— τοῦ ἐπισκευασθέντος καὶ μετ' ἀνεπιτηδεύτου φιλοκαλίας διακοσμηθέντος ἱ. ναοῦ ἐτελέσθησαν κατὰ τὴν 23 Νοεμβρίου 1928 διὰ πανηγυρικῆς λειτουργίας, καθ' ἣν προεξῆρχεν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἐλαίας κ. Ἀγαθάγγελος.

ΑΓΙΑΣΜΑΤΑ

Ἐνδειξις τοῦ εὐσεβόφρονος πνεύματος τὸ ὁποῖον διαπνέει τὰς καρδίας τῶν Βαφειχωριτῶν εἶναι καὶ ἡ φιλόθρησκος μέ-

ριμνα, μεθ' ἧς περιέβαλλον τὰ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἐνορίας αὐτῶν εὐρισκόμενα ἁγίασματα. Δυστυχῶς ὁμως τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν ἐξέλιπον ἔνεκα λόγων ἀνεξαρτήτων τοῦ θρησκευτικοῦ ζήλου τῶν Βαφειχωριτῶν. Ἦσαν δὲ τὰ ἁγίασματα τὰ ἑξῆς :

ΤΟ Ι. ΚΟΥΒΟΥΚΛΙΟΝ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΙ
ΘΕΟΔΩΡΑΣ ΔΕΒΕΤΖΗ
ΕΡΓΟΝ ΔΕ ΤΟΥ ΑΕΙΜ. ΜΙΧΑΗΛ ΠΟΛΙΤΟΥ

1) **Τοῦ ἁγ. Νικολάου.** Τοῦτο ἔκειτο ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Ἐμιργκιάν, ἐκεῖ ὅπου ἀρχίζει νὰ κάμπτεται ἡ ἀκτὴ διὰ νὰ σχηματίσῃ τὸν κολπίσκον τῆς Στένης. Ἐκεῖτο δὲ τὸ ἁγίασμα ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ μεγάρου τοῦ ἄλλοτε Χεδίβου τῆς Αἰγύπτου Ἰσμαήλ πασᾶ. Κατὰ τὴν πρὸ ὀλίγων ὁμως ἐτῶν γενομένην διεύρυνσιν τοῦ παραλιακοῦ δρόμου ἀπεξενώθη τὸ πρὸς τὴν θάλασσαν μέρος τοῦ χεδιβικοῦ κήπου, ὅπου εὐρίσκετο καὶ τὸ ἁγίασμα, ἡ δὲ σκαπάνη τῶν ἐργατῶν τῆς ρυμοτομίας κατεδάφισεν αὐτό.

Τὸ ἁγίασμα ἀπετέλει σεπτὸν προσκύνημα τῶν ὁμοδόξων

ΤΟ ΚΟΥΒΟΥΚΛΙΟΝ ΤΗΣ Ι. ΤΡΑΠΕΖΗΣ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΚΑΙ ΕΡΓΟΝ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ
ΜΙΧΑΗΛ ΠΟΛΙΤΟΥ

τὰ τὴν πρὸ 15 ἐτῶν γενομένην κατεδάφισιν τοῦ μεγάρου κατε-
χώσθη τὸ ἁγίασμα.

3) **Τοῦ ἁγ. Γεωργίου.** Ἐκεῖτο μεταξὺ Μπαλτᾶ Λιμᾶν καὶ
Ρ. Χισὰρ ἐπὶ τῆς παραλλήλου
πρὸς τὴν παραλίαν ὁδοῦ. Ἄλλ'
ἢ διεύρυνσις αὐτῆς ἐτερομάτισε
τὴν ζωὴν τοῦ ἁγιάσματος. Ἐν-
θυμοῦμαι ἀκόμη ζωηρὰ τὸν ἐπι-
μελητὴν τοῦ ἁγιάσματος, τὸν
καλακάγαθον κτίστην κὺρ Μη-
νᾶν, ὁ ὁποῖος χειμῶνος καὶ
θέρους καθ' ἑκάστην ἐπεσκέπτε-
το ἀνελλιπῶς τὸ ἁγίασμα καὶ
ἐφρόντιζε νὰ διατηρῇ τὴν καν-
δήλαν τοῦ ἁγίου ἄσβεστον.

4) **Τῆς ἁγ. Κυριακῆς.** Εὐρίσκε-
το ἐν τῷ κήπῳ τοῦ μεταξὺ Βαφεο-
χωρίου καὶ Μπαλτᾶ Λιμᾶν παρα-
λιακοῦ μεγάρου τοῦ Χακῆ πασᾶ. Κατεδαφισθέντος ὁμοῦ τοῦ κο-
νακίου κατεχώσθη τὸ ἁγίασμα.

5) **Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.** Εὐρίσκεται εἰς

ναυτικῶν τοῦ Βοσπόρου, πολλά-
κις δὲ καὶ τῶν ἀλλοδόξων καὶ
ἀλλοθρήσκων, οἵτινες διαπλέον-
τες τὴν παραλίαν δὲν ἐλησμόνουν
τὴν κανδήλαν τοῦ ἁγίου. Ἀλλὰ
καὶ οἱ χερσαῖοι τοῦ Βαφεοχω-
ρίου κάτοικοι, πρὸ τοῦ ἁγιά-
σματος διερχόμενοι, ἦτο ἄδύνατον
νὰ μὴ σταματήσουν πρὸ αὐτοῦ
διὰ νὰ πληρώσουν φόρον ὑρη-
σκευτικῆς εὐλαβείας εἰς τὸν προ-
στάτην τῶν ναυτιλλομένων ἁγίων

2) **Τοῦ ἁγ. Παντελεήμονος.**

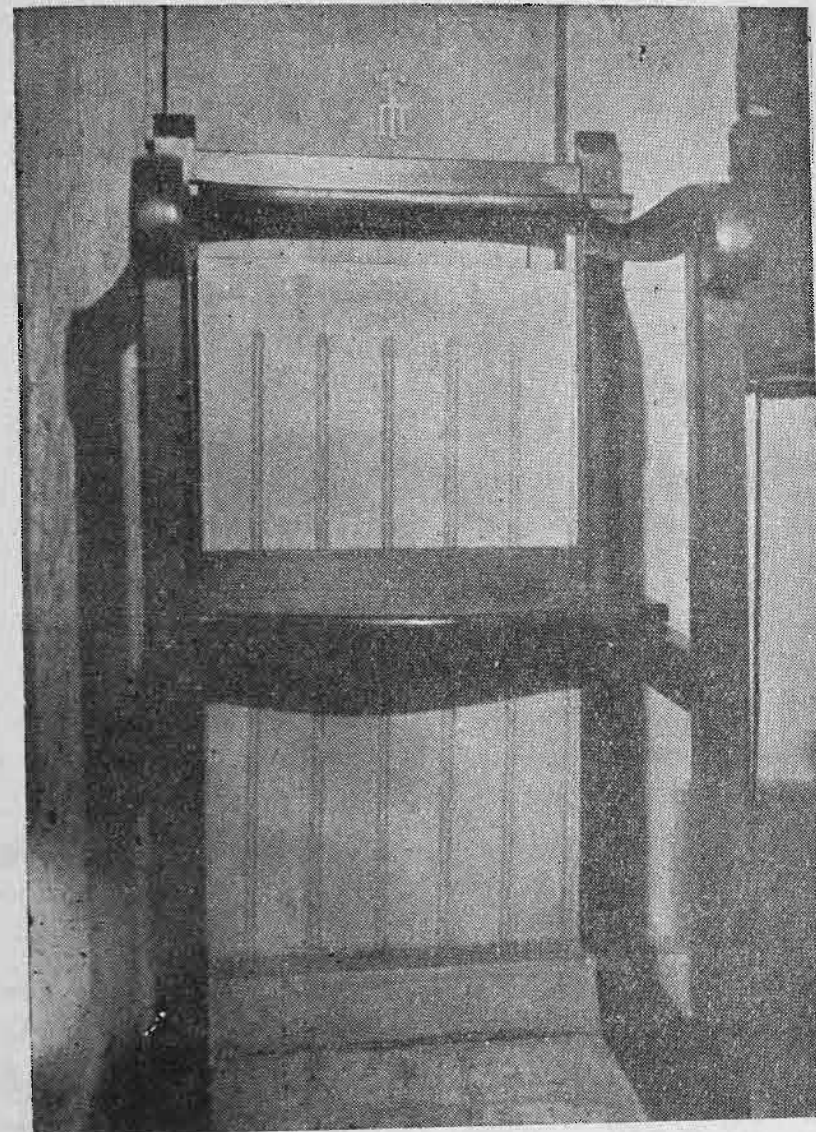
Εὐρίσκετο ἐν τῷ ἰσογείῳ παρα-
λιακοῦ μεγάρου παρὰ τὸ Ἐμρι
γκιάν, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευσεν
ἐπὶ τι διάστημα ὡς πρεσβεία
Μαυροβουνιωτικῆ. Δυστυχῶς κα-

ΙΕΡΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΙ
ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ

τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ἠγεί-
ρετο ἄλλοτε ὁ ὁμώνυμος ναός.

6) **Τῆς ἁγ. Παρασκευῆς.** Εὐρίσκεται εἰς τὸ βάθος ρευμα-

ΤΟ ΣΤΑΣΙΑΙΟΝ ΕΝ Τῷ Ι. ΒΗΜΑΤΙ ΟΠΟΘΕΝ Ο ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ
ΙΔΙΩΤΕΥΩΝ ΠΑΡΗΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΗΝ Ι. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

τιᾶς εἰς 15λεπτον ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν πεδιάδα τοῦ Μπαλτᾶ Λι-
μᾶν πρὸς τὰ ὀπισθεν τοῦ Ρ. Χισὰρ. Εἰς τὸ ἁγίασμα τοῦτο συρ-
ρέουν πανοικεῖ οἱ ἐνορῖται κατὰ πᾶσαν ἐπέτειον τῆς μεγαλομάρ-
τυρος Παρασκευῆς.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

Μόλις διεκανονίσθη τὸ ζήτημα τῆς ἐπισκευῆς καὶ λειτουργίας τοῦ ἱ. ναοῦ τοῦ ἁγ. Ἰωάννου ἡ κοινότης ἐπρονόησε καὶ διὰ τὴν σύστασιν Σχολῆς πρὸς μόρφωσιν τῶν τέκνων της. Ἡ πρώτη σχολὴ ἐλειτούργει ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς σημερινῆς ἐκκλησίας πρὸ τῆς ἀνεγέρσεως αὐτῆς, ἐκεῖ ὅπου σήμερον εὐρίσκονται τὰ κελλία. Ἀγνοοῦμεν ἂν οἱ πρῶτοι οἰκισταὶ τοῦ χωρίου ἔκτισαν ἰδίαν σχολὴν ἢ ἂν ἠγόρασαν ἢ ἐνοικίασαν ἕτοιμον οἷκημα.

Οἱ διασωζόμενοι κοινοτικοὶ κώδικες μᾶς πληροφοροῦν μόνον ὅτι ἡ σχολὴ τοῦ 1864 ἀνηγέρθη ἐπὶ τοῦ «κατερειπωμένου παλαιοῦ σχολείου». Εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς ὅμως τῆς χρήσεως τῶν ἐτῶν 1810—1820 ἀναγράφονται κονδύλια δι' ἀγορὰν βιβλίων καὶ μισθοδοσίαν διδασκάλου. Ὡστε κατὰ τὸ 1810 ἐλειτούργει ὅπωςδήποτε σχολὴ μὲ ἓνα διδάσκαλον, ὥς τοιοῦτος δὲ ἐχρησιμοποιεῖτο κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη εἰς ἐκ τῶν ἱερέων τοῦ κοινοτικοῦ ναοῦ.

Ἡ πρώτη ὅμως σχολὴ μετὰ παρέλευσιν 40 περίπου ἐτῶν γηράσασα ἠδυνάτει νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμὸν αὐτῆς. Διὸ ἡ κοινότης εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ σκεφθῇ περὶ ἐξευρέσεως νέου κτιρίου καταλληλοτέρου πρὸς στέγασιν τῶν μαθητῶν.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ συναφθέντα διὰ τὴν οἰκοδομὴν καὶ τὴν διακόσμησιν τοῦ ἱ. ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ δάνεια κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος εἶχον ἐξοφληθῇ, συνεπῶς δὲ ἡ κοινότης ἦτο εἰς θέσιν νὰ προβῇ εἰς ἐκτάκτους δαπάνας πρὸς στέγασιν τῶν ἐκπαιδευομένων τέκνων της. Πρὸς τοῦτο ἠγοράσθη κατὰ τὸ ἔτος 1849 κατέναντι τῆς βορ. πύλης τοῦ ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ οἰκία τῆς Σοφίας Ἐλευθερίου καὶ μετετράπη εἰς κοινοτικὴν σχολήν.

Εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῆς σχολῆς ἐπεστάτησεν ὁ ἀρχιτέκτων τοῦ σουλτάνου Χ' Στεφανῆς Γαϊτανάκης.

Τὰ ἐγκαίνια αὐτῆς ἐτελέσθησαν κατὰ τὴν 21 Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου «ἵνα ταῖς θεομητορικαῖς αὐτῆς εὐχαῖς μένῃ ἰδρυμένη ἡ σχολὴ ἐπὶ ἀκραδάντων θεμελίων εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν».

Τὸ προσωπικὸν τῆς Σχολῆς συνίστατο ἐξ ἑνὸς διδασκάλου

τῶν τουρκικῶν δύο τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων καὶ ἑνὸς τῶν γαλλικῶν.

Εἴτε ὅμως διότι, λόγῳ τῆς ἀυξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν, τὸ κτίριον τῆς σχολῆς κατέστη στενόχωρον, εἴτε διότι ἡ ἀγορασθεῖσα οἰκία τῆς Σοφίας Ἐλευθερίου δὲν ἐπεσκευάσθη ριζικῶς, μετὰ παρέλευσιν μόλις δεκαπενταετίας (1864) οἱ ἐνορῖται εὐρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ σκεφθῶσι περὶ ἀνεγέρσεως νέου σχολικοῦ κτιρίου. Πρὸς τοῦτο ἡ μὲν κοινότης προσέφερεν ἐκ τοῦ ταμείου αὐτῆς γρ. 45.000 ἀφοῦ δὲ ἐπηυξήθη τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ συνεισφορῶν ἰδιωτικῶν, ἀνετέθη εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα Γεώργιον Δημητρίου ἡ ἀνέγερσις τοῦ νέου σχολικοῦ κτιρίου ἐν τῷ αὐλογύρῳ τῆς ἐκκλησίας κατέναντι τῆς κυρίας εἰσόδου αὐτῆς ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου τῆς κατηρειπωμένης πρώτης κοινοτικῆς σχολῆς καὶ τῶν κελλίων.

Ἡ σχολὴ τοῦ 1864 ἦτο ξυλίνη διώροφος οἰκοδομή, ἐστέγαζε δὲ ἑξ τάξεις μικτάς, μέχρι τῆς ἰδρύσεως ἰδιατέρας τῶν θηλέων σχολῆς. Διανύσασα δὲ βίον ἀκριβῶς τεσσαρακονταετῇ (1864-1906) κατὰ τὴν καρποφόρον σταδιοδρομίαν αὐτῆς ηὔτύχησε νὰ ἀπαντήσῃ ἀξιόλογον ἱεροφάντην τῆς παιδείας, τὸν αἰμνηστον Ἰωάννην Ἀδαμαντιάδην, σοφὸν διδάσκαλον, ὅστις ἐπὶ 26 συναπτά ἔτη κατεδαπάνησεν ἑαυτὸν πρὸς μόρφωσιν ἑκατοντάδων τέκνων τῆς κοινότητος. Αὕτη δέ, ἐκτιμῶσα δεόντως τὴν μεγάλην ἀξίαν τοῦ ἀοιδίμου διδασκάλου ἀρχικῶς μὲν ἐμισθοδότην αὐτὸν μὲ 700 γρ. κατὰ μῆνα μετὰ δεκαετῇ δὲ εὐδοκιμωτάτην διδασκαλίαν (1886) ηὔξησε τὸν μισθὸν του εἰς 800 γρόσια. Εἴη ἀγῆρως ἡ μνήμη τοῦ ἀλησμονήτου διδασκάλου, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἐμορφώθησαν κατὰ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἑκατοντάδες μαθητῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ εὐγνωμόνως χαράσσων τὰς λιτὰς ταύτας γραμμάς εἰς μνήμην τοῦ πολυσεβάστου διδασκάλου

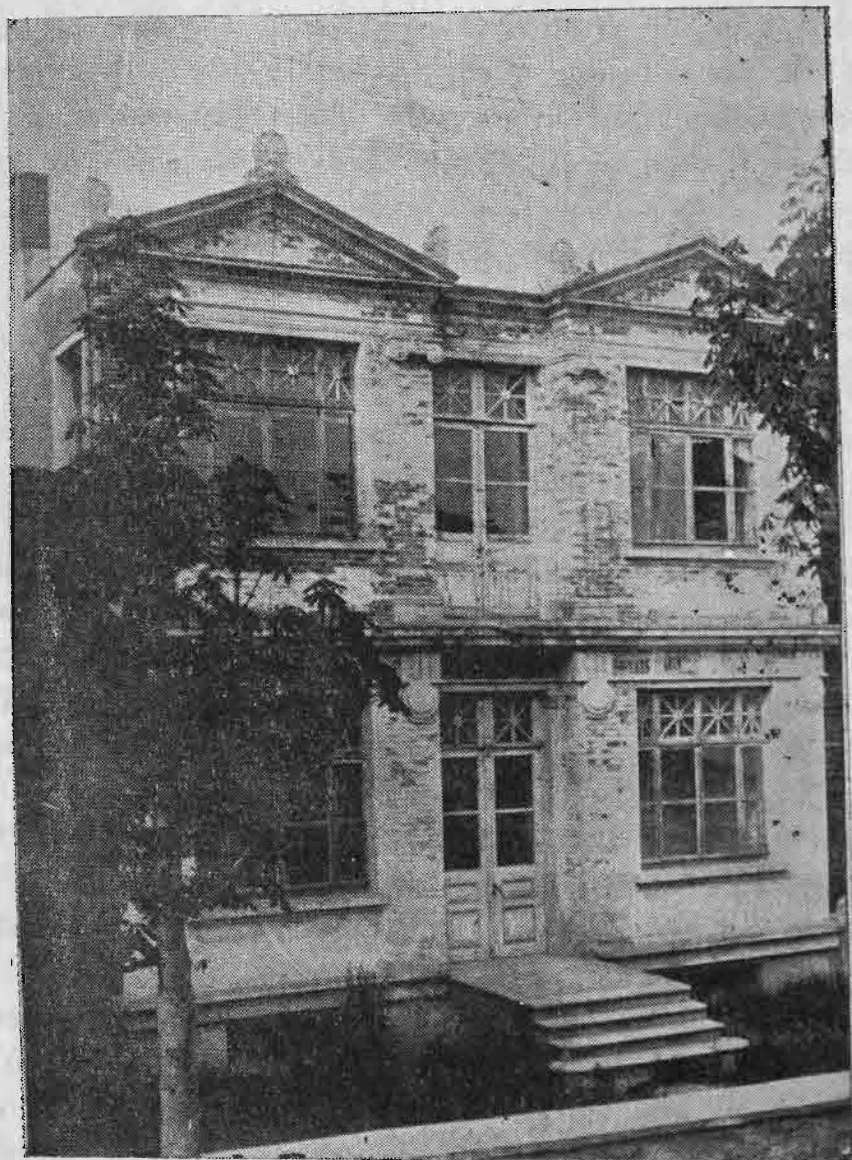
Λόγου ὅμως γενομένου περὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐν Βαφειχωρίῳ κινήσεως καὶ τῶν κυριωτέρων ἐργατῶν αὐτῆς, θὰ ἦτο ἀσύγγνωστος παράλειψις, ἂν ἀπεσιωπῶντο τὰ ὀνόματα δύο σεβαστῶν φυσιογνωμιῶν τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου, τοῦ Μενελάου Ταρλίδου († 1934) καὶ τοῦ Ἀποστ. Σαρηγιάννη († 1928), οἵτινες ἱκανὰ ἔτη ὑπηρεσίας εὐσυνειδήτου καὶ καρποφόρου ἀφιέρωσαν εἰς τὸ ἀρρεναγωγεῖον τῆς κοινότητος.

Μετὰ τὴν ὀφειλετικὴν ταύτην παρέκβασιν ἃς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ σημεῖον, ἀφ' οὗ ἐξεκλίναμεν.

Τὸ σχολικὸν κτίριον τοῦ 1864 μετὰ παρέλευσιν 35ετίας ἤρχισε νὰ παρουσιάζῃ σημεῖα ὑπερκοπώσεως. Ἀλλ' ἡ κοινότης

δὲν εἶχε περισσεύματα νὰ διαθέσῃ πρὸς ἀνέγερσιν νέας σχολῆς. Τύχῃ ὅμως ἀγαθῇ ὁ αἰμνῆστος Πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ', ὁ ἀπὸ τοῦ 1901 κληθεὶς τὸ δεύτερον εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον, προσῆλθε γενναιότατος χορηγὸς εἰς τὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀνάγκας τῆς πατρίδος Του.

Καιρίως θλιβόμενος διὰ τὴν ἐξάρθρωσιν τοῦ σχολικοῦ αὐ-

ΤΟ ΓΕΩΡΓΙΑΔΕΙΟΝ ΑΡΡΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ ΒΑΦΕΣΧΩΡΙΟΥ

τῆς κτιρίου, προσέφερεν ἐκ τοῦ ἰδίου βαλαντίου 600 εἰκοσόφραγκα διὰ νὰ χρησιμεύσουν ὡς πυρὴν ποσοῦ, ἐξευρεθησομένου ὑπὸ τῶν ἐνοριτῶν προορισθησομένου δὲ διὰ τὴν ἀνέγερσιν κοινοτικοῦ Ἀρρεναγωγείου ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου, ἐφ' οὗ ἄλλοτε ὑπῆρχε ἡ οἰκία τῆς Σοφ. Ἐλευθερίου, ἡ κατόπιν μετατραπεῖσα εἰς Σχολήν.

Ὁ θερμουργὸς πατριάρχης ἐξησφάλισε μετ' ὀλίγον γενναίαν ἐπίσης δωρεὰν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς ἀρξαμένης οἰκοδομῆς ἐκ τῆς διαθήκης τοῦ φιλογενοῦς ἀνδρὸς Ἀλεξ. Γεωργιάδου, εἰς μνήμην τοῦ ὁποίου συστάσει τοῦ Πατριάρχου ἀπεφασίσθη νὰ ὀνομασθῇ ἡ ἀνεγερθησομένη σχολὴ Γεωργιάδειος, καίτοι ἡ κοινότης ἐν τῇ γενικῇ συνεδρίᾳ τῆς 28 Ἀπριλίου 1902 εἶχεν ἀποφασίσαι νὰ τὴν ὀνομάσῃ Ἰωακείμειον.

Ἡ οἰκοδομὴ τοῦ νέου Γεωργιαδεῖου Ἀρρεναγωγείου ἐξασφαλισθέντος τοῦ ἀπαιτουμένου χρήματος ἀνυψοῦτο καὶ ἐπερατοῦτο μέχρι τοῦ 1905 λιθίνη καὶ ὥραία τῇ ἐπιστάσει τῶν ἀρχιτεκτόνων κ. κ. Ἀλ. Γενηδουνιά καὶ Κ. Κυριακίδου καὶ τῆς ἰδιαίτερας ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ἀντωνιάδου, Ἰ. Μ. Πολίτου, Δ. Δεβετζῆ καὶ Ἰωάννου Κάλφα.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐβράδυνε ἡ ἔκδοσις τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἱραδὲ μόλις κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1908-1909 ἐστέγασε τὸ πρῶτον ἐν αὐτῇ τὸ ἐπτατάξιον Ἀρρεναγωγεῖον τῆς Κοινότητος ὑπὸ τὴν ὀτρυνὰν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ν. Καβάλλη. Ἡ χρησιμοποίησις ὅμως τοῦ νέου κτιρίου ὑπῆρξε βραχυχρόνιος διότι ἡ Κοινότης τὸ 1915 λόγῳ τοῦ παγκοσμίου πολέμου εὗρεθῆσα πρὸ ἀνυπερβλήτων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν ἠναγκάσθη νὰ συμπτύξῃ τὰς δύο σχολὰς εἰς μίαν σχολὴν μικτήν, ἐν τῷ κτιρίῳ τοῦ Παρθενηγείου ὡς πλέον εὐαέρον. Ἐκεῖ μέχρι τῆς σήμερον λειτουργεῖ ἀπὸ τοῦ 1915 ἡ ἐξατάξιος μικτὴ κοινοτικὴ σχολὴ ἡ δὲ οἰκοδομὴ τοῦ Ἀρρεναγωγείου διαθέτουσα εὐρυτάτην αἴθουσαν χρησιμεύει διὰ τὰς Κοινοτικὰς τελετάς.

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ

Ἡ ἀνέγερσις ἰδιαίτερου Παρθεναγωγείου ἀπεφασίσθη κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1874. Καὶ τὸ μὲν οἰκόπεδον παρεχωρήθη ὡς δωρεὰ παρὰ τοῦ αἰμνῆστου εὐεργέτου τῆς κοινότητος Γεωργίου Ζαρίφη, αἱ δὲ δαπάναι τῆς οἰκοδομῆς ἐξησφαλίσθησαν ὡς ἑξῆς :

Τὸ κοινοτικὸν ταμεῖον προσέφερε	20.000 γρόσια
Ἡ ἀγαθοεργὸς ἀδελφότης «Σύμπνοια»	14.000 »
Ἡ Λέσχη «Φειδαλία»	4.000 »

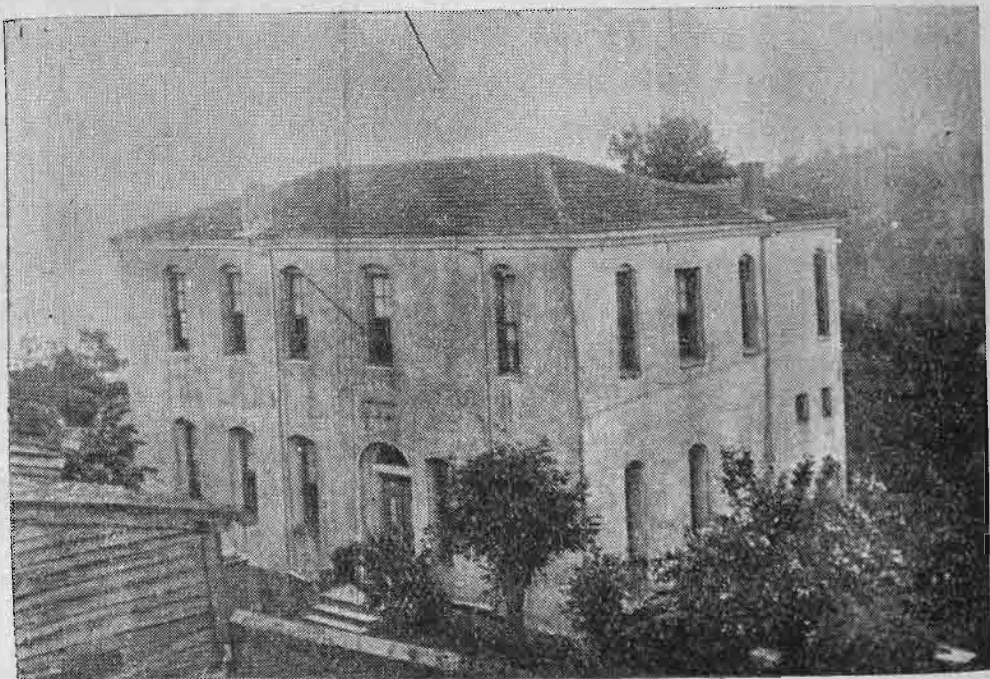
καὶ οἱ ἐνορίται συνεπλήρωσαν τὰ ἑλλείποντα.

Καὶ τὸ μὲν κτίριον συνετελέσθη ἐντὸς τριετίας, ἡ λειτουργία ὅμως αὐτοῦ ἀνεβλήθη ἐπὶ ὀλόκληρον δεκαετίαν, διότι ἐν τῷ μεταξύ, ἐκραγέντος τοῦ Ρωσσο-τουρκικοῦ πολέμου τοῦ 1877,

ἐπεκράτησε κρίσις οικονομική, τὰς συνεπείας τῆς ὁποίας ἐδοκίμασε, φυσικά, καὶ τὸ ταμεῖον τῆς κοινότητος.

Τῆς κοινοτικῆς οικονομικῆς δυσπραγίας ἐνδεικτικὰ εἶναι καὶ τὰ ἀλλεπάλληλα διαβήματα παρὰ τῷ Πατριάρχῃ, εἰς ἃ προέβη ἡ κοινότης, παρακαλοῦσα ἵνα ἀπὸ τῆς β' τάξεως ὑποβιβασθῇ εἰς τὴν γ' τάξιν, συνυποβιβασθῇ δὲ καὶ τὸ ἐκ 4.000 γροσίων δυσβάστακτον ἐμβατικίον αὐτῆς εἰς 1.500 γρόσια.

Οἱ φιλότιμοι Βαφειοὶ δὲν θὰ ἐπέτρεπον εἰς ἑαυτοὺς τοιαῦτα διαβήματα, ἐὰν ἡ μαστίζουσα οικονομική κρίσις δὲν ἔφερεν αὐτοὺς εἰς ἀδιέξοδον. Μόλις κατὰ τὸ 1886 ἐπετεύχθη

ΤΟ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ ΒΑΦΕΙΟΥ

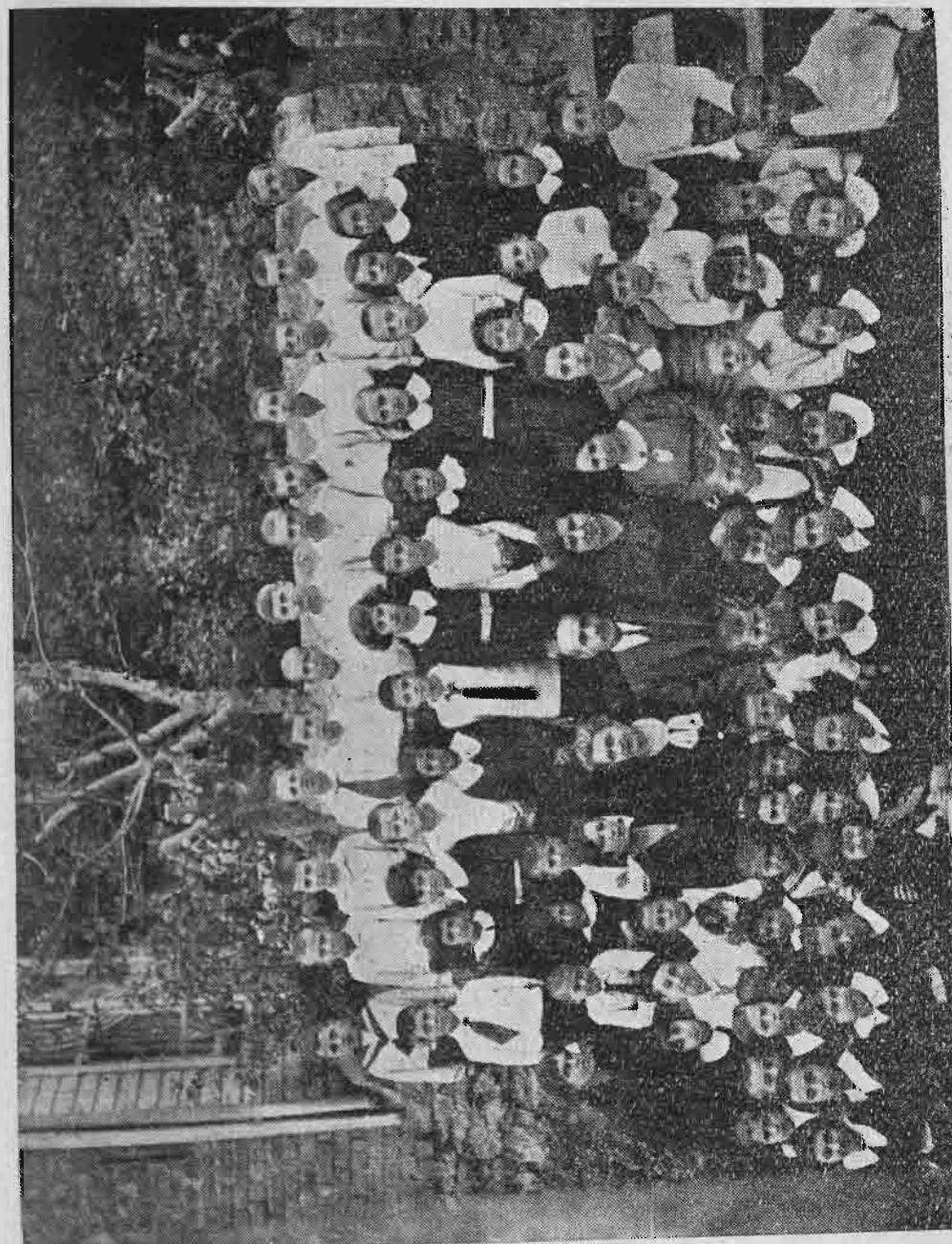
ἡ ἔναρξις τῆς λειτουργίας τοῦ Παρθεναγωγείου χάρις εἰς τὴν φιλόμουσον χορηγίαν μεγατίμων ὁμογενῶν.

Τὴν πρωτοβουλίαν καὶ πάλιν εἶχεν ὁ ἀοίδιμος Πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ', ὅστις ὑπεσχέθη νὰ χορηγῇ ἑτησίως εἰς μνήμην τῶν γονέων τοῦ λίρας 25.

Τὸ παράδειγμα τοῦ Πατριάρχου ἠκολούθησαν καὶ ἄλλοι. Οὕτως ὁ Στέφ. Ζαφειρόπουλος ἀνήγγειλεν ὅτι ἐπὶ 3 ἔτη θὰ προσφέρῃ ἀνὰ 20 λίρας, ὁ Π. Στεφάνοβιχ εἰς μνήμην τοῦ πατρός του Ζαννῇ προσέφερε λίρας 30, ἡ δὲ ἀδελφότης «Σύμπνοια» ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς ἐξησφάλισεν ἔκτακτον πρόσοδον διὰ τὸ ἔτος 1886 ἐκ λιρῶν 40. Ἐπὶ πλέον δὲ ὁ ἐπίλεκτος γόνος τῆς κοινότητος καὶ μέγας εὐεργέτης αὐτῆς ἀείμνηστος Ἰ. Ζωγράφος ἐπροθυμοποιήθη νὰ μισθοδοτήσῃ ἐξ

ἰδίων μίαν διδασκάλισσαν, ὥς τοιαύτη δὲ προσελήφθη ἡ ἐκ τῶν ἀρίστων ἀποφοίτων τοῦ Ζαπείου Δ/νὸς Αἰκατερίνη Μοίρα.

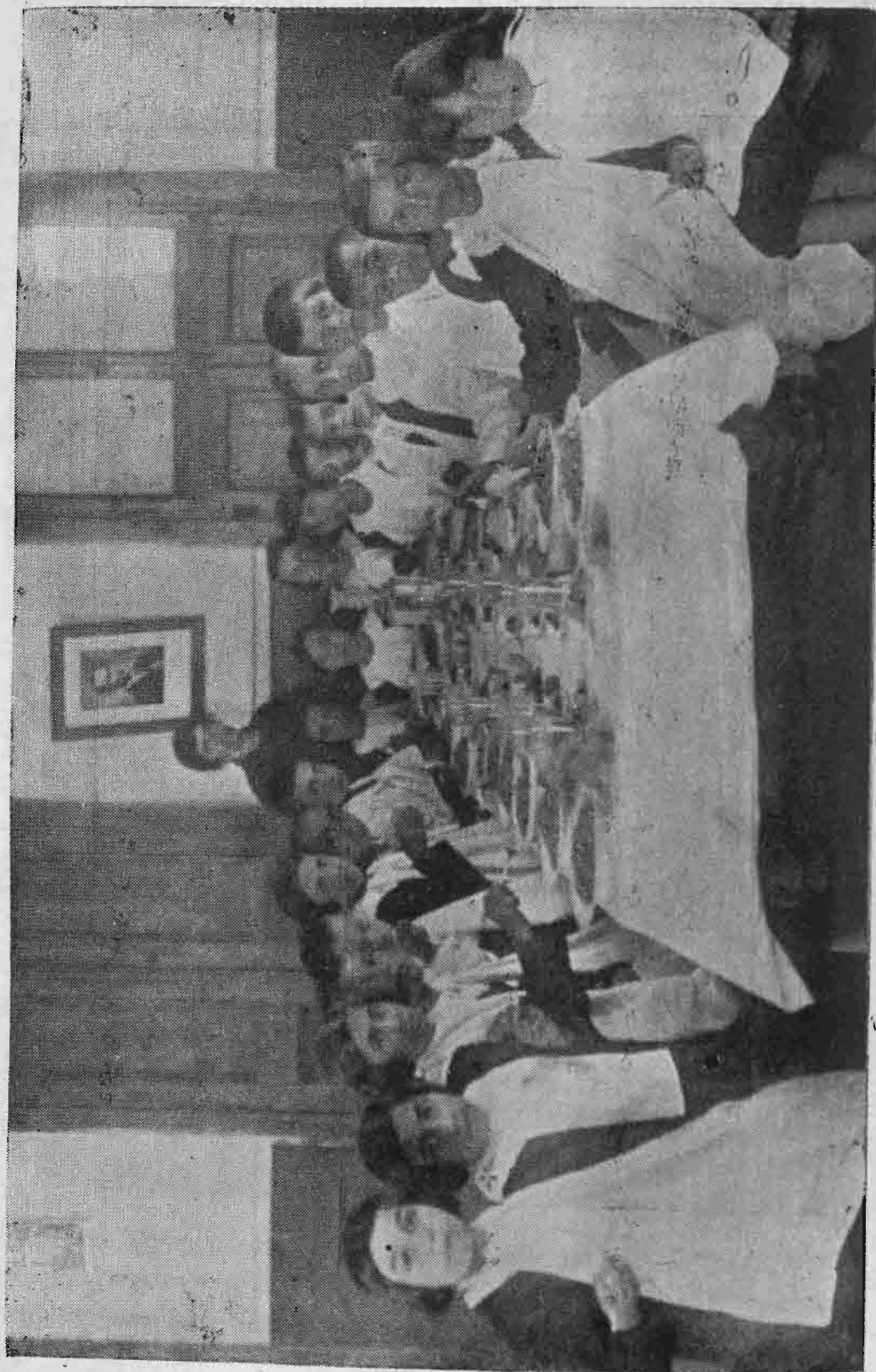
ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἤρχισε νὰ λειτουργῇ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1886 τὸ Παρθεναγωγεῖον τῆς Κοινότητος ὥς ἐξατάξιος σχολῇ μὲ 3 διδασκαλίσσας καὶ 115 μαθητριάς.

ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΗΣ ΕΞΑΤΑΞΙΟΥ ΑΣΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΑΦΕΙΟΥ
Ο ΙΔΡΥΤΗΣ Γ. ΛΑΓΟΥΤΣ, Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ Α. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑΙ ΑΙΚ. ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ, ΣΑΛΔΕΤ ΧΑΝΙΜ,
ΕΜΙΝΕ ΧΑΝΙΜ, ΕΛΕΝΗ ΤΣΙΡΙΚΤΣΟΓΛΟΥ

Σήμερον—καθὼς ἀνωτέρω ἐσημειώθη—ἐν τῷ κτιρίῳ τοῦ ἄλλοτε Παρθεναγωγείου στεγάζεται ἡ μικτὴ σχολὴ τῆς Κοινότητος, ἀποτελουμένη ἐξ 6 τάξεων καὶ διδάσκον προσωπικὸν ἐκ 5 διδασκαλισσῶν.

Ἡ σχολὴ διευθύνεται ὑπὸ τῆς Δ/δος Ἀμαλίας Καλφοπού-

ΤΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟΝ ΕΥΣΕΒΙΤΙΟΝ ΒΑΡΕΟΧΩΡΙΟΥ

ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΙΟΥ

λου, ἥ ὁποία ἐπὶ 21 συναπτὰ ἔτη διδάσκει ἐν τῇ Κοινότητι. Τὸ πρῶτον προσληφθεῖσα κατὰ τὸ ἔτος 1913 ὡς διδασκάλισσα καὶ διὰ τῆς φρονήσεως καὶ τοῦ ζήλου αὐτῆς ἐφελκύσασα τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην τῆς κοινότητος διωρίσθη κατὰ τὸ ἔτος 1928 ἡ ὑπεύθυνος διευθύντρια καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην ἐργάζεται φιλοτίμως ἄχρι τῆς σήμερον. Ἀρίστη συνεργάτις αὐτῆς παρίσταται ἡ κ. Αἰκ. Ἀριστοκλέους ἀπὸ 23 ἡδὴ ἐτῶν εὐσυνειδήτως καὶ καρποφόρως ἐκπληροῦσα τὸ εὐγενὲς αὐτῆς ἔργον ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τῆς Κοινότητος. Ἀλλὰ καὶ αἱ τῶν τουρκικῶν μαθημάτων διδασκάλισσαι Σααδὲτ χανὶμ καὶ Ἐμινὲ χανὶμ μετὰ ζήλου ἀξιεπαίνου ἀπὸ δεκαετίας ἐργαζόμεναι συμβάλλουσιν εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔργου τῆς μικτῆς κοινοτικῆς Σχολῆς.

Τὴν χορείαν τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ κατακλείει ἡ Δ/νὶς Ἑλ. Τσιρικτσόγλου, ἀπὸ τοῦ 1928 εὐσυνειδήτως διδάσκουσα ἐν τῇ Σχολῇ.

ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΝ

Τὸ πρῶτον κοινοτικὸν νεκροταφεῖον εὐρίσκετο ἐκτὸς τῆς κωμοπόλεως εἰς τὴν θέσιν Κουροῦ δζιβαρὶ μετὰξὺ τοῦ δημοσίου κήπου (μιλὲτ μπαξεσί) καὶ τοῦ ἀμπελοκήπου Ριφὰτ πασα, ἐπὶ βακουφίου τοῦ σουλτάνου Χαμίτ τοῦ Α' μὲ ἑκτασιν 4 χιλιάδων τετραγ. πήχεων.

Κατὰ τὸ 1866 ὅμως, λόγῳ τῆς χολερικῆς ἐπιδημίας, ἀπηγορεύθη ἡ ἐκεῖ ταφή, ἐντολῇ δὲ κυβερνητικῇ μετεφέρθη τὸ νεκροταφεῖον εἰς τὴν ὁδὸν Μασλάκ δζαδδεσί, ὅπου καὶ σήμερον εὐρίσκεται, παραχωρηθέντος τῇ κοινότητι γηπέδου ἐκτάσεως 10 χιλιάδων τετραγ. πήχεων.

Τὸ νέον νεκροταφεῖον παρέμεινεν ἀτείχιστον μέχρι τοῦ 1891, ὅτε προνοία τῆς τότε ἐφοροεπιτροπῆς ἀπεφασίσθη ὁ περικτελισμὸς αὐτοῦ, συντελεσθεὶς βαθμηδὸν ἐντὸς 4 ἐτῶν διὰ δαπά-

ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ

νης 20.000 γροσίων. Ἐξ αὐτῶν τὸ ἡμῖς κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ ταμείου, τὸ δὲ ἕτερον ἡμῖς ἐκαλύφθη διὰ ἐνοριακῶν ξοράνων.

Μετὰ παρέλευσιν ὅμως 40 ἔτων τὸ περιτείχισμα τοῦ νεκρο-
ταφείου ἤρχισε νὰ παρουσιάζη εἰς μερικὰ σημεῖα αὐτοῦ ρήγμα-
τα σοβαρά. Μάλιστα δὲ αἱ δύο πλευραὶ τοῦ εἶχον τμηματι-
κῶς καταρρεύση, Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ἐπεβάλλετο ὁ ἄμεσος ἀνακαι-
νισμὸς ἐπρονόησε περὶ αὐτοῦ ἡ ἐφοροεπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ
τῶν κ. κ. Δ. Δεβεδζή, Α. Ἀνδρεάδου, Ι. Κωνσταντινίδου, Α
Στυλιανίδου, Κ. Γιαγκογλου Φ. Ἰωαννίδου Ἀριστ. Νικολαΐδου
Φ. Βαβάκου καὶ Φ. Καλφοπούλου, ἥτις παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν
οἰκονομικὴν κρίσιν κατώρθωσε νὰ ἀνακαινίσῃ ἐντὸς διετίας ἐκ
βάθρων σχεδὸν τὰς τρεῖς κατηρειπωμένους πλευρὰς διὰ γενναίου

ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ

ποσοῦ, τὸ ὁποῖον προῆλθε καὶ αὐτοῖς ἐκ τοῦ εὐσεβοῦς ζήλου
τῶν τέκνων καὶ τῶν φίλων τοῦ προαστείου.

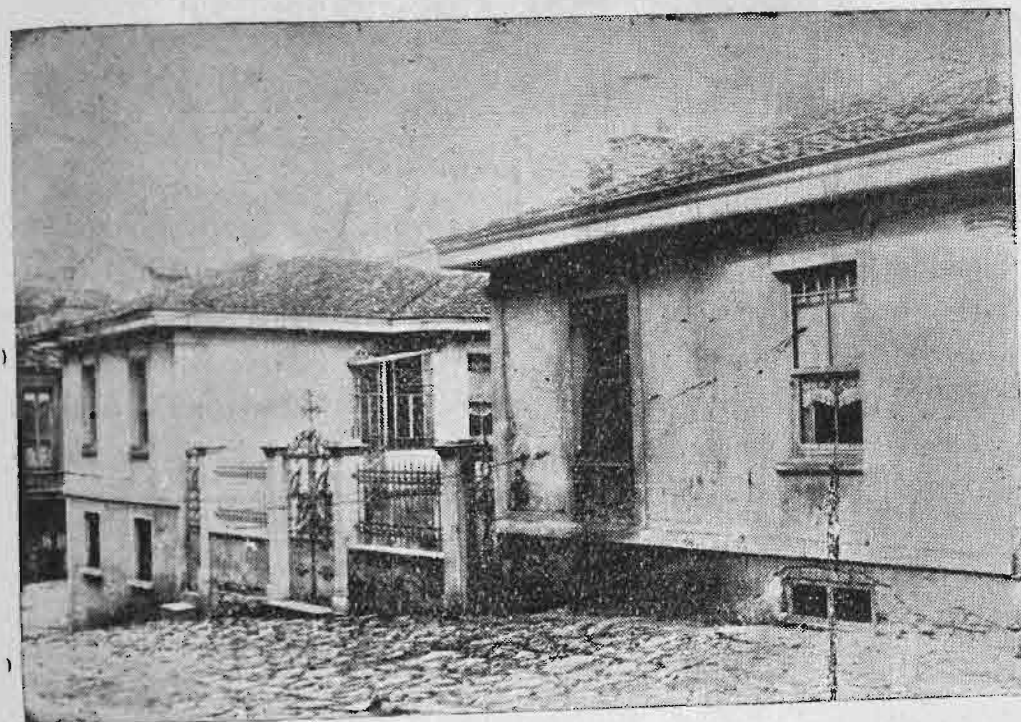
Μεταξὺ τῶν γενναιότερον χορηγησάντων διὰ τὸν ἀνακαινισμόν τοῦ περιβόλου τοῦ νεκροταφείου ἰδιαιτέρας μείας ἄξιος εἶναι ὁ ἐν Αἰγύπτῳ ἀπὸ ἐτῶν ἐγκατεστημένος Βαφροχωρίτης κ. Ἀθ. Βαλσαμίδης, ὅστις εἰς πᾶσαν ἔκκλησιν τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἀνταποκρίνεται μὲ γενναιοφροσύνην δαψιλῇ.

Μετὰ τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ περιτειχίσματος, ἐφ' ὅσον καλύ-
τερον ἐπροστατεύθη ἡ ἀσφάλεια τοῦ σεπτοῦ περιβόλου, κατεβλή-
θη μεγαλυτέρα καλαισθητικὴ μέριμνα καὶ διὰ τὸν ἐσωτερικὸν
αὐτοῦ καλλωπισμὸν, ὃ ὁποῖος ἤρχισεν ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1904.
Ἀφοῦ ἐξεκαθαρίσθη τὸ ἔδαφος ἀπὸ κάθε παράσιτον χόρτον,
ἐχαράχθησαν δρόμοι, ἐφυτεύθησαν δένδρα, ἐστολίσθησαν οἱ

τάφοι μὲ δένδρῦλλα καὶ ἄνθη καὶ ἔκτοτε ἡ κοινότης καλαιοι-
κώτερον ἐξωτερικεύει τὰ πρὸς τοὺς προσφιλεῖς αὐτῆς νεκροὺς
εὐλαβῇ τῆς αἰσθήματα.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΚΕΛΛΙΑ

Ἡ φιλόδηρος κοινότης τῶν Βαφειχωριτῶν, πάντοτε διὰ σεβασμοῦ καὶ ὑπολήψεως περιβάλλουσα τοὺς θρησκευτικοὺς λειτουργοὺς της, ἐκ πρώτης ἀρχῆς ἐφρόντισε διὰ τὴν ἀνάγεσιν κελίων πρὸς εὐπρόσωπον καὶ κατὰ τὸ ἐνὸν ἄνετον διαμονὴν αὐτῶν.

ΤΑ ΚΕΛΛΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ 1912

Τὰ κοινοτικά κελλία πάντοτε εὐρίσκοντο ἐν ᾧ χώρῳ καὶ τὰ σημερινά. Τὰ πρῶτα κελλία ἦσαν σύγχρονα σχεδὸν μὲ τὸν ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Κατὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς κοινοτικῆς σχολῆς τοῦ 1864 ἐκτί-
σθησαν παραπλεύρως αὐτῇ καὶ κελλία, τὰ ὅποια ἐπαλαιώθησαν
μετὰ τοῦ κτιρίου τῆς ἐν λόγῳ σχολῆς.

Διὸ κατὰ τὸ ἔτος 1912 ἤρχισαν ἐνέργειαι πρὸς ἀνέγερσιν εὐπροσώπου κατοικίας διὰ τοὺς ἐνοριακοὺς ἱερεῖς. Πρὸς τοῦτο κατηργήσθη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Δ. Δεβεδζή, Φ. Στυλιανίδου ἱατροῦ, Δ. Στανιρίδου, Ν. Ἀντωνιάδου, Ν. Καρακάση, Κ. Δε-

βεδξῇ καὶ Φρ. Μπικιάκη, ἡ ὁποία ἱκανῶς μοχθήσασα συνετέ-
λεσεν ἐπιστάσια τοῦ ἀρχιτέκτονος Γρ. Λαμπίκη τὴν ἀνέγερσιν
τῶν σημερινῶν λιθοκτίστων κελλίων, τῶν ὁποίων τὰ ἐγκαίνια
ἐγένοντο κατὰ τὴν 22 Δεκεμβρίου 1913. Τὰ κελλία συνίσταν-
ται ἐκ δύο χωριστῶν κυρίων ἐκατέρωθεν τῆς κυρίας εἰσόδου
τοῦ ναοῦ, εἰς τὸν διάμεσον δὲ κενὸν χώρον ἔχει κτισθῇ με-

ΙΕΡΑ ΣΚΕΥΗ

γάλη δεξαμενὴ δαπάναις τῆς ἀειμνήστου Ἑλένης Νικολοπούλου,
ἀνηκούσης εἰς τὴν φιλογενῇ οἰκογένειαν Δομούζογλου (Χοιρί-
δου), ἥτις εὐεργετικῶς ἔδρασεν ἐν τῇ κοινότητι, καὶ ἐξ ἧς κα-
τάγεται ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Ζωγράφος φιλογενῆς μέγας εὐερ-
γέτης τῆς κοινότητος, καὶ ὁ ἕτερος ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἀδελφὸς
κ. Θεολόγος Ζωγράφος, ὁ εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν ἐκδηλῶν τὸ ἐν-
διαφέρον του ὑπὲρ τῆς γενετείρας αὐτοῦ.

ΟΙ ΚΑΤΑ ΚΑΙΡΟΝ ΙΕΡΑΤΙΚΩΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ ❖❖❖ ΤΟΥ Ι. ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ❖❖❖

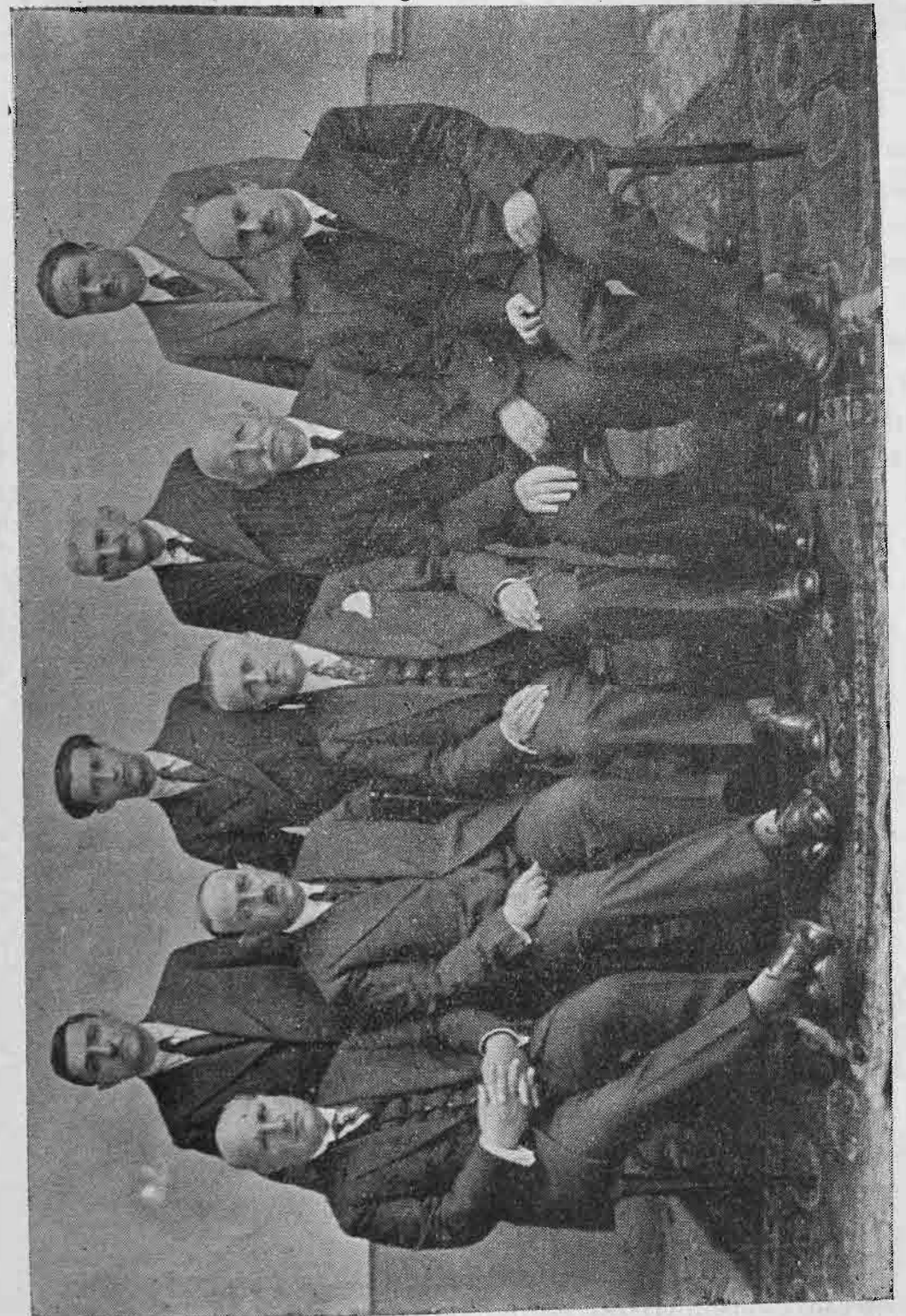
Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σωζομένων ληξιαρχικῶν βιβλίων τῆς
κοινότητος καὶ τῶν Πρακτικῶν τῆς ἐφοροεπιτροπῆς αὐτῆς ὁ
κατάλογος τῶν ἱερατικῶς προϊσταμένων τῆς κατὰ τάξιν χρονο-
λογικῆς ἔχει ὧς ἑξῆς :

- 1834-1838 ἱερεὺς Γρηγόριος
- 1838-1841 ἀρχιμ. Ἱερεμίας
- 1841-1842 ἱερεὺς Ματθαῖος Λεγάτος
- 1843 ἱερεὺς Παῦλος
- 1844-1846 ἀρχιμ. Χρῦσανθος Ρύσιος
- 1846-1851 ἱερεὺς Μιχαὴλ
- 1851-1853 ἄγνωστος
- 1854-1893 οἰκονόμος Βασίλειος Κωνσταντινίδης
- 1893-1894 ἱερομόναχος Γαβριὴλ
- 1894-1897 οἰκονόμος Ἀθανάσιος Ἀναστασιάδης
- 1898 ἀρχιμ. Κωνστάντιος
- 1898 οἰκονόμος Νικόλαος
- 1899 οἰκονόμος Παρθένιος Πετρίδης
- 1900 Ἱερομόναχος Γεννάδιος Καραγεηγόρης
- 1901 οἰκονόμος Σταμάτιος
- 1901 ἀρχιμ. Δωρόθεος Κορακίδης
- 1901-1904 Σακελλάριος Νικόλαος
- 1904-1916 ἀρχιμ. Κωνσταντῖνος Κεχαγιᾶς
- 1916-1917 οἰκονόμος Δημήτριος Μαυρίδης
- 1917-1925 ἀρχιμ. Ἀμβρόσιος Χατζόπουλος
- 1925 ἀρχιμ. Θεοδόσιος Δημητριάδης
- 1925 ἱερομόναχος Χρῦσανθος Μπρόκας, ὁ μέχρι τῆς σή-
μερον ἐν τῇ κοινότητι ἱερατεύων σεμνὸς καὶ καλο-
κάγαθος Λευΐτης.

Ἐκ τῶν 22 προΐσταμένων, οἱ ὅποιοι ἐπὶ μίαν ἑκατονταε-
τίαν ἱεράτευσαν ἐν τῇ Κοινότητι χωρὶς νὰ μειώσωμεν τὴν
ἀξίαν καὶ τὴν δρᾶσιν ἱκανῶν ἄλλων, διακριθέντων διὰ τὴν
ἱεροπρέπειαν καὶ τὸν ζῆλον αὐτῶν εἰς τὸ καθῆκον, φρονοῦμεν
ὅτι ὀλίγαι καὶ λιταὶ ἔστω γραμμαὶ πρέπει ν' ἀφιερωθοῦν εἰς
τὴν μνήμην τοῦ ἀειμνήστου οἰκονόμου πατρὸς Βασιλείου Κων-

Ο ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ 1854-1893
σταντινίδου. Ὁ ἀοίδιμος ἐκεῖνος κληρικὸς ἐκ Σισανίου ἔλκων τὴν
καταγωγὴν ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν ὅλην (1854-1893) ἱεράτευσεν
ἐν τῇ κοινότητι, ἀπολαύων παρὰ πάντων σεβασμοῦ καὶ ἀγά-
πης. Ἀποθανὼν δὲ ἐν γήρατι λιπαρῷ ἐτάφη ἐν τῷ Νεκροτα-
φείῳ τῆς προσφιλοῦς αὐτῷ κοινότητος, ἄληστον καταλιπὼν
μνήμην εἰς πάντας τοὺς γνωρίσαντας αὐτόν.

Η ΕΦΟΡΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ
ΚΑΘΗΜΕΝΟΙ ΕΞ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΔΕΞΙΑ : Α. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Κ. ΓΙΑΓΚΟΓΛΟΥ, Δ. ΔΕΒΕΔΖΗΣ, Α. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ, Ι. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
ΟΡΘΟΙ ΤΗΝ ΑΥΤΗΝ ΣΕΪΡΑΝ : Φ. ΒΑΒΑΚΟΣ, Φ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ, ΑΠ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Φ. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Οἱ φιλοπρόοδοι καὶ φιλόμυσοι Βαφειοχωρίται πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἀνθρωπιστικῶν αἰσθημάτων, ὑφ' ὧν ἐνεφοροῦντο, σκοπιμωτέραν δὲ καὶ καρποφορωτέραν ἐκδήλωσιν αὐτῶν συνέπηξαν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἀδελφότητας καὶ συλλόγους, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰ πρωτεῖα λόγῳ ἀρχαιότητος, ἀλλὰ καὶ φιλανθρωπικῆς δράσεως κατέχει ἡ **Φιλόπτωχος ἀδελφότης τοῦ ἁγ. Χαραλάμπους**. Ταύτης ἡ ἱστορία συμπίπτει σχεδὸν μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς κοινότητος. Μετὰ ἱκανῶν ἐτῶν κοινωφελῇ δρασίῳ ἠναγκάσθη κατὰ τὸ ἔτος 1831, λόγῳ ἀνωμαλιῶν τινων, νὰ διακόψῃ προσωρινῶς τὴν λειτουργίαν αὐτῆς καὶ νὰ παραδώσῃ τὸ ἐκ γρ. 800 περίσσειμα τοῦ ταμείου της εἰς τὴν Ἐφοροεπιτροπὴν.

Η ΑΛΛΟΤΕ ΛΕΣΧΗ

Μετ' ὀλίγον εὐτυχῶς ἀναζήσασα, καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1901 συστηματικώτερον ὁργανωθείσα ἀνέπτυξεν φιλανθρωπικὴν δρασίῳ ἀξιοθαύμαστον. Πρὸ τινων ὅμως ἐτῶν τὸ φιλόπτωχον ἔργον τῆς Ἀδελφότητος ἔχει ἀναλάβει ἡ Ἐφοροεπιτροπὴ τῆς Κοινότητος ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην της, βοηθουμένη εἰς τὸ θεάρεστον ἔργον της ὑπὸ ἰδιαίτερας βοηθητικῆς Ἐπιτροπῆς, συνισταμένης ἐκ κυρίων καὶ κυριῶν.

Τῆς συμπαθοῦς ἀδελφότητος τοῦ ἁγ. Χαραλάμπους, ἥτις αἰῶνα δλόκληρον διετέλεσε φιλόστοργος προστάτις τῶν πτωχῶν καὶ τῶν ἀσθενῶν, κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1901 κ. ἔ. περίοδον τῆς συστηματικωτέρας δράσεως αὐτῆς προΐσταντο διοικητικὰ συμβούλια, ἀμιλλώμενα εἰς ζῆλον φιλανθρωπίας, τῶν ὁποίων τὸ

ΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ ΕΦΟΡΟΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΕΡΙΜΝΑΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ
ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥ 1933
Κ. ΔΕΒΕΔΖΗΣ, Φ. ΒΑΒΑΚΟΣ, Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ. ΣΑΡΗΓΙΑΝΝΗ, Μ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ
ΕΛ. ΤΣΙΡΙΚΤΣΟΓΛΟΥ

ἔργον κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη κατηύθυνεν ὁ δραστήριος πρόεδρος αὐτῶν κ. Κωνστ. Δεβετζῆς.

Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ λόγος πρόκειται περὶ τῆς φιλανθρωπικῆς δράσεως ἐν τῇ κοινότητι θὰ ἦτο ἀσύγγνωστος παράλειψις νὰ παρασιωπηθῇ ἡ εὐεργετικωτάτη δρᾶσις τοῦ φιλιτάτου συμπολίτου καὶ διακεκριμένου ἱατροῦ Ἰωάννου Πολίτου, ὅστις ὑπὲρ τὰ τριάκοντα ἔτη ἐργασθεὶς ἐν τῇ κοινότητι λίαν προθύμως καὶ ἀφιλοκερδῶς παρεῖχε τὰ ἐπιστημονικὰ αὐτοῦ φῶτα καὶ τὰ πλούσια τῆς χριστιανικῆς του ψυχῆς αἰσθήματα πρὸς σωματικὴν θεραπείαν καὶ ψυχικὴν συγχρόνως ἀνακούφισιν εἰς πάντας τοὺς ἀπόρους τῆς κοινότητος ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκείας. Ἀτυχῶς ὁ φιλάνθρωπος Ἀσκληπιάδης ἐδέησε πρὸ δωδεκαετίας νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν Κηφισίᾳ ὅπου καὶ διαμένει μέχρι τῆς σήμερον. Τὸ ὄνομα ὅμως καὶ τὸ ἅγιον ἔργον τοῦ ἱατροῦ κ. Ἰ. Πολίτου παραμένει ἀλησμόνητον εἰς τὴν εὐγνώμονα καρδίαν τῶν δαψιλῶς εὐεργετηθέντων συμπολιτῶν αὐτοῦ.

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΣ
ΕΛΙΣΑΒΕΤ Δ ΧΑΝΤΙΝΚΤΟΝ

Τὴν μεγίστην ἀπὸ φιλανθρωπικῆς ἀπόψεως ἔλλειψιν τοῦ κ. Ἰ. Πολίτου προσπαθοῦν ν' ἀναπληρώσουν σήμερον οἱ ἐρίτιμοι συμπολίται ἱατροὶ κ. κ. Π. Πολίτης καὶ Φ. Στυλιανίδης.

Μέγα ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῶν κοινοτικῶν ἐκπαιδευτηρίων ἐξεδήλωσεν ἡ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1870 1890 λειτουργήσασα ἐν τῇ κοινότητι φιλεκπαιδευτικὴ καὶ φιλόμουσος ἀδελφότης **Σύμπνοια** ἡ ὁποία διωργάνου χοροὺς, τὸ προῖδόν τῶν ὁποίων προσέφερεν εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν κοινοτι-

κῶν σχολῶν. Τῆς ἀδελφότητος ταύτης οἶονεὶ ψυχὴ ἐχρημάτισεν ἐπὶ τινα ἔτη ὁ λόγιος συμπολίτης Κωνστ. Μεταξᾶς, ὁ γνωστὸς συγγραφεὺς λαμπρῶν λογοτεχνικῶν ἔργων, ἐπιγραφομένων «Σκηναὶ τῆς ἐρήμου» καὶ «Ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν φοινίκων».

Φιλεκπαιδευτικῶς ὡσαύτως ἔδρασε καὶ ἡ λέσχη **Φειδαλία**, ἡ ὁποία θέλουσα νὰ ἐνισχύσῃ ἐν ταῖς κοινοτικαῖς σχολαῖς τὴν διδασκαλίαν τῆς Τουρκικῆς γλώσσης ἐπροθυμοποιήθη ἀπὸ τοῦ

ἔτους 1871 νὰ μισθοδοτῇ ἐκ τοῦ ταμείου τῆς τὸν ἀρμόδιον διδάσκαλον Κ. Καλούδην. Ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεων αὐτῆς ἐπῆρχετο ἄρωγός εἰς τὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀνάγκας τῆς κοινότητος καὶ ἡ ἀδελφότης **Ἀγία Μαρίνα**, ἣτις ἀπετελεῖτο ἐξ ἁλιέων καὶ λεμβούχων. Οὗτοι ἐκ τοῦ πενιχροῦ των ταμείου 10 χρυσᾶς λίρας ἐτησίως ὑπὲρ τῶν ἐκπαιδευτηρίων προσφέροντες, ἐφιλοτιμοῦντο ἐπὶ πλεόν κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Θεοφανείων μετὰ τὴν κατάδυσιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ νὰ περιάγωσι μεταξὺ τῶν ἐνοριτῶν δίσκον, τὸ προῖδόν τοῦ ὁποίου προσέφερον εἰς τὰς κοινοτικὰς σχολὰς.

Πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἀθλητισμοῦ καὶ τῆς γυμναστικῆς ἡ φίλαθλος τῆς κοινότητος νεολαία συνέστησεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1900 τὸν ἀθλητικὸν σύλλογον **Θησέα**, ὅστις ἐπὶ 25 περίπου ἔτη λειτουργήσας ἀφῆκεν ἀρίστας ἐντυπώσεις ἐκ τῆς δράσεως αὐτοῦ.

Ὡς κατακλείδα τῶν ἀδελφοτήτων καὶ συλλόγων ἀναφέρομεν τὸν νεώτερον ἐν τῇ σειρᾷ αὐτῶν φιλόμουσον καὶ μορφωτικὸν σύλλογον **Τὰ Ἐλευθέρια**, ὅστις τετραετῇ μόλις ζωὴν διανύσας ἐχρησίμευσεν ὡς μορφωτικὴ ἅμα καὶ ψυχαγωγικὴ ἐστία διὰ τὴν νεολαίαν τῆς κοινότητος, δι' ὅσον διωργάνωσεν ἐσπερίδων, διαλέξεων καὶ παραστάσεων. Αἱ συγκεντρώσεις καὶ αἱ τελεταὶ τοῦ συλλόγου ἐγίνοντο εἰς ἴδιον κτίριον, τὸ ὁποῖον πρὸς τὸν εἰδικὸν τοῦτον σκοπὸν ἐγεγρῆν δαπάναις ἐπιλέκτων μελῶν τοῦ συλλόγου, ἐνεγράφη ἐπ' ὀνόματι τοῦ κ. Μιλτ. Παπαδοπούλου, ὅστις ἐσχάτως κατέστησεν αὐτὸ ἰδιοκτησίαν τῆς κοινότητος.

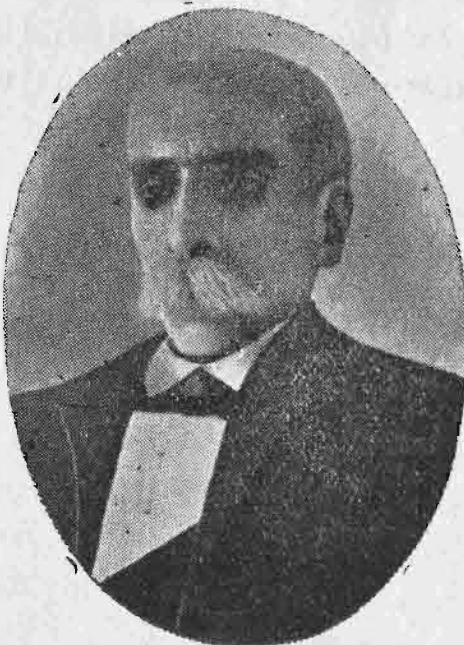
ΟΙ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ

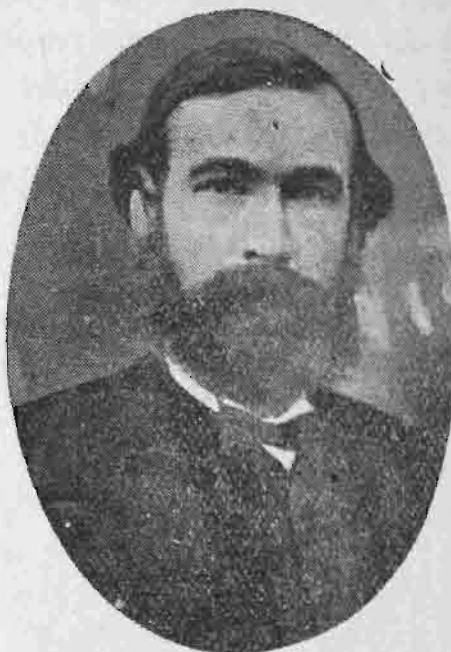
Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ Ο Γ'

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΒΟΣΝΗΣ ΑΝΘΙΜΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

❖❖ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΔΩΡΗΤΑΙ ❖❖
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ

Αἱ περιεχόμεναι εἰς τοὺς κοινοτικούς κώδικας πληροφορίες ἀτελεῖς, κατὰ τὰ ἀρχαιότερα ἰδίως ἔτη, μᾶς ἐπέτρεψαν νὰ παραθέσωμεν τὸν κατάλογον τῶν εὐεργετῶν καὶ δωρητῶν τῆς Κοινότητος τῶν τελευταίων μόνον δεκαετηρίδων.

Χωρὶς ἀξίωσιν ὅτι ἐξαντλοῦμεν τελείως τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀναφέρομεν ἐκ τῶν ἐν μακαρίᾳ μὲν τῇ λήξει γενομένων τοὺς ἐξῆς:

Στέφανον Ζαφειρόπουλον
Γεώργιον Ζαφειρόπουλον
Ἀναστασίαν Ἀλεξιάδου
Μαργιώραν Ἀλεξιάδου
Εὐφροσύνην Ἀλεξιάδου
Ταρσὴν Γεωργιάδου
Ἀθανάσιον Κωνσταντινίδην

Ἑλένην Νικολοπούλου
Γεώργιον καὶ Ἑλένην Ζαρίφη
Ζαφείραν Σαμαράδαινα
Εὐφροσ. καὶ Κυριακοῦλαν
Μιρασγιεδζή
Ἀθανάσιον καὶ Ἀρετὴν
Μπαμπαθανάση.

Ἐκ τῶν ἐπιζώντων δὲ τοὺς ἀφιερῶσαντας εἰς τὴν κοινότητα ἀκινήτους περιουσίας:

Κον Μιλτ. Παπαδόπουλον
Καν Αἰκατ. Ἰ. Σεραφειμίδου
Καν Αἰκατ. Θ. Μιχαηλίδου
Δδα Θέκλαν Ἰωαννίδου
Καν Δέσπ. Λ. Καραγιαννίδου

Καν Μαρίαν Καρυστηνοῦ
Ἀδελφὰς Θεοδορίδου
Οἰκογένειαν Μισεγιάννη
Οἰκογένειαν Μπαλταδζή.

ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

ΕΙΣ ΕΥΛΑΒΗ ΚΑΙ ΕΥΓΝΩΜΟΝΑ
ΜΝΗΜΗΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡ-
ΡΕΥΣΑΣΑΝ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΙΑΝ, Η-
ΘΙΚΩΣ ΒΟΗΘΗΣΑΝΤΩΝ ΤΑ ΕΥΑΓΓΗ
ΚΑΘΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ, ΤΩΝ ΚΤΙΤΟΡΩΝ,
ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΤΩΝ, ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΦΙΕΡΩΤΩΝ ΩΝ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΓΙ-
ΝΩΣΚΕΙ ΚΥΡΙΟΣ.

ΟΙ ΚΑΤΑ ΚΑΙΡΟΥΣ ΕΦΟΡΟΕΠΙΤΡΟΠΟΙ
❖ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ ❖
❖❖❖ ΑΠΟ ΤΟΥ 1862 — 1934 ❖❖❖

Ἡ ἀπὸ τοῦ 1806 μέχρι τοῦ 1862 σειρὰ τῶν ἐφοροεπιτρόπων τῆς κοινότητος δυστυχῶς παρουσιάζει πλεῖστα ὅσα χάσματα.

Μόνον ἀπὸ τοῦ 1862 διετηρήθη πλήρης κατάλογος τοῦ ὁποίου ἡ σειρὰ ἔχει ὡς ἑξῆς :

1862 — «Ἐκλέγεται παρὰ τῶν ἐνοριτῶν ἰδιαιτέρα ἑνδεκαμελὴς ἐπιτροπὴ τῆς ὁποίας καθήκον ἦτο νὰ συνέρχεται κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν ὁμοῦ μετὰ τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς τῆς Κοινότητος καὶ νὰ συσκέπτηται καὶ ἀποφασίζῃ περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς χώρας καὶ περὶ παντὸς ὅτι ἀφορᾷ τὴν ὠφέλειαν καὶ βελτίωσιν αὐτῆς».

Αὕτη ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ. κ.:

Μαν. Χαδούμογλου, πρόεδρον, Ἀλεξ. Καλογιάννη, Γεωργίου Δημητριάδου, Νικήτα Κάλφα, Γρηγορίου Καβουλάρη, Ἰωάν. Καλλουδίου, Στεφ. Δημητριάδου, Γεωργ. Βαξεβάνογλου, Γεωργίου Κωνσταντινίδου, Χρήστου Μανουήλ, Ἰωάννου Νικολάου

1866 — Ἰωάννης Φωτίου, Γεώργιος Βαξεβάνογλου, Κ. Προύσαλης, Δημ. Κυριακίδης, Δημ. Καλφόπουλος, Β. Καρακάσης, Δ. Θεοδώρου.

1867-8 — Γ. Κωνσταντινίδης, Ι. Μεαντζόγλου, Χρ. Κουγιουμτζῆς, Ἰωάννης Κάλφας, Ἀθαν. Μακαρίου, Χρ. Μεταξᾶς, Διαμ. Γεωργίου, Β. Καρακάσης, Δ. Ἰωαννίδης, Ἡλίας Δημητρίου, Παντελῆς Βασιλείου, Ν. Κούμπης.

1869 — Γ. Κωνσταντινίδης, Χαρ. Βαξεβάνογλου, Π. Κωνσταντινίδης, Ι. Κάλφας Μισιολῆς, Γ. Κάλφας.

1870 — Ἀβρ. Φωτιάδης, Π. Ἰωαννίδης, Ἡλ. Βογιατζῆς Μιχαηλίδης, Γ. Πατήλογλου, Γ. Βαξεβάνογλου.

1871 — Χαρ. Βαξεβάνογλου, Κυρ. Παπούλης, Ἡλίας Βαφέας, Μαν. Χαδούμογλου, Δ. Ἀνδρεάδης, Γεώργιος Παπαδόπουλος, Π. Ἰωαννίδης.

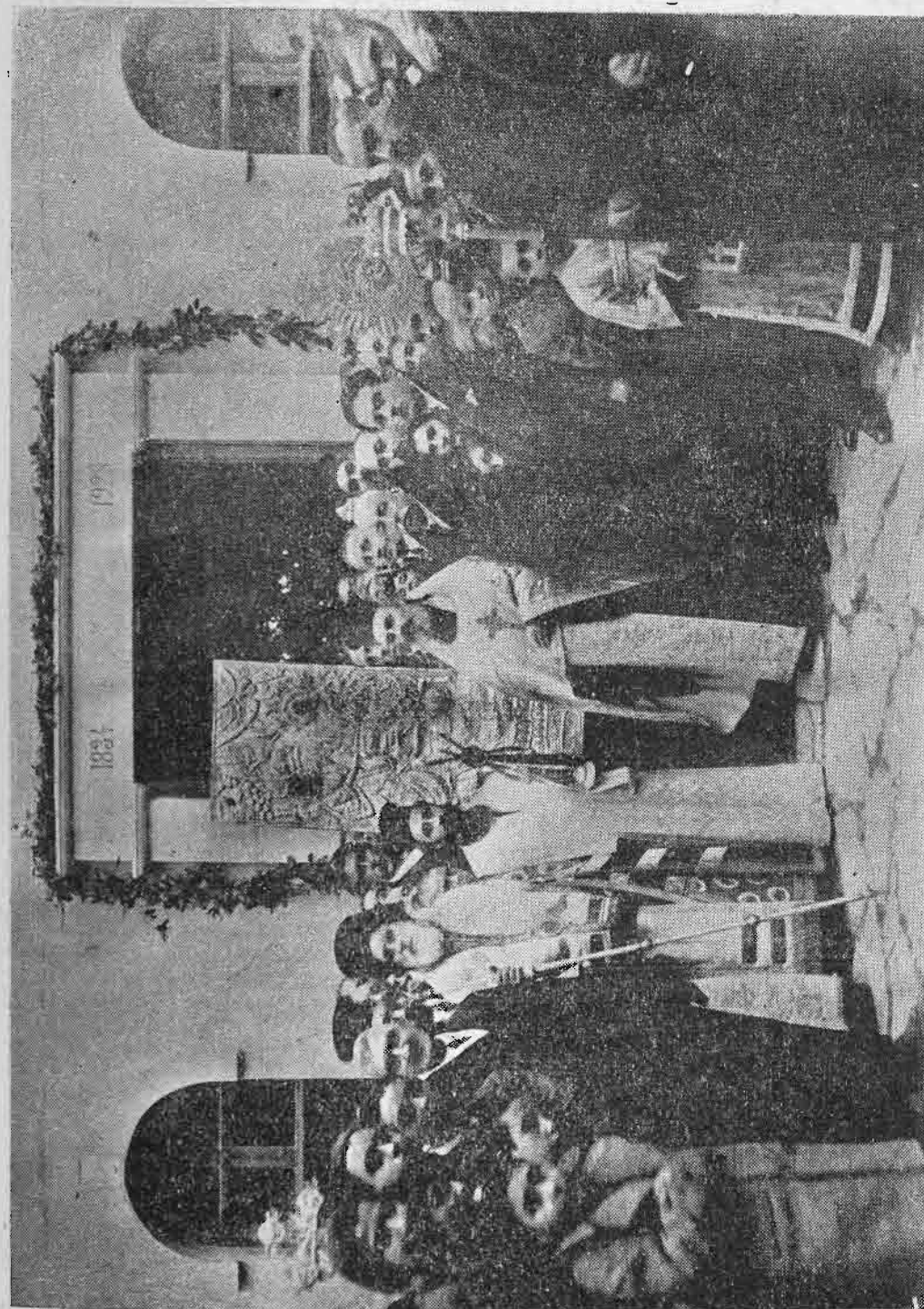
- 1872 — Χρ. Δεβεδζής, Ἡλίας Βαφέας, Χαρ. Πετρίδης, Ἐμμ. Χαδούμογλου, Δ. Θεοδωρίδης, Μ. Πολίτης, Ι. Δεπόλλας.
- 1873 — Χ'' Θανάσης, Χαρ. Χατζής, Δ. Μπακλατζόγλου, Β. Καρακασόπουλος, Ἀντ. Παναγιωτίδης, Ε. Χαδούμογλου, Δ. Ἀνδρεάδης, Δ. Σαλίμπης, Δ. Θεοδωρίδης.
- 1874 — Χ. Βαξεβάνογλου, Ἀντ. Παναγιωτίδης, Χ'' Θανάσης, Χ. Ἰωάννου, Β. Καρακάσογλου, Δ. Ἀνδρεάδης, Ἰωάν. Καλφόπουλος, Εὐστ. Ἐμμανουήλ, Γ. Κωνσταντινίδης.
- 1875 — Μιχ. Πολίτης, Ἀπ. Ἀνδρεάδης, Β. Καρακάσογλου, Πέτρος Νικολαΐδου, Ἀβ. Φωτιάδης, Εὐστ. Ἐμμανουήλ, Χαρ. Βαξεβάνογλου, Δ. Ἀθανασίου.
- 1876 — Γ. Πλακωτάρης, Κουρτέσης Βαφειάδης, Γ. Κάλφας, Πέτρος Νικολαΐδου, Ἰ. Σταυρίδης, Δ. Παντελῆ, Δ. Ἀθανασίου, Γ. Ἀντωνιάδης.
- 1877 — Χρ. Δεβετζής, Δημ. Ἰωάννου, Κουρτέσης Βαφειάδης, Δ. Παντελεοντίδης, Δ. Ἀθανασίου, Γ. Ἀντωνιάδης, Ι. Σταυρίδης.
- 1878 — Χ. Βαξεβάνογλου, Π. Ἰωαννίδης, Γ. Παπαδόπουλος, Ἀντ. Δεβεδζιάδης.
- 1879 — Π. Ἰωαννίδης, Ἀντ. Δεβεδζόγλου, Δ. Ἀνδρεάδης, Παν Κωνσταντινίδης, Δ. Παντελίδης, Γ. Ἀντωνιάδης, Δ. Θεοδωρίδης, Δ. Ἀθανασίου, Κ. Στεφανίδης.
- 1880 — Ἀντ. Δεβεδζής, Γ. Καραδζᾶς, Ἀβρ. Φωτιάδης, Παν Κωνσταντινίδης, Κ. Μεταξᾶς, Μ. Πολίτης, Κ. Στεφανίδης, Δ. Παντελίδης.
- 1881 — Χ. Βαξεβάνογλου, Μιμηκάκης Ἰωάννου, Εὐστ. Βαξεβάνογλου, Ἀπ. Ἀνδρεάδης, Γ. Πλακωτάρης, Γ. Ἀντωνιάδης, Ἰ. Σπανομάρκος, Μ. Ἡλιάδης, Κ. Χρηστίδης.
- 1882 — Π. Ἰωαννίδης, Ἀντ. Δεβεδζής, Π. Κωνσταντινίδης, Φιλ. Παπαδόπουλος, Μ. Τζελέπης, Ν. Ἀγαπητίδης, Κ. Καλλιάνης, Ἀθ. Δημητριάδης, Γ. Ἀντωνιάδης, Α. Φωτιάδης.
- 1883 — Π. Ἰωαννίδης, Ἀντ. Δεβεδζής, Π. Κωνσταντινίδης, Μιχ. Βαφόπουλος, Μ. Τζελέπης, Ν. Ἀγαπητίδης, Ἀθ. Δημητριάδης, Δ. Βοζικιάδης.
- 1884 — Δ. Ἰωαννίδης, Γ. Πλακωτάρης, Ι. Σπανομάρκος, Α. Δεβεδζής, Μιμηκάκης Ἰωάννου, Κ. Χρηστίδης, Ι. Δεπόλλας, Α. Δημητριάδης, Μ. Τζελέπης.

- 1885 — Χ. Βαξεβάνογλου, Ἀπ. Ἀνδρεάδης, Εὐστ. Βαξεβανίδης, Δ. Ἰωαννίδης, Μ. Τζελέπης, Ι. Δεπόλλας, Γ. Ἀντωνιάδης, Φ. Παπαδόπουλος.
- 1886 — Π. Ἰωαννίδης, Γ. Πλακωτάρης, Δ. Ἰωαννίδης, Κ. Χρηστίδης, Δ. Βοζικιάδης, Μ. Δζελέπης, Φ. Παπαδόπουλος, Γ. Ἀντωνιάδης, Μ. Βαφόπουλος.
- 1887 — Π. Ἰωαννίδης, Μ. Στυλιανίδης, Ι. Ζωγράφος, Μ. Τζελέπης, Θ. Λαμπρινίδης, Δ. Ἰωαννίδης, Δ. Θεοδωρίδης, Α. Κωνσταντινίδης, Γ. Δεβεδζιάδης, Κ. Χρηστίδης.
- 1888 — Ι. Ζωγράφος, Δ. Ἰωαννίδης, Φ. Παπαδόπουλος, Δ. Θεοδωρίδης, Γ. Ἰωαννίδης, Στ. Ρρηγοριάδης, Π. Θεοδωρίδης, Κ. Χρηστίδης.
- 1889 — Γ. Δεβετζής, Κ. Χρηστίδης, Μ. Στυλιανίδης, Γ. Ἀντωνιάδης, Δ. Βοζικιάδης, Μ. Βαφόπουλος, Ν. Καρακάσης.
- 1890 — Εὐστ. Βαξεβανίδης, Γ. Δεβεδζιάδης, Ἀπ. Ἀνδρεάδης, Μιχ. Βαφόπουλος, Ν. Βαξεβάνογλου.
- 1892 — Γ. Δεβεδζιάδης, Σ. Χατζηγιάννης, Κ. Χρηστίδης, Θ. Παπάζογλου, Φ. Παπαδόπουλος, Γ. Ἀντωνιάδης, Ν. Καρακάσης.
- 1893 — Π. Ἰωαννίδης, Φ. Παπαδόπουλος, Ἀβρ. Φωτιάδης, Μ. Τζελέπης, Δ. Θεοδωρίδης, Σ. Βαξεβανίδης, Π. Θεοδωρίδης, Γ. Δεβεδζής, Κ. Ἰωάννου, Θ. Μάντικας.
- 1895 — Κ. Ἰωάννου, Δ. Βοζικιάδης, Π. Κάπαρος, Γ. Δεβεδζής, Π. Πολίτης, Δ. Ταβουλάρης, Ι. Κωνσταντινίδης, Β. Χατζηγιάννης.
- 1896 — Ι. Βασιλειάδης, Ι. Κάλφας, Γ. Δεβεδζής, Ι. Δζελέπης, Μ. Στυλιανίδης, Μ. Βαφόπουλος, Π. Πολίτης, Δ. Ταβουλάρης.
- 1897 — Ι. Κάλφας, Ι. Βασιλειάδης, Σ. Χατζηγιάννης, Κ. Καλλιάνης, Κ. Παρολάρης, Μ. Στυλιανίδης, Γ. Δεβεδζής, Α. Παπαδόπουλος, Δ. Βοζικιάδης, Δ. Σερβανίδης, Β. Χρηστίδης, Γ. Ἀντωνιάδης.
- 1898 — Κ. Παρολάρης, Α. Ζερβός, Ι. Κάλφας, Ἀρ. Παπαδόπουλος.
- 1900 — Π. Ζησόπουλος, Κ. Παρολάρης, Β. Χρηστίδης, Ἀρ. Παπαδόπουλος, Π. Θεοδωρίδης, Π. Πολίτης, Α. Ζαφειριάδης.
- 1901 — Κ. Παναγιωτίδης, Α. Ζερβός, Ἀθ. Καλφόπουλος, Ματθ. Δημητριάδης, Β. Καρυστηνός, Δ. Φιλοξενίδης, Κ. Παπαδόπουλος, Α. Καρπουζάκης, Α. Δεπόλλας.

- 1902 — Μ. Δημητριάδης, Δ. Σταυρίδης, Α. Ζερβός, Παν. Ζησόπουλος, Α. Φωτιάδης, Ι. Πολίτης ιατρός, Κ. Παπαδόπουλος, Β. Καρυστηνός, Π. Πολίτης ιατρός.
- 1904 — Δ. Σταυρίδης, Β. Χρηστίδης, Κ. Φραγκάκης, Φ. Στυλιανίδης ιατρός, Γ. Ἀντωνιάδης, Δ. Δεβεδζής, Ι. Πολίτης ιατρός, Β. Καρυστηνός.
- 1905 — Ν. Καρακάσης, Χαρ. Δεβεδζής, Γ. Ἀντωνιάδης, Δ. Σταυρίδης, Ι. Πολίτης ιατρός, Δ. Δεβεδζής, Φ. Στυλιανίδης ιατρός.
- 1906 — Χ. Δεβεδζής, Ν. Καρακάσης, Α. Πετεινουδάκης, Α. Φραγκάκης, Β. Καρυστηνός, Δ. Δεβεδζής, Κ. Παπαδόπουλος.
- 1907 — Β. Καρυστηνός, Ν. Καρακάσης, Π. Πολίτης ιατρός, Δ. Δεβεδζής, Χ. Δεβεδζής, Ν. Ζερβός, Ἀντ. Ζερβός.
- 1909 — Ι. Π. Ιωαννίδης, Κ. Ἀνδρεάδης, Φ. Στυλιανίδης, Β. Γιάγκογλου, Γ. Ἀρσένης, Ἀρ. Νικολαΐδης, Β. Δημητριάδης Χ. Δεβεδζής Κ. Φραγκάκης.
- 1912 — Χ. Δεβεδζής, Κ. Δεβεδζής, Ἰάκ. Πολίτης, Δ. Σταυρίδης, Κ. Χατζόπουλος.
- 1913 — Θ. Κωνσταντινίδης, Δ. Σταυρίδης, Φ. Μπλικάκης, Ι. Συρίγος, Χ. Δεβεδζής, Μ. Παπαδόπουλος, Α. Ζερβός, Κ. Δεβεδζής.
- 1914 — Χ. Δεβεδζής, Μ. Παπαδόπουλος, Γ. Ἀντωνιάδης, Θ. Κωνσταντινίδης, Α. Ζερβός, Δ. Σταυρίδης, Κ. Δεβεδζής, Φ. Μπλικάκης, Α. Νικολαΐδης.
- 1916 — Χ. Ραμφιάδης, Μ. Παπαδόπουλος, Ἡλ. Βαφόπουλος, Χ. Δεβεδζής, Ἀπ. Σταμκόπουλος, Γρ. Σωτηριάδης, Θ. Κωνσταντινίδης, Β. Γιάγκογλου, Ἑλ. Χαδζηγιάννης, Θ. Ψημενόπουλος.
- 1918 — Δ. Δεβεδζής, Ι. Πολίτης ιατρός, Ν. Καρακάσης, Γ. Λαγοῦρος, Α. Νικολαΐδης, Δ. Ζομπιάδης, Β. Γιάγκογλου Εὐθ. Βαβάκος.
- 1922 — Μ. Ἀδαμαντιάδης, Γρ. Λαμπίκης, Δ. Δεβεδζής, Χρ. Δελής, Γ. Λαγοῦρος, Θ. Κωνσταντινίδης, Δ. Ταβουλάρης, Α. Ἀνδρεάδης, Π. Πολίτης Ι. Κωνσταντινίδης.
- 1927 — Δ. Δεβεδζής, Ι. Κωνσταντινίδης, Α. Ἀνδρεάδης, Ἀπ. Στυλιανίδης, Κ. Γιάγκογλου, Φ. Ἰωαννίδης Ἀρ. Νικολαΐδης Φιλ. Βαβάκος, Φ. Καλφόπουλος, Β. Κοντόπουλος († 1931).

Ἡ τελευταία αὕτη ἐφοροεπιτροπή, θητεύουσα μέχρι τῆς

σήμερον, ἔχει ἀναγράψει, ἐκτὸς ἄλλων, εἰς τὸ λαμπρὸν ἐνεργητικὸν αὐτῆς καὶ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἐπισκευῆς τοῦ ἱ. ναοῦ διὰ γενικῆς ἐλαιοβαφῆς καὶ διακοσμῆσεως τὰς ὁποίας

ἀνέλαβε καὶ ἐξετέλεσεν εὐσυνειδήτως ὁ γνωστὸς ἐργολάβος κ. Δημήτριος Σιδερίδης, ἐν ἔτει δὲ 1931 καὶ τὴν ρυζικὴν ἀνακαίνισιν τοῦ περιτειχίσματος τοῦ κοινοτικοῦ νεκροταφείου, καθὼς ἐν τῷ οἰκείῳ μέρει ἀνεφέραμεν.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΠΑΝΗΓΥΡΕΩΣ ΤΟΥ ἱ. ΝΑΟΥ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1934.
ΠΡΟΕΔΡΑΡΧΩΝ Ο ΜΗΤΡ. ΧΡΙΣΤΟΥΠΟΛΕΩΣ Κ. ΜΕΛΕΤΙΟΣ

ΠΑΛΑΙΜΑΧΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΙ

❖ ❖ ❖ ❖ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ❖ ❖ ❖ ❖

Μεταξὺ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὅποιοι κατὰ τὴν διαρρεύσαν ἐκατονταετίαν ἐπέκνην τῶν 25 ἐτῶν εὐόρκως ὑπηρέτησαν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῶν ὁποίων μνεῖα δὲν ἔγινε μέχρι τοῦδε ἐν τῷ παρόντι ἱστορικῷ σημειώματι, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πληροφοριῶν τὰς ὁποίας ἡδυνήθημεν νὰ περισυλλέξωμεν εἶναι οἱ ἑξῆς :

Μιχαλάκης Μιχαηλίδης, δεξιὸς ἱεροψάλτης († 1884).

Μανωλάκης Δημητριάδης, ἀριστερὸς ἱεροψάλτης († 1907).

Χαράλαμπος Γεωργιάδης, δεξιὸς ἱεροψάλτης († 1916).

Ἰωάννης Σαββίδης, δεξιὸς ἱεροψάλτης († 1916).

Ζηνόβιος Ἰωάννου, κανδηλάπτης († 1916).

Χρῆστος Κωνσταντινίδης κεχαγιᾶς († 1920).

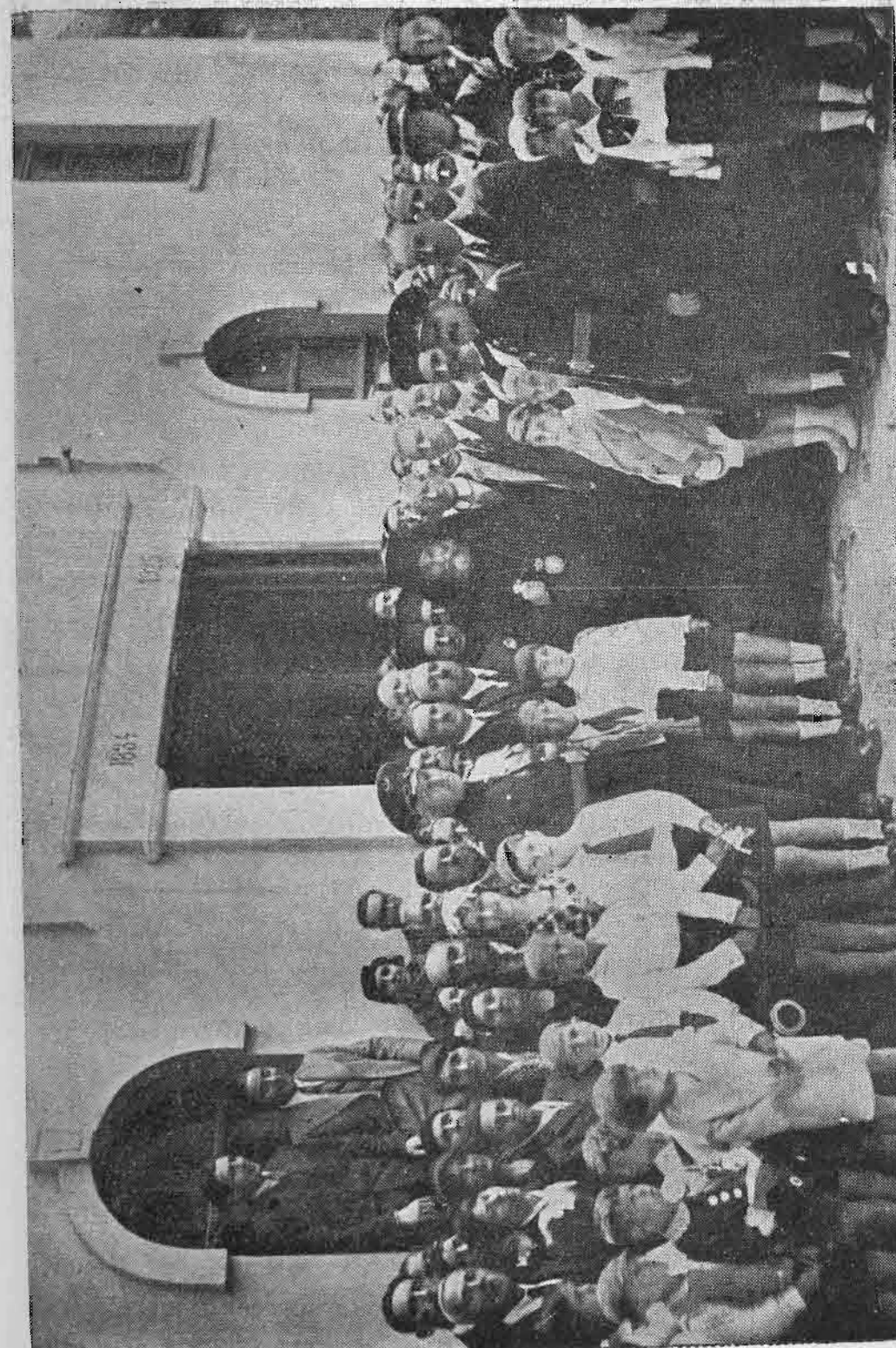
Κ. ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΝΣ

Ο ΑΠΟ ΔΙΕΤΙΑΣ ΑΦΙΛΟΚΕΡΑΔΣ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΕΡΟΝ ΧΟΡΟΝ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΟΣ

Οἰκονόμος Ἀθανάσιος, ὅστις ἀπέθανεν ἐν τῇ κοινότητι διαρκούσης τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ († 1920).

Ὁ ἀείμνηστος κατήγετο ἐκ Βαφειχωρίου καὶ διετέλεσεν ὡς τελευταῖος ἐφημέριος τῆς Κοινότητος, καθόσον μετὰ τὸν θάνατόν του διὰ λόγους οἰκονομικοὺς δὲν ἐπετεύχθη ἡ ἀντικατάστασίς του.

Ἐκ τῶν σημερινῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων παλαιμάχου κλῆσιν δικαιούται νὰ φέρῃ ὁ μουσικολογιώτατος δεξιὸς ἱεροψάλτης τῆς Κοινότητος κ. Νικ. Ἀγγελίδης, ὅστις ἀπὸ τοῦ 1912 εὐδοκίμως ὑπηρετεῖ ἐν τῷ Ναῷ.

ΕΚ ΤΗΣ ΧΟΡΩΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΦΩΤΙΟΥ ΤΟΥ Β' ΕΙΣ ΤΟΝ Ι. ΝΑΟΝ ΒΑΦΕΙΧΩΡΙΟΥ ΤΗ. 11 ΜΑΪΟΥ 1934

Τοιαύτη ἐν ἀτελεῖ σκιαγραφίᾳ ἡ ἑκατονταετής ἱστορικὴ σταδιοδρομία τῆς κοινότητος Βαφειχωρίου κατὰ τὴν θρησκευτικὴν, ἐκκλησιαστικὴν, φιλανθρωπικὴν, ἐκπαιδευτικὴν καὶ φιλόμουσον ζωὴν καὶ δρᾶσιν αὐτῆς.

Κοινότης μικρὰ μὲν τὸ δέμας, ἀλλὰ πλουσία εἰς ἀνθρωπιστικὰ καὶ χριστιανικὰ αἰσθήματα.

Κοινότης εὐμοιροῦρα φιλοθέων, φιλανθρώπων καὶ φιλοτίμων μελῶν, ἅτινα ἐμφοροῦνται ἀπὸ ζωηρὸν ἐδιαφέρον ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῆς τε πνευματικῆς καὶ ὑλικῆς καταστάσεως τῆς γενετείρας αὐτῶν. Ὁρμηθεῖσα ἐκ μικρῶν, ἀνεπτύχθη σταθερῶς, δίκην κυψέλης, ὠργανώθη καὶ εὐημέρησε, τῆς δὲ καλῆς καὶ οἰκοκυρευμένης ὁργανώσεως καὶ διοικήσεως αὐτῆς τρανὴ ἀπόδειξις πρόκειται τὸ γεγονός, ὅτι καὶ σήμερον ἀκόμη, ὅτε αἱ πλεῖσται τῶν ὁμογενῶν κοινοτήτων ὑπὸ δυσπερβλήτων οἰκονομικῶν στενοχωριῶν πιεζόμεναι χωλαίνουσιν, ἡ ἐξ 120 μόλις ὁμογενῶν οἰκογενειῶν ἀποτελουμένη κοινότης Βαφειχωρίου κατορθώνει μὲ σχετικῶς ἀσημάντους μονίμους πόρους νὰ κάλυπτη τὰς δαπάνας ὑπὲρ τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν αὐτῆς ἀναγκῶν, μισθοδοτοῦσα τακτικῶς τοὺς κοινοτικούς ὑπαλλήλους αὐτῆς, ὥστε νὰ μὴ ὑποβάλλονται εἰς στενοχωρίας οἰκονομικὰς καὶ ἠθικὰς ἐξευτελισμούς.

Τὴν λαμπρὰν ὁργάνωσιν τῆς κοινότητος συνεπιμαρτυρεῖ ὁ εὐπρεπὴς καὶ ἀπαστράπτων ἐκ καθαριότητος ναὸς αὐτῆς καθὼς καὶ ἡ ἱεροπρεπὴς τάξις, μεθ' ἧς διεξάγονται ἐν αὐτῷ αἱ θρησκευτικαὶ τελεταί, καθὼς καὶ τὸ περιποιημένον κοινοτικὸν νεκροταφεῖον.

Τὴν καλὴν κοινοτικὴν ὁργάνωσιν ἐπιβεβαιοῖ ἡ κοινοτικὴ Σχολή, προβάλλουσα ὑπόδειγμα τάξεως, καθαριότητος καὶ ἐπαίνων ἀπὸ μέρους τῶν κ. κ. ἐπιθεωρητῶν τῆς σεβαστῆς Διευθύνσεως τῆς Παιδείας.

Ἡ κοινοτικὴ Σχολὴ ἀποτελεῖ ἐστίαν μητρικῆς στοργῆς τῶν καλῶν διδασκαλισσῶν πρὸς τὰ πνευματικὰ τέκνα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ στοργῆς κοινοτικῆς πρὸς τὰ ἄπορα παιδιὰ τοῦ χωριοῦ, πρὸς τὰ ὅποια παρεκτὸς τῆς δωρεὰν ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς παροχῆς βιβλίων, ὕλης γραφικῆς κ. ἄ. παρέχεται κατὰ τὴν μεσημβρίαν τροφὴ θερμὴ καὶ ζωτικὴ ἐν τῷ μαθητικῷ συσσιτίῳ τῆς κοινότητος.

Τὴν ὑποδειγματικὴν ὁργάνωσιν τῆς κοινότητος διακηρύττει

τέλος καὶ ἡ ἀπροσωπόληπτος γνώμη τῶν ξένων, ὅσοι γνωρίζοντες καλῶς τὴν κοινότητα μετ' ἐπαίνων ὁμοθύμων ἐκφράζονται περὶ τῆς καλῆς ὁργανώσεως καὶ τῆς χρηστῆς διοικήσεως αὐτῆς.

Ἐφόσον δὲ διὰ τὴν παροῦσαν εὐεξίαν τῆς κοινότητος συνειργάσθησαν αἱ ἐκλιποῦσαι γενεαὶ τῶν τέκνων αὐτῆς μετὰ τὴν σημερινὴν καὶ ἐκεῖναι μὲν ἐθεμελίωσαν τὴν κοινοτικὴν ὁργάνωσιν, αὕτη δὲ ἐπ' αὐτῇ ἐποκοδόμησε, φόρος τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ὀφείλεται εἰς ὅλην τὴν ζηλευτὴν χορείαν τῶν συντελεστῶν παντὸς κοινοτικοῦ καλοῦ.

Εἴνε ἀγῆρως ἡ μνήμη πάντων τῶν ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς ἐνισχυσάντων τὴν κοινότητα καὶ συντελεσάντων εἰς τὴν πρόοδον αὐτῆς.

Εὐλογημένα εἶησαν παρὰ Κυρίου τὰ ἔργα τῶν ἠθικῶς μοχθούντων καὶ ὑλικῶς χορηγούντων διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν καὶ ἐπίδοσιν τῶν κοινοτικῶν καθιδρυμάτων.

Εἴθε ἡ προσφιλες κοινότης νὰ χαιρετήσῃ τὸ τέρμα καὶ τῆς β' ἑκατονταετίας αὐτῆς εὐημεροῦσα καὶ ἀεὶ ἀριστεύουσα.

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΤΕΛΕΤΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ

ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ

Πέμπτη 5 Ιουλίου

Μέγας Πανηγυρικός ἀρχιερατικός ἑσπερινός περὶ τὴν
5.30 μ.μ.

Παρασκευή 6 Ἰουλίου

Πρωΐα

Πανηγυρική Ἀρχιερατικὴ λειτουργία ἱερουργούντων τριῶν
ἀρχιερέων.

Ἑσπέρας

Μέγας ἑσπερινός καὶ εἰς τὸ τέλος τρισάγιον ὑπὲρ τῆς ψυχῆς
τοῦ αἰοδίμου Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ' ὑπὸ τοῦ
Ἀρχιερέως.

Ἐν Βαφροχωρίῳ, τῇ 24 Ἰουλίου 1934.

Η ΕΦΟΡΟΕΠΙΤΡΟΠΗ

Εἰς εὐγνώμονα ἀνάμνησιν ἡ Ἐφοροεπιτροπὴ ἀναγράφει τὰ ὀνόματα ὄλων τῶν φιλοτίμως λαβόντων μέρος εἰς τὰς ἱ. ἀκολουθίας τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ ἱ. Ναοῦ καὶ δημοσίᾳ ἀπονέμει αὐτοῖς θερμὰς εὐχαριστίας.

ΠΡΟΕΞΑΡΧΩΝ

Ὁ Σεβασ. Μητροπολίτης Σάρδεων καὶ Πισιδείας κ. Γερμανός.

ΣΥΛΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἑλαίας κ. Ἀγαθάγγελος, Ἀρχιερατικῶς προϊστάμενος Γαλατᾶ.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ κ. Φιλόθεος, Μ. Ἱεροκλήρυξ.

Ὁ Πανοσ. Μέγας Σύγκελλος τῶν Πατριαρχείων κ. Γαβριήλ.

Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Λεόντιος, Προϊστάμενος Ἱεροῦ Ναοῦ Μεσαχώρου.

Ὁ Ὁσιώτ. Σύγκελλος κ. Νήφων, Ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Γαλατᾶ.

Ὁ Ὁσιώτ. Σύγκελλος κ. Σωκράτης, Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παναγίας Βεσικτάς.

Ὁ Ὁσιώτ. Ἱερομόναχος κ. Χρῦσανθος, Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Βαφεοχωρίου.

Ὁ Ἱερολ. κ. Ἀνδρέας Λαγοῦρος, Ἱεροδιάκονος καὶ ἱεροκλήρυξ τῆς Παναγίας Πέραν.

Ὁ Ἱερολ. κ. Γρηγόριος Καρφόπουλος, Ἱεροδιάκονος καὶ ἱεροκλήρυξ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου Πέραν.

ΙΕΡΟΨΑΛΤΑΙ

Ὁ Μουσικολογ. κ. Κωνστ. Πρίγκος, Πρωτοψάλτης τοῦ Ναοῦ Ἁγίας Τριάδος Πέραν.

Ὁ Μουσικολογ. κ. Τάκης Ἰωαννίδης, τ. ἱεροψάλτης τοῦ Ἁγίου Νικολάου Γαλατᾶ.

Ὁ Μουσικολογ. κ. Νικ. Ἀγγελίδης, δεξιὸς ἱεροψάλτης τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Βαφεοχωρίου.

Ὁ κ. Κωνστ. Αὐγουστίδης, ἐρασιτέχνης ἀριστερὸς ἱεροψάλτης τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Βαφεοχωρίου.

Ὁ κ. Παναγιώτης Κωνσταντινίδης, δεξιὸς Δομέστιχος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Βαφεοχωρίου.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

Ὁ κ. Δημήτριος Σιμιτσόπουλος, κανδηλάπτης τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παναγίας Πέραν.

Ὁ κ. Ἐμμανουήλ Σιμιτσόπουλος, κανδηλάπτης τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Βαφεοχωρίου.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

ΕΠΙ Τῇ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ

ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ

ἐκφωνηθεὶς τῇ 6ῃ Ἰουλίου 1934 ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ

κ. Ι. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ

Πανοσιολογιώτατε ἀντιπρόσωπε τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ ἡμετέρου Ποιμενάρχου,

Σεβασμιώτατε καὶ Θεοφιλέστατοι Ἱεράρχαι,

Εὐσεβὲς Ἐκκλησίασμα,

Ἡ σημερινὴ πάνδημος καὶ χαρμόσυνος ἐκκλησιαστικὴ πανήγυρις, ἡ ὁποία καθαγιαίνεται μὲ τὴν τέλεσιν τῆς θείας Μυσταγωγίας ὑπὸ σεπτῆς χορείας ἀρχιθυτῶν καὶ θυτῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ὀφείλεται εἰς τὴν εὐλογον ἐπιθυμίαν τῶν μελῶν τῆς κοινότητος ταύτης, ὅπως τρανώτερα καὶ πλουσιώτερα ἐκδηλωθοῦν τὰ αἰσθήματα τῆς εὐγνωμοσύνης αὐτῶν πρὸς τὸν Ὑψιστον Θεόν, ὁ ὁποῖος τοὺς καιροὺς καὶ τοὺς χρόνους τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀτόμων ἔχων ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, κατηξίωσε τὴν κοινότητα νὰ χαιρετίσῃ αἰσίως τὸ τέρμα τῆς πρώτης ἑκατονταετίας τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς ναοῦ.

Ὁ σεπτὸς κοινοτικὸς μας ναὸς ἐπὶ ὁλόκληρον ἤδη αἰῶνα τέσσαρας γενεὰς τῶν τέκνων τῆς κοινότητος, ἦτοι τοὺς προπάππους, τοὺς πάππους, τοὺς γονεῖς ἡμῶν καὶ ἡμᾶς τοὺς ἰδίους, ἐγαλούχησε μὲ τὸ γάλα τῆς πίστεως, ἐξέθρεψε μὲ τὸ μάννα τῆς εὐσεβείας, διεπαιδαγώγησε θρησκευτικῶς καὶ ἠθικῶς, κατήγιασεν ἀτομικῶς, οἰκογενειακῶς καὶ κοινωνικῶς καὶ ἐχρησίμευσεν ὥς ἐστία εὐεργετικὴ, ὅπου ἀνεξωπυρήθη καὶ τὸν βίον ὁλόκληρον τεσσάρων—ὥς εἶπον—γενεῶν ἐθέρμανεν ὁ θεῖος ἐκείνος σπινθήρ, τὸν ὁποῖον κάθε ἄνθρωπος φέρει ἔμφυτον εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ ὁ ὁποῖος θεῖος σπινθήρ ὀνομάζεται συναίσθημα θρησκευτικόν.

Τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα, ἀδελφοί μου, εἶναι ἀπὸ τα σπουδαιότερα πνευματικὰ συναισθήματα, μὲ τὰ ὅποια ἐπροοίσκει τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ὁ Δημιουργός. Δι' αὐτὸ δὲ μερικοὶ ἀντὶ νὰ χαρακτηρίσουν τὸν ἄνθρωπον ὡς ζῶον λογικὸν ἢ κοινωνικὸν προτιμοῦν—πολὺ ὀρθῶς—νὰ τὸν χαρακτηρίζουν ὡς ζῶον θρησκευτικόν, διότι τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα εἶναι χαρακτηριστικὸν γνώρισμα μόνον τῆς λογικῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως καὶ διότι ἀντιπροσωπεύει μεγίστην κινητήριον δύναμιν, δημιουργικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν ἐν τῇ ζωῇ τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ θρησκευτικότης τοῦ ἀνθρώπου χρονολογεῖται ἀπὸ τὴν πρώτην αὐτοῦ κοιτίδα καὶ ἐκδηλοῦται ἀδιαλείπτως καθ' ὅλην τὴν μακρὰν τῶν αἰώνων σειρὰν. Ἐκφαίνεται δὲ τόσον εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ὅσον καὶ εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων πάσης χώρας καὶ πάσης φυλῆς.

Τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα, διακρίνον τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰ κατώτερα ὄντα τῆς δημιουργίας, ἐξυψώνει αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν φέρει εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ τὸ ὑπέρτατον καὶ ἄπειρον Ὄν.

Ἐνῶ δὲ διάφοροι μορφαὶ ἐκδηλώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος, διάφοροι δηλονότι θρησκεῖαι, ἐν τῇ ῥοῇ τῶν αἰώνων ἐξηφανίσθησαν καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀκόμη ἐλησμονήθησαν, τὸ θρησκευτικὸν ὅμως συναίσθημα, ποῦ εἶναι ἡ βᾶσις πάσης θρησκείας, διατηρεῖται ἄσβεστον μέσα εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ δίδει εἰς αὐτὸν ζωὴν πνευματικὴν, κίνησιν, φῶς, ἐλπίδα, παρηγορίαν καὶ χαρὰν, διανοίγει δὲ πρὸ αὐτοῦ ὁρίζοντας ἀχανεῖς πρὸς μελέτην τῶν ἀποκεκρυμμένων μυστηρίων, τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τὴν τροφήν καὶ ἀπόλαυσιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ πρώτου γενάρχου τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ ὅποιος ἐπεκoinώνησε μὲ τὸν Θεὸν ἐν τῇ Ἑδέμ, τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα διηγωνίσθη εἰς τοὺς ἀπογόνους του ὡς εὐρυθμὸς κίνησις τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία κάμπτει τὰ γόνατα, συγκλονίζει τὴν καρδίαν, φέρει τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ὡσὰν μαργαρίτας δρόσου πρωϊνῆς, μεταρσιώνει τὸ πνεῦμα καὶ προκαλεῖ τὰς ἐνοράσεις τῆς προφητικῆς ἐκστάσεως.

Ὁ ἄνθρωπος ποῦ ἐπικοινωνεῖ διὰ τῆς θρησκείας μὲ τὸν Θεὸν εἶται καλεῖται Φετιχιστής, εἶτε Αἰγύπτιος ζωολάτρης, εἶτε Βαβυλώνιος ἀστρολάτρης, εἶτε Πέρσης πυρολάτρης, εἶτε φιλόσοφος Σωκράτης, ὑψούμενος ὑπὲρ τὰς νηπιώδεις περὶ τοῦ Θεοῦ

ἀντιλήψεις τῶν συγχρόνων του, εἴτε Νεύτων, διαβλέπων ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν νόμων τῆς παγκοσμίου ἑλξεως τὰ ἴχνη Πανσόφου Δημιουργοῦ—ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν εἶναι οἱ θρησκευόντες ἄνθρωποι καὶ οἵασιδήποτε καὶ ἂν ἔχουν ἀντιλήψεις περὶ τῆς φύσεως τοῦ Θεοῦ—ὅλοι ἀνεξαιρέτως κινοῦνται ἀπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ψυχικὴν δύναμιν, ἡ ὁποία ὀνομάζεται συναίσθημα θρησκευτικόν.

Τὸ συναίσθημα αὐτὸ τὸ ἔχει συννεφάνει τρόπον τινὰ ὁ Δημιουργός μὲ τὴν λογικὴν τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴν, ἡ ὁποία χωρὶς αὐτὸ κινδυνεύει νὰ πάθῃ ὅ,τι πάσχει τὸ πτηνόν, ὅταν χάσῃ τὴν ἱκανότητα νὰ πετᾷ.

Καθὼς δὲ ὁ ἰχθυὺς ἐξ ἐνστίκτου γνωρίζει νὰ κολυμβᾷ καὶ ὁ νεοσσὸς τοῦ πτηνοῦ ἀδίδακτος ρίπτεται ἀπὸ τὴν φωλεάν του εἰς τοῦ ἀέρος τὰ κύματα, τοιοῦτοτρόπως καὶ τὸ παιδί πρὸ πάσης διδασκαλίας αἰσθάνεται εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας του νὰ ἀντηχῇ μυστηριώδης φωνή, ἡ ὁποία καλεῖ τὸν ἔκπτωτον ἡγεμόνα τοῦ πλανήτου μας νὰ προσκυνήσῃ τὸν Παντοκράτορα Κυρίαρχον τοῦ Σύμπαντος.

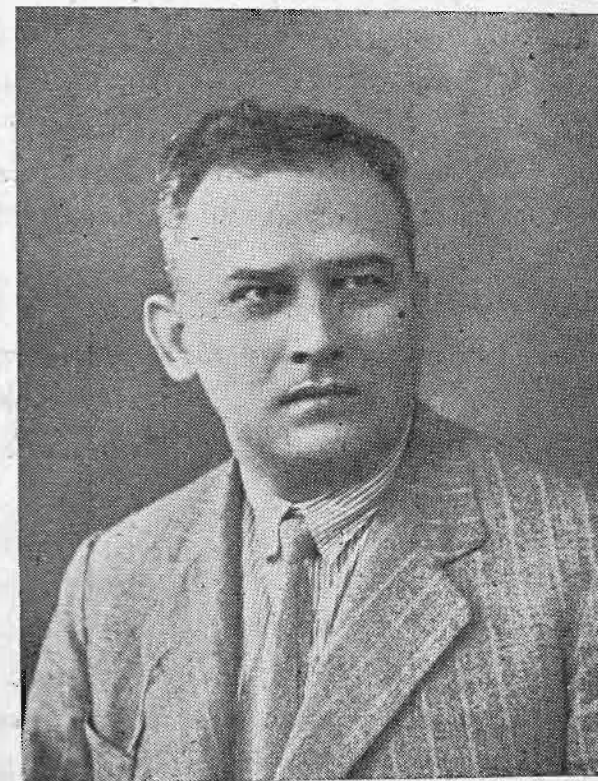
Δικαίως λοιπὸν ὁ σοφὸς Ἐπίκτητος, ἀποβλέπων εἰς τὸν ἔμφυτον χαρακτῆρα τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος ἔλεγε :

« Ἐὰν ἡμῖν κύκνος, θὰ ἔκαμνα ὅ,τι κάμνει ὁ κύκνος.

« Ἐὰν ἡμῖν ἀηδὼν, θὰ ἔκαμνα ὅ,τι κάμνει ἡ ἀηδὼν.

« Ἀλλ' ἐπειδὴ εἰμαι ἄνθρωπος ὀφείλω νὰ ὑμνῶ καὶ νὰ λατρεύω τὸν Θεόν, αὐτὸ δὲ πράττω καὶ ἐγώ. »

Ὡστε ἐκ φύσεως θρησκεύει ὁ ἄνθρωπος. Τὰ δὲ αἰσθήματα τῆς λατρείας αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἡ ἀνθρωπότης ἐκδηλώνει

Ι. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ἀνέκαθεν διὰ προσευχῶν καὶ θυσιῶν, ἀναιμάκτων ἢ αἱμακτῶν, ἐντὸς ἰδιαιτέρων κτιρίων, ἀφιερωμένων εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ. Τὴν παγκόσμιον ταύτην καὶ πανθρησκευτικὴν συνήθειαν διεφύλαξε καὶ ἐκαλλιέργησε καὶ ἡ θρησκεία τοῦ Ἰ. Χριστοῦ.

Βεβαίως ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι θρησκεία πνευματικὴ, ἡ ὁποία διδάσκει ὅτι πνεῦμα εἶναι ὁ Θεός, ὅτι κατοικεῖ εἰς πᾶσαν ψυχὴν θεοφιλῇ καὶ τὴν μεταβάλλει εἰς σεπτὸν Αὐτοῦ ναόν.

Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἁγ. Γραφῆς κανεὶς *χωρὸς* δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ περιλάβῃ τὸν ἀπεριχώρητον Θεόν. Ὁ οὐρανὸς εἶναι ὁ θρόνος Του καὶ ἡ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν Αὐτοῦ. Ποῖον λοιπὸν οἶκον ἀντάξιον πρὸς τὴν μεγαλωσύνην τοῦ Θεοῦ ἡμποροῦν νὰ οἰκοδομήσουν αἱ εὐτελεῖς χεῖρες μας, ἀφ’ οὗ ὁ Ὑψιστος Θεός, ὑπάρχων κύριος οὐρανοῦ καὶ γῆς, εἰς χειροποιήτους ναοὺς δὲν κατοικεῖ;

Ἄν εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ὑπάρχει ἐνδιαίτημα ἀντάξιον τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἀναμφιβόλως τὸ *συγγενὲς πρὸς τὸν Θεὸν ἀνθρώπινον πνεῦμα*, τὸ ὁποῖον ἂν καταλλήλως εὐτρεπισθῇ, συγκαταβαίνει νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν αὐτῷ κατὰ τρόπον ὑπερφυσικὸν ὁ ἀπερίγραπτος Θεός.

Ἄλλ’ ἂν ὁ λατρευόμενος Θεός, ὡς πνεῦμα ἄϋλον, εἶναι ἀνώτερος παντὸς ὑλικοῦ περιορισμοῦ, ὁ *λατρεύων ὅμως τὸν Θεὸν ἄνθρωπος*, ἐπειδὴ συνίσταται ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς, ἐπειδὴ συνδυάζει τὸν οὐρανὸν μὲ τὴν γῆν καὶ ἐπειδὴ ἔχει τὸν θησανρὸν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ κλεισμένον ἐντὸς τῆς ὀστροκίνης θήκης τοῦ σώματος, δὲν ἡμπορεῖ νὰ λατρεύσῃ μόνον νοερώς τὸν Θεὸν χωρὶς νὰ προστρέξῃ καὶ εἰς τῶν αἰσθήσεων τὴν βοήθειαν.

Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἡ *ῥλη*, ἂν καταλλήλως χρησιμοποιηθῇ, ἐξυπηρετεῖ τὴν θρησκευτικὴν ἰδέαν, διότι τὴν ἀποκρυσταλλώνει, διότι προλαμβάνει τὴν ἐξάτμισιν αὐτῆς, διότι ἀφυπνίζει τὸν νυσταλέον τοῦ ἀνθρώπου νοῦν πρὸς θεωρίαν καὶ λατρείαν τοῦ Θεοῦ Νοῦ.

Βεβαίως *Πνεῦμα* εἶναι ὁ Θεός καὶ οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ Αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ πρέπει νὰ Τὸν προσκυνοῦν.

Βεβαίως τὴν πίστιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν κρίσιν ὡς τὰ σπουδαιότερα στοιχεῖα τοῦ θείου νόμου ἐχαρακτήρισεν ὁ Ἰ. Χριστός. Ἄλλ’ ἡ *ἐσωτερικὴ καὶ πνευματικὴ λατρεία*, ἡ ὁποία συνίσταται μόνον εἰς δονήσεις τῆς ψυχῆς καὶ πτερυγίσματα τῆς καρδίας καὶ ἄγνισμούς τῆς συνειδήσεως δὲν εἶναι γνώρισμα τῶν τέκνων τῆς γῆς. Μόνον εἰς τοὺς οὐρανοὺς αἱ μακάριαι ψυχαὶ λατρεύουν τὸν Θεόν, καθὼς λέγει ὁ συγγραφεὺς τῆς ἱ.

³Αποκαλύψεως (21, 22) χωρὶς νὰ αἰσθάνωνται τὴν ἀνάγκην ὑλικῶν ναῶν.

Εἰς τὴν παροῦσαν ὅμως τοῦ κόσμου μορφήν καὶ κατάστασιν τὰ *ὕλικά* εἶναι ἀναποσπάστως συννυφασμένα μὲ τὰ πνευματικά, διὰ τοῦτο τὸ ἄϋλον πνεῦμα μας αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ λατρεύσῃ τὸν ἄπειρον Θεὸν ἐντὸς χειροποιήτων ναῶν.

Ὁ *ὕλικός* λοιπὸν ναὸς εἶναι δημιούργημα τῶν ἀπαιτήσεων τῆς δισυνθέτου τοῦ ἀνθρώπου φύσεως, διὰ τοῦτο οὐδέποτε ὑπῆρξε λαὸς χωρὶς ναοὺς καὶ βωμοὺς καθὼς καὶ ἡ ἱστορία τῶν θρησκευμάτων μαρτυρεῖ. Διότι ποία ποτὲ ὑπῆρξεν ἐποχὴ, ποῦ δὲν καθηγιάσθη ἀπὸ ναοὺς καὶ προσευκτῆρια; Ἡ ποῖος ποτὲ ὑπῆρξε λαὸς ποὺ δὲν συνέδεσε τὴν πρὸς τὸ θεῖον εὐλάβειάν του μὲ ὑλικά ἀντικείμενα;

Οἱ *πρῶτοι* τοῦ ἀνθρωπίνου γένους *Πατριάρχαι* ἔστησαν λίθους ἀξέστους ὡς ἀναμνηστικὰς στήλας τῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπικοινωνίας αὐτῶν. *Οἱ ἐν σπηλαίοις* κατοικοῦντες ἐλάξευσαν ἐντὸς τῶν βράχων τὸ ἔνυλον κατοικητήριον τῆς θεότητος. *Οἱ πλανόβιοι* σκηνίται προσηύχοντο κάτω ἀπὸ μεγαλοπρεπεῖς σκηνάς. *Οἱ πυρολάτραι* ἐκτίζον τοὺς ναοὺς των εἰς τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν. *Οἱ Σῖναι καὶ οἱ Ἰνδοὶ* ὡς ἐντευκτήριον με τοὺς θεοὺς των ἔχουν τὰς παγόδας των. *Οἱ Μουσουλμάνοι* ἔχουν τὰ τεμένη των. *Οἱ κοσμοκράτορες Ρωμαῖοι* ἐφιλοξένησαν εἰς τὸ Πάνθειον αὐτῶν τοὺς ἄρρενας καὶ θήλεις θεοὺς ὅλων τῶν κατακτηθέντων λαῶν. *Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες* προσηύχοντο εἰς τοὺς Παρθενῶνας των. Τοιοῦτοτρόπως ὅπου καὶ ἂν στραφῶμεν, ὅπου καὶ ἂν πορευθῶμεν *θα συναντήσωμεν τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ*, τὸν ναόν, ὁ ὁποῖος ὑπερέχει εἰς μεγαλεῖον καὶ κάλλος κάθε ἄλλην οἰκοδομήν. Ἡ *ἐπίγειος κατοικία τῆς θεότητος* ἐκπροσωπεῖ τὸ ὥραιότερον δημιούργημα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, προηγεῖται δὲ ἀπὸ κάθε ἄλλην βέβηλον οἰκοδομήν: μέγαρα, θέατρα, μουσεῖα, ὠδεῖα, γεφύρας, ὑδραγωγεῖα κλπ.

Καὶ ὁ Χριστιανισμός, ὁ ὁποῖος σκοπὸν ἔχει νὰ προσεγγίσῃ τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν Θεόν, χωρὶς ὅμως νὰ μεταλλάξῃ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν του, ἱκανοποιῶν τὴν βαθεῖαν καὶ ἀνεκρίζωτον τάσιν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἀνίδρυσε καὶ αὐτὸς διὰ μέσου τῶν αἰώνων καὶ ἐν καιρῷ τῶν διωγμῶν καὶ ἐν καιρῷ τῶν θριάμβων τοῦ ὑλικοῦς ναοῦς, ἐνδιαιτήματα τοῦ Πνευματικοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ συνερχόμενοι οἱ Χριστιανοὶ κοινὴν ἀνέφερον λατρείαν εἰς τὸν οὐράνιον Πατέρα αὐτῶν. Εἰς τοὺς ναοὺς των οἱ Χριστιανοὶ *χαλυβδώνουν* τὴν πίστιν αὐτῶν,

καλλιεργοῦν πρὸς ἀλλήλους δεσμούς ἀδελφικούς, παρηγοροῦνται εἰς τὰς ἡμέρας τῶν θυελλῶν καὶ τρικυμιῶν, καὶ ἀναπέμπουν ὕμνους εὐχαριστηρίους εἰς ἡμέρας εὐδίας, ἀγαλλιάσεως καὶ χαρᾶς. Εἰς τοὺς ναοὺς τῶν οἱ Χριστιανοί, καθοδηγούμενοι ἀπὸ ποιμένας πεπειραμένους καὶ εὐσεβεῖς, μυοῦνται εἰς τὰ σωτηριώδη τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου διδάγματα, κοινωνοῦν τῶν θείων Μυστηρίων καὶ δι' αὐτῶν ἐνδυναμοῦνται εἰς τὴν θρησκευτικὴν τῶν ζωὴν. Εἰς τοὺς ναοὺς καθαγιάζουν τὰς κρισιμωτέρας τοῦ βίου τῶν στιγμᾶς, τὴν γέννησιν, τὸν γάμον καὶ τὸν θάνατον.

Ὅτι λοιπὸν εἶναι χαρακτηριστικὸν γνώρισμα κάθε θρησκευοῦσης ψυχῆς πάσης χώρας καὶ ἐποχῆς, τοῦτο ἐθεωρήθη ὡς χρέος ἱερὸν καὶ ἀπὸ τοὺς εὐσεβεῖς πάππους καὶ προπάππους ἡμῶν, οἱ ὅποιοι πρὸ 130 ἐτῶν ὑπὸ τὴν πίεσιν θλιβερῶν περιστατικῶν ἀφῆκαν τὰς ἐστίαις αὐτῶν εἰς τὰ χωρία τῆς Θράκης: Εὐκάριον καὶ Ἀζαράν, Σκοπὸν καὶ Σκεπαστόν.

Σχηματίσαντες δὲ συνοδείαν θλιβεράν ἀπεγνωσμένων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν μὲ γέροντας γονεῖς καὶ βρέφη ἐπιμάζια ἦλθον καὶ ἐγκατεστάθησαν ἐδῶ ἐπὶ τοῦ Κυπαρώδους λόφου κατόπιν εὐμενοῦς ἀδείας κυβερνητικῆς.

Τὶ νὰ συντέλεσεν ἄρα γε ὥστε νὰ προτιμηθῇ ἀπὸ τοὺς προγόνους μας ὁ χώρος αὐτός διὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ συνοικισμοῦ; Ἀναμφιβόλως τοὺς ἐγοήτευσεν ἡ μαγικότης τῆς θέσεως. Ἀλλὰ τὸ ζητούμενον πρόβλημα δὲν λύεται μόνον μὲ τῆς τοποθεσίας τὴν εὐμορφίαν.

Ἐπάνω εἰς τὸν λόφον αὐτὸν ὑπῆρχεν ἐκ παλαιοῦ ναῖσκος ἐρημικός ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τιμώμενος.

Καὶ ἡ ἐκκλησία ἐκείνη ἡ ἐρημική, ποῦ ἦτο χωρὶς παπᾶ καὶ χωρὶς σήμεντρον νὰ κτυπᾷ, ἐθεωρήθη ἀπὸ τοὺς εὐσεβεῖς προπάππους μας ὅτι θὰ ἦτο δι' αὐτοὺς ἐγγύησις ἀσφαλείας, προόδου καὶ εὐημερίας, ἃν ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς παλλάδιον τοῦ συνοικισμοῦ, τὸν ὅποιον ἐσκόπευον νὰ ἰδρύσωσι.

Οἱ φιλόθρησκοι πρόγονοί μας δὲν ἤμποροῦσαν νὰ ἐννοήσουν συνοικισμὸν χωρὶς ναὸν καὶ δι' αὐτὸ ἐπροτίμησαν τὸν λόφον αὐτὸν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ὑπῆρχεν ἕτοιμος ναός, ἔχων μόνον ἀνάγκην διακοσμήσεως καὶ ἐπισκευῆς.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ λόγος εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλει τὴν ὑπαρξίν της ἡ πατρίδα μας. Ἰδοὺ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἡ πρώτη φροντίς τῶν προπάππων μας ἦτο νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν λειτουργίαν τοῦ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀλειτουργήτου ναοῦ καὶ νὰ κατὰστήσουν αὐτὸν κέντρον καὶ πυρῆνα τῆς κοινοτικῆς αὐτῶν

ὀργανώσεως καὶ ζωῆς. Ἰδοὺ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον οἱ εὐλαβεῖς πρόγονοί μας, μόλις ἀπεδείχθη στενόχωρος ὁ πρῶτος τοῦ χωρίου ναός, ἐφιλοτιμήθησαν νὰ ἀνεγείρουν κατὰ τὸ ἔτος 1834 ἄλλον ναὸν εὐρυχωρότερον καὶ στερεώτερον — τὸν ναὸν αὐτόν, τοῦ ὁποίου τὴν ἑκατονταετηρίδα συνήλθομεν μὲ συγκίνησιν καὶ χαρὰν νὰ πανηγυρίσωμεν.

Καθὼς δὲ τὸν αἰωνόβιον πλάτανον περιπτύσσεται ὁ εὐκαμπτος κισσός, διὰ νὰ στηριχθῇ καὶ ἀναπτυχθῇ, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ κοινότης ἡμῶν, περιπτυχθεῖσα τὸν σεπτὸν τοῦτον ναόν, παρὰ τὴν πενιχράν της ἀφετηρίαν ἠϋξήθη σταθερῶς, δίκην κυψέλης ὀργανώθη καὶ ἀνέπτυξε ζοὴν καὶ δρᾶσιν ὑποδειγματικὴν ὑπὸ ἔποψιν εὐσεβείας, χρηστοτηθείας, ἀλληλεγγύης, φιλανθρωπίας, φιλομουσίας καὶ ἐκπαιδεύσεως.

Σήμερον δὲ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ κοινοτικοῦ μας ναοῦ ἐπὶ σκοπιᾷ ὑψηλῆς νοερῶς ἀνερχόμενοι καὶ τὴν διανυθεῖσαν ἰσόχρονον σταδιοδρομίαν τῆς πατρίδος ἡμῶν ἀνασκοποῦντες, ὥς ἀνοιξωμεν τὸ θησαυροφυλάκιον τῆς καρδίας ἡμῶν διὰ νὰ ράνωμεν μὲ μῦρα εὐγνωμοσύνης τὴν μνήμην τῶν θεοσεβῶν καὶ φιλογενῶν ἀνδρῶν, οἱ ὅποιοι λόγῳ ἢ ἔργῳ, ἠθικῶς ἢ ὑλικῶς συνετέλεσαν εἰς τὴν σύστασιν, ἀνάπτυξιν, ὀργάνωσιν, εὐημερίαν καὶ συντήρησιν τῆς πατρίδος ἡμῶν καὶ τῶν ἐν αὐτῇ εὐαγῶν καθιδρυμάτων.

Τὰ τετιμημένα ὀνόματα αὐτῶν εἶναι ἀξιомνημόνευτα, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ πλήθους αὐτῶν εἰς τὴν παροῦσαν στιγμὴν καθίστανται δυσμνημόνευτα.

Ἄς μὲ συγχωρήσουν ὅμως αἱ μακάριαι ψυχαὶ τῶν προαπελθόντων καὶ αἱ μεγαλόφρονες καρδίαι τῶν ἐπιζώντων, νὰ κάμω μίαν καὶ μόνην ἐξαίρεσιν, μνημονεύων ὀνομαστὶ τὸ σεπτὸν ὄνομα τοῦ δειμνήστου Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ', ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν εὐκλεῆς γόνος τῆς κοινότητος ταύτης καὶ γενναῖος προστάτης αὐτῆς. Ἡ ἰδιαίτερα μνεία τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς καὶ Πατριάρχου ἐπιβάλλεται ὅχι μόνον λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς θέσεως τὴν ὁποίαν ἡ σεπτὴ φυσιογνωμία Ἰωακείμ τοῦ Γ' κατέχει ἐν τῇ πινακοθήκῃ τῶν μεγάλων προστατῶν καὶ εὐεργετῶν τῆς κοινότητος, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῶν ἰδιαίτερων δεσμῶν μὲ τοὺς ὁποίους ἔχει συνδεθῇ ὁ δειμνήστος Πατριάρχης πρὸς τὸν ἱερὸν τοῦτον ναόν, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνέγερσις συνέπεσε μὲ τοῦ Ἰωακείμ τοῦ Γ' τὴν γέννησιν.

Ἐφόσον δὲ ὡς Χριστιανοὶ πιστεύομεν εἰς τὴν πνευματικότητα τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ἀθανασίαν αὐτῆς, ἐφ' ὅσον παραδεχόμεθα,

ὅτι ὑπάρχει ζωσα ἐπικοινωνία μεταξὺ τῆς ἐπὶ γῆς στρατευομένης καὶ τῆς ἐν οὐρανοῖς θριαμβευούσης Ἐκκλησίας, δικαιούμεθα νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ἡ μακαρία ψυχὴ τοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ, ὅστις φιλοστοργώτατα ἠγάπησε τὴν γενέτειραν αὐτοῦ καὶ ἀδιαλείπτως ἐνδιέφερετο διὰ τὴν πρόοδον αὐτῆς, πτερυγίζει κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμήν ὑπὸ τοὺς θόλους τοῦ σепτοῦ μας ναοῦ, *συμπροσέχεται ἁρμονικῶς* μετὰ τῶν σεβασμίων καὶ θεοφιλῶν ἱεραρχῶν, τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ καὶ δέεται τοῦ Ὑψίστου, ὅπως ἀναδείξῃ *ἑσσεὶ ἀρραγὲς καὶ ἑδραῖον* τοῦτο τὸ ἅγιον Αὐτοῦ σκῆνωμα. Ὅπως *ἀνταμείψῃ πλουσίως* ἐν οὐρανοῖς τὸν ἅγιον ζῆλον τῶν ἀειμνήστων ἱδρυτῶν, εὐεργετῶν καὶ δωρητῶν τοῦ ἱεροῦ τούτου ναοῦ ὡς καὶ πάντων τῶν εὐσεβῶς διακονησάντων ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς καθιδρύμασι τῆς κοινότητος. Ὅπως πάντας τοὺς *μοχθοῦντας καὶ κοπιῶντας* ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως καὶ προαγωγῆς τῶν εὐαγῶν τῆς κοινότητος κοθιδρυμάτων ἐνισχύῃ εἰς τὸ θεάρεστον ἔργον αὐτῶν καὶ διατηρῇ ὑγιεῖς καὶ μακροημερεύοντας. Ὅπως εἰς τοὺς *συγκροτοῦντας* τὴν φιλόδοξον ταύτην κοινότητα ἐπιδαψιλεύῃ ἄφθονον τὴν χάριν καὶ τὴν εὐλογίαν Αὐτοῦ, διατηρῶν αὐτοὺς ἀπειράστους κακῶν καὶ συμφορῶν, πλουσίους εἰς αἰσθήματα εὐσεβείας καὶ φιλαδελφίας, κατηρτισμένους ἐν μιᾷ εὐσεβόφρονι γνώμῃ καὶ διαθέσει εἰς τὸ ὑμνεῖν καὶ δοξάζειν τὸ ἅγιον ὄνομα τοῦ Ὑψίστου, ὅστις ἀσιγήτως προσκυνεῖται καὶ λατρεύεται ὑπὸ τῆς σεπτῆς ἡμῶν Μητρός, τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ! Ἡ φιλόστοργος μήτηρ! Τὸ θεοσύστατον καὶ κοσμοσωτήριον ἱδρυμα!

Ἀπὸ ποῦ νὰ δανεισθῶ, ἀδελφοί μου, *τόνους λυρικοὺς* διὰ νὰ ἐξάρω ἐπαξίως ἐδῶ εἰς τὴν κατακλειδα τοῦ λόγου μου τὸ τρισμέγιστον ἔργον τῆς πνευματικῆς μας Μητρός τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁργανισμοῦ τῆς ὁποίας *ἀπλοῦν μὲν ἀλλὰ ζωτικὸν κύτταρον* ἀποτελεῖ ὁ πανηγυρίζων σεπτὸς μας ναός!

Ἀπὸ τὴν *πρωτόγονον ἐποχὴν* μέχρι τῶν χρόνων τῆς Ρωμαϊκῆς κοσμοκρατορίας ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα ἔσυρε τὰς φρικαλεότητας καὶ τὰς τραγωδίας, τὰ αἵσχη καὶ τὰ ὄργια αὐτῆς, τὰς ἐκρήξεις τῆς μανίας καὶ τὰς τύψεις τῆς συνειδήσεως, τὰς θλίψεις καὶ τὰς ἀπογοητεύσεις, χωρὶς νὰ εὕρισκῃ πουθενὰ λιμένα σωτήριον. Καὶ ἔξαφνα ἐν μέσῳ τοῦ ἐκφυλισθέντος ἑλληνορωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ ὑπὸ τὰ ἔκθαμβὰ ἢ μανιώδη βλέμματα τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν ἐθνικῶν *ἐξεχύθη ἀπὸ τὸν Σταυ-*

ρὸν τοῦ Γολγοθᾶ ἀπλετον φῶς ἀληθείας, εἰρήνης καὶ σωτηρίας καὶ συνεπυκνώθη εἰς τὴν ἐστίαν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Καὶ αὕτη χωρὶς νὰ βυθισθῇ εἰς τὸν πολυτάραχον ὠκεανὸν τῆς θλίψεως, τῆς δεισιδαιμονίας καὶ τῆς ἀκολασίας, ὀρθοῦται ἐπὶ 19 ἡδὴ αἰῶνας ὑπεράνω τῶν ἀγρίων κυμάτων τῶν παθῶν, ὡσὰν *φάρος ἄσβεστος καὶ τηλαυγής*, προσελκύει τὰς θαλασσοδαρμένας τῶν ἀνθρώπων ψυχάς, μεταρσιώνει τὰς σκέψεις αὐτῶν, ἐξαγνίζει τὰς καρδίας των, γαληνεύει τὰς συνειδήσεις των καὶ αἰφωτεινὰ δέσμαι τῶν ἀκτίνων τῆς ἐναγκαλίζονται ὁσημέραι εὐρύτερους ὀρίζοντας.

Παρ' ὅλας δὲ τὰς πλάνας καὶ τὰς ἡθικὰς ἐλλείψεις ἀρκετῶν μελῶν αὐτῆς, ποῦ ἀμαυρώνουν τὰ ἄσπιδά της ἰδανικά, καὶ παρὰ τὰς σφοδρὰς καὶ ἀδιαλείπτους ἐπιθέσεις τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς παραμένει ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία μέχρι τῆς σήμερον ἀσφαλῆς λιμὴν διὰ τὴν γαλήνην καὶ τόνωσιν τῶν ψυχῶν ἐν μέσῳ τῆς κλυδωνιζομένης ἐκ τοῦ ἀναβρασμοῦ τῶν παθῶν ἀνθρωπότητος.

Ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία, ἀδελφοί μου, ἐπειδὴ ἔχει κυβερνήτην καὶ πηδαλιούχον αὐτῆς τὸν Ἰ. Χριστὸν *ποντίζεται μὲν, ἀλλὰ δὲν καταποντίζεται.*

Διότι ὁ θεμελιωτὴς τῆς Ἐκκλησίας Χριστὸς ἔχει στερεώσει ἐπὶ ἀκαταλύτου βράχου τὴν Ἐκκλησίαν, τῆς ὁποίας τὰ θεμέλια ἐπότισε μὲ τὸ πολύτιμον αἷμα Του, διὰ τοῦτο δὲ καὶ πῦλαι Ἄδου οὐ κατισχύσουσι τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καθὼς προεῖπε τὸ ἄψευδὲς στόμα Του. Γένοιτο!

**Τὸ Πατριαρχικὸν Πιτάκιον τὸ ὁποῖον ἐκόμισέ
καὶ ἀνέγνωσεν ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Α. Θ. Π. Μέγας
Ἀρχιεδιάκονος κ. Γρηγόριος.**

*Φώτιος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.*

Αριθ. Πρωτοκ. 1099.

Ἐντιμότατοι Κύριοι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν Ἐφοροεπιτροπὴν
τῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος Βαφειχωρίου, τέκνα ἐκ Κυρίῳ
ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἐντι-
μότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Μετ' εὐχαριστήσεως βαθείας ἀνέγνωμεν τὸ ἀπὸ γ' τοῦ ἀρ-
ξαμένου μηνὸς γράμμα τῆς ὑμετέρας Ἐντιμότητος, δι' οὗ ὑπο-
βάλλετε ἡμῖν ὅτι, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατονταετίας ἀπὸ τῆς
ἐκ βάθρων ἀνεγέρσεως τοῦ ἱεροῦ ἐνοριακοῦ ὑμῶν Ναοῦ καὶ
τῇ συμπιπτούσῃ ἑκατοστῇ ἐπετείῳ τῆς γεννήσεως τοῦ μεγάλου
τέκνου τῆς Κοινότητος ἀοιδίμου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
Ἰωακείμ τοῦ Γ', ἡ ὑμετέρα εὐσεβὴς Κοινότης προτίθεται ἵνα
ἐπισήμως ἐορτάσῃ τὴν ἀνάμνησιν τῶν σπουδαίων τούτων δι'
αὐτὴν γεγονότων δι' ἐπὶ τούτῳ πανηγυρικῆς ἀρχιερατικῆς λει-
τουργίας ἐν τῷ ἐορτάζοντι ἱερῷ αὐτῆς Ναῷ.

Ἐπὶ τοῖς οὕτω διατρανουμένοις αἰσθήμασιν ὑμῶν καὶ τῆς
φιλοχρίστου καὶ φιλογενοῦς Κοινότητος ἀξιοζήλου μὲν εὐλα-
βείας καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὰς ἱεράς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας,
τιμίας δὲ ἀναμνήσεως τοῦ ἔργου τῶν μακαρίων πατέρων ὑμῶν
καὶ αἰδίου εὐγνωμοσύνης ἐπὶ ταῖς πολλαῖς καὶ ποικίλαις εὐερ-
γείαις, ἃς ὁ τετιμημένος ἐν Πατριαρχαῖς ἀοίδιμος προκατόχος
ἡμῶν Ἰωακείμ ὁ Γ' ἐπεδαψίλευσε τῇ ὑμετέρᾳ Κοινότητι, ἡ
συγκίνησις ἡμῶν ἐστὶ βαθεῖα.

Τὴν συγκίνησιν δὲ ἡμῶν ταύτην διερμηνεύοντες καὶ διὰ
τοῦ παρόντος εὐχετικοῦ Πατριαρχικοῦ ἡμῶν Πιττακίου, ἄσμε-
νοι προαγόμεθα συγχαρῆναι μὲν ὑμῖν πατρικῶς ἐπὶ τῇ ἐορτῇ
καὶ πανηγύρει ταύτῃ, ἀναπέμψαι δὲ καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ
εὐχὰς καὶ δεήσεις ὑπὲρ τῆς μακαρίας ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου
ἐκείνου Πατριάρχου, οὗτινος ἡ μεγαλεπήβουλος Πατριαρχικὴ
σταδιοδρομία ἀποτελεῖ ἱστορικὸν ὄντως σταθμὸν ἐν τῇ ζωῇ
τῆς Ἀγίας Μητρὸς Ἐκκλησίας.

Καταστέφοντες δὲ ὑμᾶς καὶ ἅπασαν τὴν ἀγαπητὴν καὶ φι-
λοπρόδοτον Κοινότητα διὰ τῶν ἐγκαρδίων πατρικῶν εὐχῶν καὶ
εὐλογιῶν ἡμῶν, αἰτούμεθα τὰ κράτιστα παρὰ Θεοῦ, οὗ ἡ χά-
ρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς Ἐντιμότητος ὑμῶν καὶ
πάντων τῶν εὐλογημένων μελῶν τῆς Κοινότητος.

Ἀπλδ' Ἰουλίου ε'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.

**Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος Σεβ. Μη-
τροπολίτου Λαοδικείας κ. Δωροθέου.**

Ἐρίτιμοι Κύριοι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν Ἐφοροεπιτροπὴν

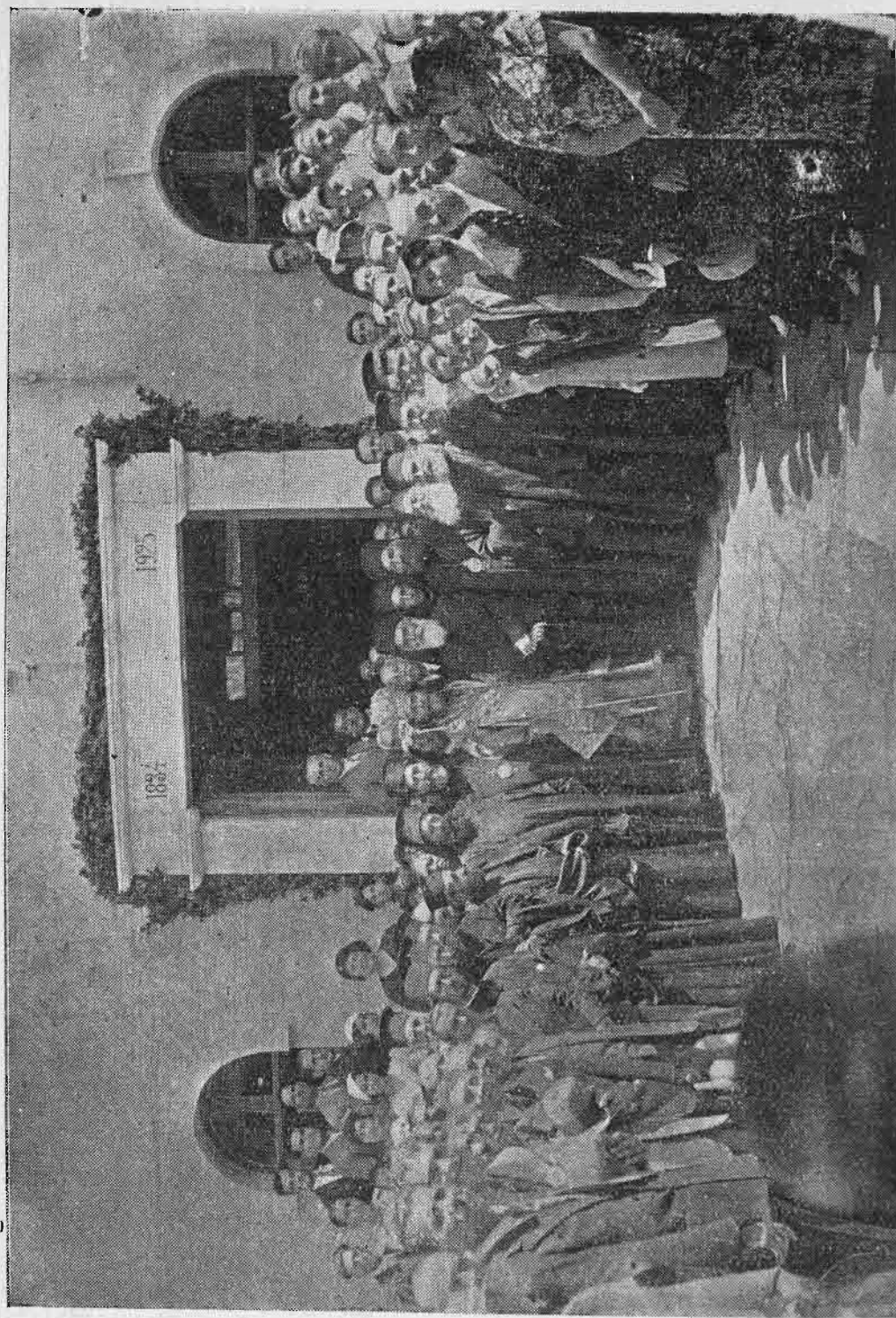
Βαφειχωρίου

Ἀρκετὰ ὥραϊα πράγματα σήμερον δίδουν συνάντησιν εἰς
τὴν φιλότιμον Κοινότητά Σας διὰ τὰ ἐορτασθῇ εἰς αὐτὴν σή-
μερον μιὰ ἐορτὴ τῆς εὐσεβοφροσύνης Σας καὶ τῆς εὐαισθη-
σίας Σας. Ἡ γαληνιαία ὁμορφία τοῦ χωριοῦ Σας, ὅπου ἐγεν-
νήθη ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους Πατριάρχας τοῦ Οἰκουμενι-
κοῦ Θρόνου. Ἡ ψυχὴ Του ἡ ὁποία χρυσόπτερος σήμερον θὰ
πεῖθ' ἐπάνω ἀπὸ τὸ ὥραϊον Βαφειχώριον, καὶ θὰ Σᾶς εὐλογῇ.
Αἱ τελετουργικαὶ καὶ λειτουργικαὶ δεήσεις καὶ μυσταγωγίαι
τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἀπὸ μακρὰν διαισθάνομαι τὴν μαγείαν
τῶν βαθυστοχάστων λόγων τοῦ ἀγορητοῦ τῆς ἡμέρας, ὁ ὁποῖος
θὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν συγκίνησιν τῆς ἐορτῆς. Εἴσθε δι' ὅλα εὐτυ-
χεῖς καὶ ἄξιοι ἐπαίνου.

Σᾶς συγχαίρομεν διὰ τὴν εὐτυχὴ Σας ἔμπνευσιν. Κύριος ὁ
Θεὸς τὰ Σᾶς ἐνισχύῃ εἰς τὰς φιλοτίμους καὶ εὐγενεῖς προσπα-
θείας Σας.

Φανάριον, 6/7/34.

Μὲ βαθεῖαν τιμὴν καὶ ἀγάπην
ὁ Πρωτοσυγκελλεύων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου
† Ὁ Λαοδικείας Δωρόθεος

ΕΚ ΤΗΣ ΤΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ ΤΟΥ Ι. Ν. ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ 6 ΙΟΥΛΙΟΥ 1934

**Ἡ προσφώνησις τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς Ἐφορο-
επιτροπῆς κ. Ι. Κωνσταντινίδου ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν
τελετῶν.**

Σεβασμιώτατε Ἀγιε Προεξάρχων,

Ἀγιοι Ἀρχιερεῖς,

Σεβαστὴ καὶ ἔντιμος δμήγυρις,

Εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας ἡ Κοινότης Βαφεοχωρίου ἐορτάζει σήμερον καὶ πανηγυρίζει τὴν ἑκατοστὴν ἐπέτειον τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ἱεροῦ αὐτῆς Ναοῦ, τοῦ τιμωμένου εἰς μνήμην τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἐκατὸν παρῆλθον ἑνιαυτοὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν οἱ προπάπποι ἡμῶν, ἀπόγονοι τῶν ἐκ Θράκης ἐλθόντων καὶ εἰς τὴν γῆν ταύτην ἐγκατασταθέντων Βαφέων, ἔχοντες ὡς ἔμβλημα τὸν θυρεὸν τῆς Πίστεως, ἔθεσαν τὸν θεμέλιον λίθον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστήθη τὸ Σεπτὸν καὶ Θεῖον κατοικητήριον τῆς ἡμετέρας Κοινότητος.

Δὲν θὰ ἐπεκταθῶ εἰς ἀφήγησιν γεγονότων, σχετιζομένων μὲ τὴν ἀνέγερσιν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, καθότι μετὰ περισσῆς σαφηνείας καὶ καλλιπεείας μᾶς τὰ ἐξιστόρησε πρὸ ὀλίγου ὁ ἐλλογιμώτατος καθηγητὴς καὶ προσφιλεὴς ἡμῶν συμπολίτης κ. Ἰωάννης Παναγιωτίδης εἰς τὸν ἐμβριθῆ καὶ μεστὸν ἐννοιῶν λόγον του.

Τοῦτο ἄλλωστε ἐκφεύγει τῶν ὁρίων τῆς συντόμου ταύτης προσλαλιᾶς, ἡ ὁποία οὐδαμῶς διεκδικουῖσα θέσιν πανηγυρικοῦ, ἀποσκοπεῖ ἀπλούστατα εἰς τὴν ἀπὸ μέρους μου, ὡς ἐκπροσώπου τῆς Κοινότητος Βαφεοχωρίου, κατάθεσιν στεφάνου τιμῆς καὶ αἰδίου εὐγνωμοσύνης πρὸ τῶν μνημείων τῶν ἀποικομένων Πατέρων ἡμῶν, τῶν κτιτόρων καὶ ἰδρυτῶν τοῦ Ναοῦ μας, καὶ ἔκφρασιν εὐχαριστιῶν ἀπείρων πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῇ ζωῇ, συμπολίτας καὶ μὴ, τοὺς πλησίον ἡμῶν εὐρισκομένους καὶ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ βιοῦντας, οἱ ὅποιοι ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐκδηλοῦσι παντοιοτρόπως τὸ πρὸς τὰ εὐαγῆ ἡμῶν καθιδρύματα ἐνδιαφέρον των.

Εἴθισται ἀνέκαθεν παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς, ἐν τε τῇ

ἀρχαιότητι καὶ τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις, ὅπως ἐορτάζωσι τὴν ἀνάμνησιν διαφόρων ἱστορικῶν γεγονότων, συνδεομένων μὲ τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν.

Καὶ ἡμεῖς ὅθεν, ὁρμώμενοι ἐκ τοῦ εὐλαβοῦς τούτου ἐθίμου, ἐτελέσαμεν τὴν σημερινὴν πανήγυριν, ἵνα μνησθῶμεν ἑνὸς ἀξίου λόγου γεγονότος, τὸ ὅποιον συνδέεται μὲ αὐτὴν ταύτην τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὑπόστασιν τῆς Κοινότητός μας.

Καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἐνέχει ἀκόμη μεγαλειτέραν σημασίαν, διότι ὁ λίθος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνηγέρθη πρὸ ἑκατονταετίας ὁ Ναός μας ἐχρησίμευσε συγχρόνως ὥς θεμέλιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστηρίχθη ὁλόκληρον τὸ οἰκοδόμημα τῆς θρησκευτικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς σειρᾶς ὅλης γενεῶν, αἵτινες ἀντλήσασαι ἐξ αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν, ἐγαλουχήθησαν μὲ τὰ νάματα τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς φιλανθρωπίας, χρησιμεύσασαι ὥς παράδειγμα εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν.

Τὸ παράδειγμα ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ πίστις ἀφ' ἑτέρου... Τὸ πρῶτον καθοδηγεῖ, τὸ δεύτερον ἐνισχύει. Ἡ δὲ ἐπίδρασις ἀμφοτέρων εἶναι ἀκόμη περισσότερον ἀποτελεσματικὴ, ὅταν ἡμεῖς οἱ νεώτεροι δὲν ἀφίνωμεν νὰ παρέρχονται ἀπαράτητοι οἱ διάφοροι σταθμοὶ, οἱ συνδεόμενοι μὲ ἔργα θεάρεστα καὶ θαυμαστά τὰ ὁποῖα οἱ προπάτορες ἡμῶν κατὰ τὴν τροχίαν τοῦ βίου αὐτῶν ἐπετέλεσαν.

Αἱ ἱεραὶ σκιαὶ τῶν σήμερον μνημονευομένων κτιόρων καὶ ἰδρυτῶν τοῦ Ναοῦ μας, αἱ ὁποῖαι ἐν χώραις Μακάρων ἀναπαύονται τὸν αἰώνιον βίον τῆς μακαριότητος καὶ αἱ ὁποῖαι τὴν στιγμὴν ταύτην περιίπτανται μεταξὺ ἡμῶν, ἀγάλλονται, βλέπουναι ὅτι καὶ οἱ μεταγενέστεροι κινούμενοι ἀπὸ τὸν μοχλὸν τὸν ὅποιον ἔστησεν ἡ ἀνάμνησις τῆς εὐγενοῦς αὐτῶν δράσεως, ἀμιλλῶνται εἰς ἔργα ἀγαθὰ, ἵνα καὶ οὗτοι χρησιμεύσωσιν ὥς ὑπόδειγμα εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Τοιοῦτον τηλαυγὲς ἀλλὰ καὶ πρόσφατον παράδειγμα ἔχει νὰ ἐπιδείξη ἡ κοινότης ἡμῶν τὸν ἀείμνηστον Πατριάρχην Ἰωακεῖμ τὸν Γ', τοῦ ὁποίου ἡ ἑκατοστὴ ἐπέτειος τῆς γεννήσεως συμπίπτει μὲ τὴν χρονολογίαν τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ πανηγυρίζοντος Ναοῦ μας.

Ἰωακεῖμ ὁ Γ', τὸ Σεπτὸν τοῦτο Τέκνον τῆς Κοινότητός μας, ἐτίμησε καὶ τὴν γενέτειραν Αὐτοῦ καὶ τὴν Ὁρθοδοξίαν σύμπασαν. Ἐφ' ᾧ καὶ ἡμεῖς μετὰ σεβασμοῦ μνημονεύομεν σήμερον τοῦ Ὀνόματός Του, ἐξέχουσιν καταλαβόντος θέσιν μεταξὺ τῶν μεγάλων εὐεργετῶν μας.

Περαίνων ὑποβάλλω τὰ ταπεινὰ σέβη τῆς Κοινότητος Βαφεοχωρίου πρὸς τὸν Σεπτὸν μας Πρωθυεράρχην τὸν κλείζοντα τὸν Πανένδοξον τῆς Ὁρθοδοξίας Θρόνον, τὸν Οἰκουμηνικὸν μας Πατριάρχην κ. κ. Φώτιον τὸν Β' ὁ Ὅποιος ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ἐκδηλοῖ τὸ πατρικὸν Αὐτοῦ ἐνδιαφέρον πρὸς τὰ ἀφωσιωμένα Αὐτῷ Πνευματικὰ Τέκνα Του καὶ ὁ Ὅποιος καὶ ἐπὶ τῇ σημερινῇ περιστάσει ηὐδόκησε νὰ διαβιβάσῃ ἡμῖν τὰς πατρικὰς Αὐτοῦ εὐχὰς καὶ εὐλογίας διὰ τοῦ Πανθσιολογιωτάτου Μεγάλου Ἀρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου.

Εὐχαριστίας ἀπείρους ἐκφράζω πρὸς τὸν ὀτρηρὸν Ἱεράρχην, τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Σάρδεων καὶ Πισιδίας κ. Γερμανὸν, ὁ ὅποιος δὲν παραλείπει εὐκαιρίαν ἵνα διατρανώσῃ τὰ αἰσθήματα καὶ τοὺς δεσμοὺς, οἵτινες τὸν συνδέουν μὲ τὸ Βαφεοχώριον καὶ ὁ ὅποιος πάννυ προθύμως ἀποδεχθεὶς τὴν πρόσκλησίν μας εὐηρεστήθη νὰ εὐλογήσῃ τὴν σημερινὴν μας πανήγυριν.

Θερμῶς ἐπίσης εὐχαριστῶ τοὺς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους Ἀγίους Ἐλαίας κ. Ἀγαθάγγελον καὶ Ναζιανζοῦ [κ. Φιλόθεον, οἵτινες ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ συμμετάσχωσι τῆς τελετῆς μας, καθὼς ἐπίσης καὶ τὸν ἱερὸν κλῆρον τὸν συλλειτουργήσαντα κατὰ τὴν σημερινὴν ἀκολουθίαν.

Ἐν τέλει εὐχαριστῶ πάντας τοὺς διὰ τῆς συμμετοχῆς των συντελέσαντας εἰς τὴν ἐπιτυχῇ διεξαγωγὴν τῆς ἐορτῆς ἡμῶν, ὥς καὶ σύμπασαν τὴν σεβαστὴν καὶ φιλέορτον ὁμήγυριν τὴν τιμήσασαν αὐτὴν διὰ τῆς εὐγενοῦς αὐτῆς παρουσίας.

Ἡ πρόποσις τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος κ. Δ. Δεδετζή.

Τὸ Βαφεοχώριον χαίρει σήμερον διότι ἐκπρόσωπος τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ στοργικοῦ μας Πατριάρχου, ἐπιφανεῖς ἱεράρχαι, ἐντιμώτατοι ὁφφικιάλλοι τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ ἐπίλεκτα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς κοινωνίας μας μέλη διὰ τῆς συμμετοχῆς των ἐτίμησαν τὴν σημερινὴν του πανήγυριν.

Ἡ ἐκδήλωσις τόσων συμπαθειῶν ἀπὸ μέρους ὅλων ὑμῶν πρὸς τὸ ἀγαπητό μου χωριὸ μὲ συγκινεῖ βαθύτατα καὶ ἐνισχύει πολὺ ὅλους ἡμᾶς εἰς τὸ δύσκολον ἔργον μας.

Δυστυχῶς τὸ ἀκροσφαλὲς τῆς υἱείας μου καὶ ἡ διακατέ-

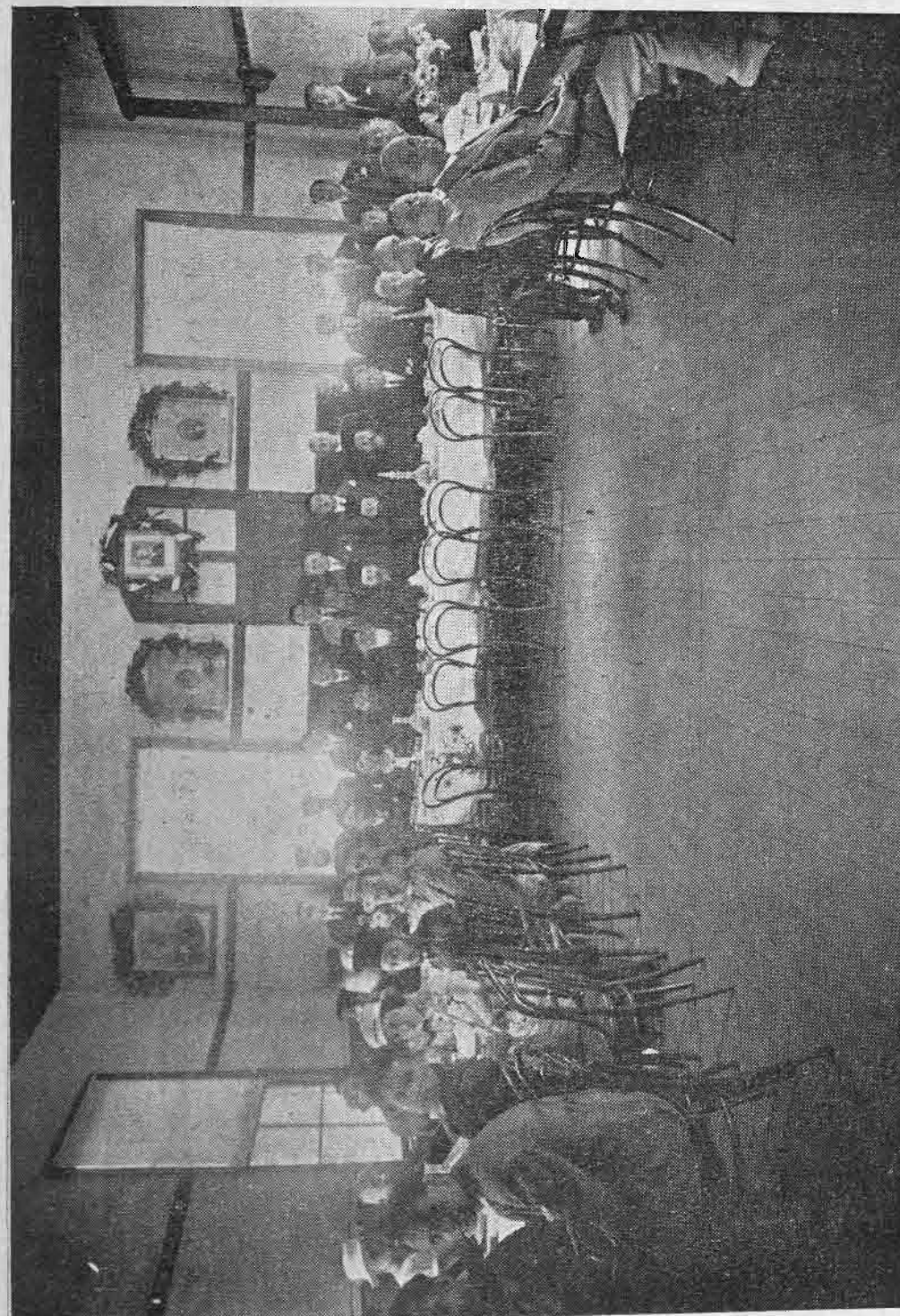
χουσά με μεγάλη συγκίνησης δὲν μοὶ ἐπιτρέπουν νὰ σᾶς ἐκφράσω διὰ μακρῶν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὴν στιγμὴν ταύτην αἰσθάνομαι, βλέπων ὑμᾶς συγκεντρωμένους καὶ κοσμοῦντας τὴν τράπεζαν τὴν ὁποίαν καθηκόντως παρέθηκεν ἡ Κοινότης.

Διὸ καὶ σᾶς παρακαλῶ ὅπως μοι ἐπιτρέψητε ἵνα ἀπλῶς καὶ μὲ μίαν λέξιν συμπληρώσω τὰς εὐχαριστίας τὰς ὁποίας πρὸ ὀλίγου ἐξέφρασε ἐν τῇ προσλαλιᾷ του ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος κ. Ι. Κωνσταντινίδης ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς, ἐγείρων τὸ κύπελόν μου καὶ προπίνων εἰς ὑγείαν τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ γεραροῦ Πατριάρχου μας, τοῦ Προεξάρχοντος Σεβασμιωτάτου καὶ ζηλωτοῦ Ἱεράρχου ἁγίου Σάρδεων καὶ τῶν λοιπῶν Ἀγίων Ἀρχιερέων καὶ πάντων τῶν σεβαστῶν καὶ εὐγενεστάτων συνδαιτημόνων μας.

Ἡ πρόποσις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σάρδεων.

Ἐν ἐκκλησίᾳ πολλῇ ἀνεπέμφθη ἱκετήριος πρὸς τὸν Κύριον τῆς ζωῆς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν ἐκείνων, ὅσοι πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν ἐπεμελήθησαν τῆς ἰδρύσεως καὶ κτίσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς κοινότητος ταύτης ὡς καὶ ὑπὲρ μακαρίας μνήμης ἑνὸς διακεκριμένου τέκνου καὶ ἐνορίτου αὐτῆς, τοῦ ἐκ τῶν μετέπειτα μεγάλων Πατριαρχῶν τῆς βασιλίδος ταύτης τῶν πόλεων Ἰωακεῖμ τοῦ Γ'. Τὰ κατ' αὐτοὺς πάντας ἐν ἐγκωμίῳ δικαίῳ ἐπλεξε τὸν ὠραιότερον στέφανον ὁ ἐλλόγιμος καὶ ἀγαπητὸς ὑμῖν καθηγητὴς καὶ τέκνον ὡσαύτως τῆς Κοινότητος ταύτης κ. Ἰωάννης Παναγιωτίδης, ὃ τινι καὶ συγχαίρομεν δημοσίᾳ. Καὶ ταῦτα μὲν πρὸ ὀλίγου. Ἦδη δὲ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐν πανδαισίᾳ πολυανθρώπῳ, τὴν ὁποίαν εὐγενὴς καὶ ὁμολογουμένη φιλοξενία προुकάλεσε, ἀπηυθύνθησαν πλούσιοι οἱ ἔπαινοι πρωτίστως πρὸς τοὺς διέποντας σήμερον τὰ τῆς Κοινότητος ταύτης πρὸς τοὺς ἀξιοτίμους δλδ. ἐφοροεπιτρόπους αὐτῆς, οἵτινες ἐπὶ κεφαλῇς ἔχοντες τὸν ρέκτην καὶ θερμουργὸν πρόεδρον αὐτῶν, τὸν πᾶσιν ἡμῖν ἀγαπητὸν κ. Δημήτριον Δεβετζῆν, προβάλλουσι τὴν ὠραίαν αὐτῶν γενέτειραν ζῶσαν καὶ σήμερον μίαν ἀξίαν ἐπαίνων κοινοτικὴν ζωὴν, ἔσχον δὲ καὶ τὴν εὐλαβῇ ἔμπνευσιν καὶ τὴν εὐγενῇ πρωτοβουλίαν ὅπως διοργανώσωσι τόσον ἐπιτυχῶς τὰ τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ ἱ. αὐτῶν κοινοτικοῦ ναοῦ. Ἐξ ὀνόματος καὶ τῶν παρακαθημένων ἐν Χριστῷ ἀδελ-

φῶν καὶ λοιπῶν κληρικῶν συγχαίρων ὑμῖν τῷ ἀξιοτίμῳ προέδρῳ καὶ τοῖς ἀξιοτίμοις μέλεσι τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς Βαφροχω-

ρίου, εὐχομαι ὅπως ὁ Κύριος ἐνισχύῃ ὑμᾶς πάντοτε εἰς τὸ ἔργον ὑμῶν πρὸς εὐόδωσιν τῶν ἐνοριακῶν πραγμάτων τῆς εὐγενοῦς ταύτης καὶ φιλοτίμου κοινότητος.

Συγχαρητηρίους και εὐχητηρίους προπόσεις ἤγειραν καὶ οἱ ἐξῆς:

Ὁ Πανοσιολ. Μ. Ἀρχιδιάκονος κ. Γρηγόριος συνεχάρη τὴν Ἐφοροεπιτροπὴν καὶ διηρμήνευσε τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Ἰμβρου καὶ Τενέδου κ. Ἰάκωβος συνεχάρη τὴν Κοινότητα διὰ τὴν διοργανωθεῖσαν ὡραίαν καὶ ἀλησμόνητον τελετὴν, ἥ ὁποία ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς πλουσίαν πνευματικὴν πανδαισίαν, συμπληρουμένην καὶ διὰ φιλοξένου ἐστιάσεως καὶ ἡνύχθη τὰ βέλτιστα.

Ὁ κ. Ι. Μαλινόπουλος ἐξῆρε τὸν ζῆλον καὶ τὴν φιλοπρόοδον δρᾶσιν τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς καὶ τῆς Κοινότητος, αἵτινες ἐν ἀγαστῇ ἁρμονίᾳ συνεργαζόμεναι παρέχουσιν ἀξιομίμητον ὑπόδειγμα κοινοτικῆς ζωῆς.

Ὁ ἐκ τῶν Ἐφοροεπιτρόπων κ. Κ. Γιαγκογλου ἐξ ὀνόματος τῶν συναδέλφων του συνεχάρη τὸν ρέκτην πρόεδρον τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς κ. Δ. Δεβετζὴν διὰ τὴν μέχρις αὐτοθυσίας ἀφοσίωσιν του εἰς τὴν Κοινότητα καὶ ἡνύχθη αὐτῷ πλήρη ὑγείαν.

Ὁ ἱατρὸς κ. Φ. Στυλιανίδης, ἐκπροσωπῶν μετὰ τοῦ συναδέλφου αὐτοῦ κ. Π. Πολίτου ἱατροῦ τοὺς ἀποδημοῦντας Βαφεοχωρίτας, συνεχάρη τὴν τε Ἐφοροεπιτροπὴν καὶ τὴν Κοινότητα ἐπὶ τῇ ἀγομένῃ ἑορτῇ.

Ὁ κ. Ζ. Ζαφειριάδης ἐξ ὀνόματος τῶν ἐνοριτῶν προέπτε ὑπὲρ τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν κοινοτικῶν ἰδρυμάτων διὰ τὴν ἀοκνον καὶ εὐσυνείδητον δρᾶσιν των, ἰδιαιτέρως δὲ ἐτόνισε τὴν φιλόστοργον συμπεριφορὰν τῶν Ἐφοροεπιτρόπων πρὸς τὸ προσωπικὸν τῶν Κοινοτικῶν καθιδρυμάτων.

Ὡραίαν πρόποσιν ὑπὲρ τῆς Κοινότητος καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῆς ἤγειρε καὶ ὁ Αἰδεσιμώτατος ἱερεὺς τῆς Ἀρμενικῆς Κοινότητος Βαφεοχωρίου Πατὴρ Μαρδιρός.

Τέλος τὰς εὐχὰς τῶν συνδαιτημόνων ἐπεσφράγισεν ἡ πρόποσις τοῦ Θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἐλαίας κ. Ἀγαθαγγέλου, ὅστις συγχαρεῖς τὴν Ἐφοροεπιτροπὴν διὰ τὴν ὡραίαν τελετὴν διεβεβαίωσεν αὐτὴν ὅτι πάννυ προθύμως, ὡς ἐνορίτης πλέον Βαφεοχωρίου, τίθεται ἐφ' ἐξῆς εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς.

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΛΗΦΘΕΝΤΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΕΝ ΤΩ ΚΗΠΩ

Περιγραφαὶ καὶ κρίσεις τῶν ὁμογλώσσων ἑφημερίδων.

«Τὰ Νεώτερα».

Ἡ κοινότης Βαφειχωρίου, ἡ μεγάλη εἰς ἡθικὸν κῦρος καὶ διακεκριμένη κοινότης, ἐώρταζε χθὲς ἓνα ἀξιομνημόνευτον σταθμὸν τῆς κοινοτικῆς τῆς ἱστορίας, τῆς ἰδρύσεως τοῦ ναοῦ τῆς. Δὲν θὰ εἶχε τι τὸ ἐξαιρετικὸν ὃ ἐορτασμὸς μιᾶς ἔστω καὶ μακρᾶς χρονολογίας τοῦ ἀναμνηστικοῦ τούτου γεγονότος, ἀνδρὲς δὲν ἀπετέλει, ὥς ἄνω λέγομεν, ἓνα σταθμὸν διὰ τὴν κοινοτικὴν ἱστορίαν τῆς γωνίας ταύτης, ἡ ὁποία πάντοτε συνεκέντρωσε τὸν ἐκλεκτότερον καὶ μᾶλλον ἀνεπτυγμένον κόσμον τῶν κοινοτικῶν μας προαστείων.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς κοινωνικῆς τῆς ἀναπτύξεως, ἡ κοινότης Βαφειχωρίου, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ εὐσεβῶν ἀνδρῶν, ἀείποτε ὑπῆρξεν εὐσεβὴς καὶ πιστὴ εἰς τὰς χριστιανικὰς παραδόσεις. Ἡ γέννησις ἐν Βαφειχωρίῳ τοῦ μεγάλου Πατριάρχου Ἰωακείμ Γ' καὶ ἡ μεγάλη κατόπιν ποιμαντορία του προσέδωκε νέαν αἴγλην εἰς τὴν κοινότητα ταύτην, ἡ ὁποία συνεώρταζε χθὲς κατ' εὐτυχίαν συγκυρίαν καὶ τὴν ἑκατοστήν ἐπέτειον τῆς γεννήσεώς Του.

Ἄλλ' ἡ σὺν ὁρῶν καὶ χρηστὴ κοινοτικὴ διοίκησις τῆς τελευταίας δεκαετίας ὑπὸ τὸν ὀρθοῦν καὶ ἀκάματον κ. Δ. Δεβετζὴν κατέστησεν αὐτὴν πρότυπον κοινοτικοῦ συγκροτήματος καὶ διὰ τοῦτο εἶναι πληρέστατα δικαιολογημένοι αἱ χθεσιναὶ ὁμόθυμοι πρὸς αὐτὸν ἐκδηλώσεις ὅχι μόνον τῶν ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων κοινοτήτων καὶ τοῦ παρισταμένου πολυπληθοῦς κόσμου ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν συναδέλφων του, οἱ ὅποιοι μετὰ συγκινήσεως τὸν ἡὺχαρίστησαν.

Ἡ θεία λειτουργία ἐτελέσθη κατὰ τὸ δημοσιευθὲν πρόγραμμα, ἱεουργοῦντος τοῦ μητροπολίτου Σάρδεων μετὰ τῶν ἐπισκόπων Ἐλαίας καὶ Ναζιανζοῦ. Εἰς τὸ παραθρόνιον ὁ μέγας ἀρχιεπίσκοπος ἀντεπροσώπευε τὸν Πατριάρχην. Παρίσταντο ἐπίσης εἰς τὸν Σωλῆα ὁ μέγας ρήτωρ κ. Β. Μιρμιρογλου, πολλαὶ ἀντιπροσωπεῖαι κοινοτήτων, ἀντιπρόσωπος τῆς ἀρμενικῆς κοινότητος καὶ πυκνὸν ἐκκλησίασμα. Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον ἀνελθὼν εἰς τὸν ἄμβωνα ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Ἰωάννης Παναγιωτίδης, γόνος Βαφειχωρίου ἐκήρυξεν. Ὁ λόγος, ἓνα ἡθικοφιλοσοφικὸν ἀριστούργημα, περιστράφη εἰς τὴν ἔννοιαν τὴν ὁποίαν ἀντιπροσωπεύει ὁ ναὸς καὶ τὸ αὐθόρμητον ἀπὸ τῶν

πρωτογόνων χρόνων καὶ ἔμφυτον συναίσθημα τοῦ ἀνθρώπου νὰ στεγάζεται ὑπὸ τοὺς θόλους ναῶν καὶ βωμῶν ἢ πρὸς τὸν Θεὸν ἀναφορὰ του.

Ὁ μέγας ἀρχιεπίσκοπος ἀνέγνωσε κατόπιν Πατριαρχικὸν Πιπτάκιον, δι' οὗ ἡ Α. Θ. Π. συνέχαιρε τὴν Κοινότητα καὶ ἐπεδαψίλευε τὰς Πατριαρχικὰς αὐτῆς εὐλογίας.

Χαρακτηριστικὸν ὅτι μόνον τρεῖς δίσκοι περιῆλθον. Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν τελετῶν ὁ κ. Ἰωακείμ Κωνσταντινίδης ἀνέγνωσε ὥραϊον λόγον ἐκ μέρους τῆς ἐφοροεπιτροπῆς, πλήρη ἐννοιῶν. Ἀπήντησεν ὁ προεξάρχων ἀρχιερεὺς καταλλήλως. Μία μικρὰ μαθήτρια κατόπιν ἀπήγγειλε ποίημα εἰς μνήμην τοῦ αἰοδύμου Πατριάρχου, μεθ' ὃ πολυμελὴς χορὸς ὑπὸ τὴν συνοδείαν κλειδοκυμβάλλου ἔψαλεν ὕμνους πρὸς μνήμην Ἰωακείμ τοῦ Γ' καὶ τῶν εὐεργετῶν.

Τὴν 1 μ. μ. ἡ κοινότης Βαφειχωρίου δι' ἰδίων ἐξόδων χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ κοινοτικὸν ταμεῖον, παρέθεσε γεῦμα εἰς 75 πρόσωπα, μετὰ τῶν ὁποίων ὁ μέγας ἀρχιεπίσκοπος, ὁ ἁγ. Σάρδεων, ὁ ἁγ. Ἰμβρου, οἱ ἐπίσκοποι Ἐλαίας καὶ Ναζιανζοῦ, ὁ κ. Μιρμιρογλου μετὰ τῆς κυρίας του, ὁ κ. Κ. Σπανοῦδης, ὁ ἱατρὸς Παπαστραῦτος, ὁ κ. Μαλλινόπουλος, ὁ κ. Γιαννακάκης, ὁ κ. Βλαστάρης, ὁ κ. Πιστώφ, ὁ κ. Καρυστινός, ὁ κ. Δ. Ξανθός, ὁ κ. Γ. Νικολαΐδης μετὰ τῆς κυρίας του, ὁ κ. Ζην. Κυριακίδης καὶ πλεῖστοι ἄλλοι.

Ὅλοι αἱ προπόσεις ἐξῆρον τὴν φιλογενῆ δρᾶσιν τοῦ κ. Δεβετζὴ καὶ τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ ἐπὶ 25ετίαν ὅλην διατήρησις τῶν αὐτῶν διδασκάλων καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, εἶναι ὑπόδειγμα καθηκόντων καὶ ὑποχρεώσεων. Συγχαίροντες εὐκρινῶς τὴν καλὴν κοινότητα, εὐχόμεθα νὰ βλέπωμεν αὐτὴν πάντοτε προαγομένην ἐν ὁμονοίᾳ καὶ κοινωφελείᾳ δρᾶσι.

Ἡ «Ἀπογευματινὴ».

Ἐν ἄκρᾳ εὐταξίᾳ καὶ ἱεροπρεπείᾳ διεξήχθη χθὲς ἡ ἐν Βαφειχωρίῳ ἐορτὴ τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ ναοῦ καὶ τῆς ἐπετείου τῆς γεννήσεως ἐν τῷ μαγευτικῷ προαστείῳ τοῦ μεγάλου τέκνου αὐτοῦ καὶ περικλεοῦς Πατριάρχου Ἰωακείμ Γ'. Ἀφ' ἐσπέρας ἐψάλη ὁ Μέγας ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἐλαίας κ. Ἀγαθαγγέλου, τὴν δὲ ἐπιοῦσαν ἐτελέσθη μεγαλοπρεπὴς λειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σάρδεων Γερμανοῦ μετὰ τῶν θεοφ. Ἐπισκόπων Ἐλαίας Ἀγαθαγγέλου καὶ Ναζιανζοῦ Φιλοθέου, συλ-

λειτουργούντων ἑνὸς ἀρχιμανδρίτου, τεσσάρων συγκέλλων καὶ δύο διακόνων. Εἰς τὸν ναὸν συνέρρευσεν ἐκλεκτὴ ὁμήγυρις τῶν ἀπανταχοῦ Βαφειχωριτῶν καὶ ἄλλων εὐσεβῶν, τιμώντων τὴν γενέτειραν Ἰωακεῖμ τοῦ μεγαλοπρεποῦς Πατριάρχου, ἐν οἷς διεκρίνετο ὁ κ. Κ. Σπανοῦδης.

Ὁ Μ. Ἀρχιδιάκονος, ὡς πατριαρχικὸς ἀντιπρόσωπος, ἀνέγνωσε σχετικὸν πιττάκιον. Ὁ δὲ κ. Ι. Παναγιωτίδης, καθηγητὴς τῆς Θ. Σχολῆς καὶ τέκνον τοῦ Βαφειχωρίου, πνευματικὸν ἀνάστημα Ἰωακεῖμ τοῦ Γ', μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου ὠμίλησεν ἐπ' ἄμβωνος περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς ἡμέρας, ἀναπτύξας δι' ὀλίγων τὰ ἐξῆς σημεῖα 1) ὅτι ἡ ἔνστικτος

Η ΓΗΡΑΙΟΤΕΡΑ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΒΑΦΕΙΧΩΡΙΟΥ
κ. ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΦΩΤΙΑΔΟΥ, ΓΕΝΝΗΘΕΙΣΑ
ΤΩ 1841

θρησκευτικότης τοῦ ἀνθρώπου ἀναδεικνύει αὐτὸν κατ' ἐξοχὴν ὡς εὐγενὲς δημιούργημα, 2) ὅτι οὔσης ἀναγκαίας τῆς ἐξωτερικῆς λατρείας ἡ πρὸ ἑκατονταετίας ἀνέγερσις τοῦ ναοῦ τούτου εἶναι ἀξιοζήλον σημεῖον τῆς εὐλαβείας τῶν προπάππων τῶν νῦν Βαφειχωριτῶν, 3) ὅτι ὑψηλὸν ἐστὶ ἐν τῷ κόσμῳ τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ 4) ὅτι ἡ σύμπτωσις τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς ἐνταῦθα γεννήσεως Ἰωακεῖμ τοῦ Γ' ἐπιβάλλει νὰ εἴπωμεν, ὅτι τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας εὐδοῦται διὰ λειτουργῶν ἀξίων τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν, οἷος ὑπῆρξεν ὁ

δὶς πατριαρχεύσας Ἰωακεῖμ Γ' ὁ πράγματι λαοφιλὴς, ὁ μεγαλοπράγμων καὶ ὁ ἀφήςας ἔχνη ἀνεξάλειπτα τῆς διαβάσεώς του ἐν τῇ σειρᾷ τῶν μεγάλων Πατριαρχῶν. Ὁ Νοέμβριος τοῦ 1912 μὴν τοῦ θανάτου αὐτοῦ εἶναι σταθμὸς τῆς ἱστορίας τοῦ πατριαρχικοῦ Θρόνου.

Ἐπηκολούθησε δεξίωσις ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Κοινότητος καὶ εἶτα παρετέθη γεῦμα εἰς 75 πρόσωπα. Τὰ φαγητὰ ἐμαγειρεύθησαν ἀπὸ τὸν μάγειρον τοῦ Ἰωακεῖμ Γ', κ. Νικολόν.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια πολλάκις ὑψώθη τὸ κύπελλον ὑπὲρ ἐνισχύσεως τῆς ἀκαμάτου ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ κ. Δ. Δεβετζῆ, ἀνεψιοῦ Ἰωακεῖμ τοῦ Γ', προέδρου τῆς ἐνορίας, ἣν κατέστησε πρότυπον τάξεως καὶ προόδου.

Κατὰ τὴν χθεςινὴν τελετὴν ἐξεδηλώθη πολὺς σεβασμὸς πρὸς τὴν γηραιότεραν κάτοικον Βαφειχωρίου τὴν κ. Καλλιόπην Φωτιάδου ἡλικίας 93 ἐτῶν, ἥτις εἶναι ἡ ζῶσα ἱστορία τοῦ μαγευτικοῦ προαστείου.

Ἡ «Δημοκρατία».

Μετὰ λαμπρότητος καὶ ἐν μέσῳ θερμῶν ἐκδηλώσεων τῆς ὁμογενείας ἐώρτασεν ἡ ἐκλεκτὴ κοινότης Βαφειχωρίου τὴν 100ετηρίδα τῆς ἰδρύσεως τοῦ ναοῦ τῆς. Κατ' εὐτυχίαν δὲ συγκυρίαν ἡ ἐξαιρετικὴ αὕτη ἐπέτειος συνέπιπτε καὶ πρὸς τὴν 100ετηρίδα τῆς γεννήσεως τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Ἰωακεῖμ τοῦ Γ', τοῦ μεγάλου τέκνου τοῦ αὐτοῦ εὐγενικοῦ προαστείου, τὸ ὁποῖον ἐκλείσεν ἡ ὑπέροχος ἐκείνη ἐκκλησιαστικὴ φυσιογνωμία καὶ τὸ ὁποῖον τόσους λαμπροὺς γόνους ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ

Εἰς τὴν πανηγυρικὴν λειτουργίαν, ἥτις ἐτελέσθη προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σάρδεων μετὰ τῶν ἐπισκόπων Ἑλαίας καὶ Ναζιανζοῦ, προσῆλθον πανταχόθεν τῆς πόλεως ἔγκριτοι ὁμογενεῖς, μεταξὺ τῶν ὁποίων διεκρίνετο καὶ ὁ ἐνταῦθα παρεπιδημὸν διαπρεπὴς συνάδελφος καὶ γλαφυρὸς βιογράφος τοῦ ἀοιδίμου πατριάρχου Ἰωακεῖμ κ. Κ. Σπανοῦδης, ὁ Μ. Ρήτωρ κ. Β. Μιρμίρογλου ὅστις ἀπήγγειλεν καὶ τὸ Πιστεύω, ἡ κ. Μιρμίρογλου, ὁ ἐξ Ἀθηνῶν κ. Ἰ. Καρατζίδης, διευθυντὴς τῆς καταδιώξεως λαθρεμπορίου, αἱ Δες Παρασίδου, ὁ κ. Ἰ. Μαλλινόπουλος καὶ ἀντιπροσωπεῖται Κοινοτήτων.

Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἀντεπροσώπευσεν ὁ Πανος. Μ. Ἀρχιδιάκονος κ. Γρηγόριος, ὅστις καὶ ἀνέγνωσε Πατριαρχικὸν πιττάκιον, διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Σεπτὴ Κορυφὴ τῆς Ἐκκλησίας συνέχαιρε τὴν κοινότητα καὶ ἐπεδαψίλευε τὰς Πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας.

Τὸν πανηγυρικὸν ἐξεφώνησεν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ὁ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Ι. Παναγιωτίδης, γόνος ἐπίσης τοῦ Βαφειχωρίου καὶ πνευματικὸν ἀνάστημα Ἰωακεῖμ τοῦ Γ'. Ὁ ρήτωρ ὠμίλησεν ἐπικαίρως διὰ τὴν ἔμφυτον θρησκευτικότητα τοῦ ἀνθρώπου καὶ διὰ τὸν στεγασμὸν τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀναφορᾶς του ὑπὸ τοὺς ἱεροὺς θόλους ναῶν καὶ βωμῶν. Τονίσας δὲ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀνεγέρσεως τὴν εὐλάβειαν τῶν πατέρων, ἐξῆρε καὶ τὴν σύμπτωσιν τῆς ἐπετείου, ἀποτελούσης ἓνα ἱστορικὸν σταθμὸν διὰ τὴν κοινότητα, πρὸς τὴν 100ετηρίδα τῆς γεννήσεως Ἰωακεῖμ τοῦ Γ'.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσαντα δεξίωσιν εἰς τὴν μεγάλην αἰ-

θουσάν τῶν τελετῶν προσεφώνησεν εὐγλώττως ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς ὁ κ. Ἰωακείμ Κωνσταντινίδης, ἀπήντησε δὲ καταλλήλως ὁ Σεβ. μητροπολίτης Σάρδεων. Μικρὰ μαθήτρια ἀπήγγειλε ποίημα εἰς μνήμην τοῦ ἀοιδίου Πατριάρχου καὶ πολυμελὴς χορὸς ἔψαλε συνοδείᾳ κλειδοκυμβάλου ὕμνους πρὸς τὸν ἀλλήστου μνήμης Πρωθιεράρχην καὶ τοὺς λοιποὺς Εὐεργέτας.

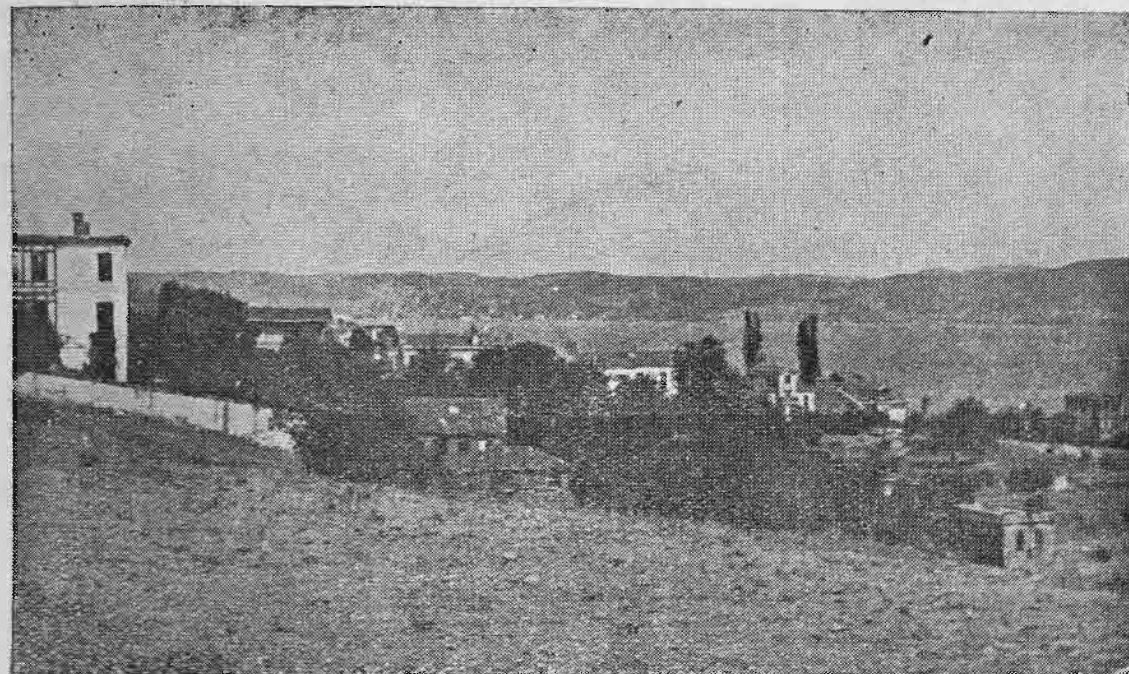
Τὴν μεσημβρίαν παρετέθη πλουσία τράπεζα εἰς τοὺς ἱεράρχας καὶ τοὺς ἐγκρίτους τῶν παραστάντων ὁμογενῶν. Τὰ ἔξοδα κατὰβalon οἱ διέποντες τὰ τῆς κοινότητος ἄνευ τῆς παραμικρᾶς ἐπιβαρύνσεως τοῦ κοινοτικοῦ ταμείου.

Τὰ φαγητὰ ἐμαγειρεύθησαν ἀπὸ τὸν μάγειρον Ἰωακείμ τοῦ Γ', τὸν περίφημον Νικολόν.

Εἰς τὰς γενομένας προπόσεις ἐξήρθη τιμητικώτατα ἡ δρασίς τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀκαμάτου κ. Δ. Δεβετζῆ, τοῦ ἀξίου ἀνεψιοῦ τοῦ ἀοιδίου Πατριάρχου. Ὅλοι δὲ ἐξέφρασαν ἐγκάρδια συγχαρητήρια καὶ ἠυχθήθησαν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς κοινότητος, ἡ ὁποία τόσον λαμπρὰ ἔχει συγκροτηθῆ ἀπὸ τοὺς διέποντας τὰ κατ' αὐτὴν, προβάλλουσα καὶ ὡς ὑπόδειγμα στοργῆς πρὸς τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους της, τοὺς τοὺς ὁποίους διατηρεῖ ἀπὸ 25ετίας.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς εἶναι εὐνόητον ὁποία συνέχεια καὶ μεθοδικότης ἐργασίας ὑπὲρ τῆς συμπαθοῦς κοινότητος ἐξασφαλίζεται.

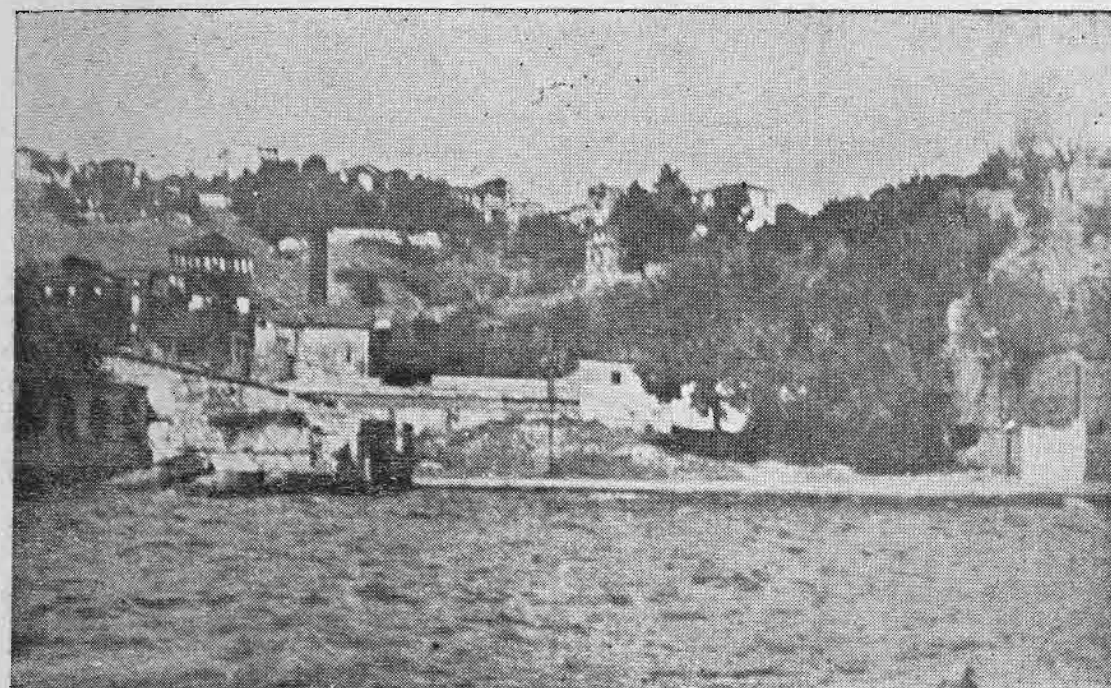
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΙ ΤΟΥ ΒΑΦΕΟΧΩΡΙΟΥ

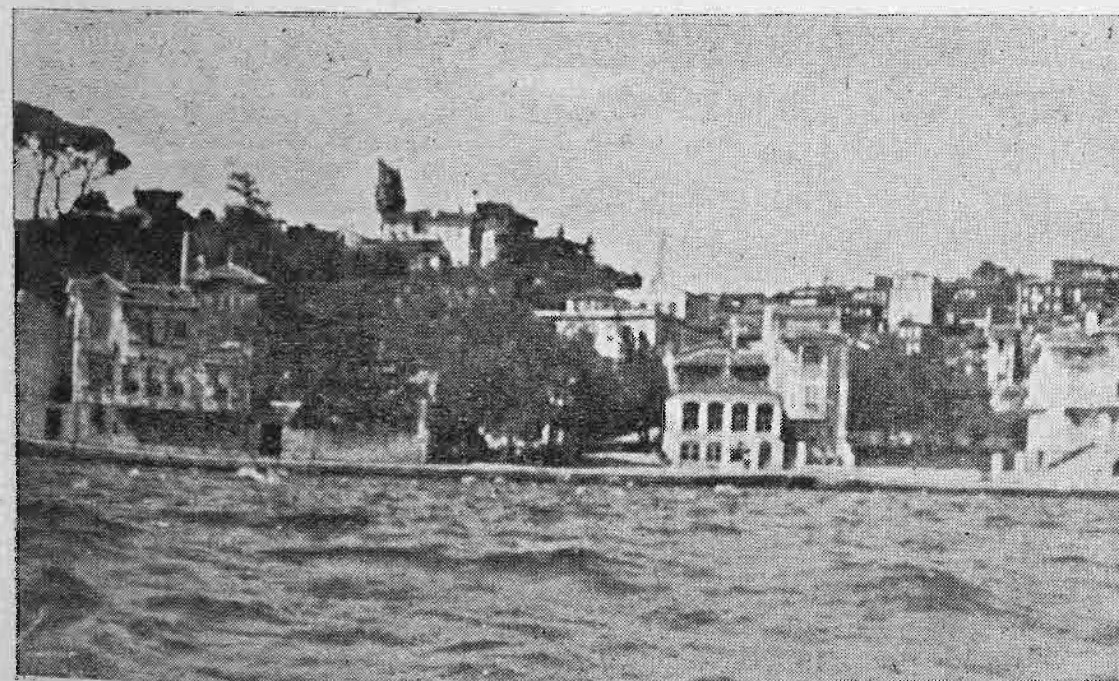
Η ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΜΠΕΛΑΚΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΙΑΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Η ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ

Η ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ

Η ΠΑΡΑΛΙΑ ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

© SISMANOGILLO

SISMANOGILIO
MECARO